

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

(พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑)

ของ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา

ฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เรื่อง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมติเห็นชอบเมื่อคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๕ ข้อ ๒๔ จึงประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสมทรง พันธุ์เจริญวรกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สารบัญ

		หน้า
ส่วนที่ 1	ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	1 - 66
	1. สภาพทั่วไป	1 - 2
	2. ด้านการเมือง/การปกครอง	3 - 7
	3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม	8 - 14
	4. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริการพื้นฐาน	14 - 20
	5. ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ	20 - 49
	6. ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	49 - 55
	7. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ	55 - 60
	8. ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการประชุมประชาคมท้องถิ่น	61 - 66
ส่วนที่ 2	การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	67 - 75
	2.1 บริบทการเปลี่ยนแปลง	67 - 69
	2.2 บทวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	69 - 74
	2.3 การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (SWOT)	75
ส่วนที่ 3	ยุทธศาสตร์การพัฒนา	76 - 121
	1. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580)	76 - 83
	2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	83 - 86
	3. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)	86 - 89
	4. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	89 - 99
	5. ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	100 - 101
	6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	101 - 106
	7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	107 - 111
	8. จุดยืนทางยุทธศาสตร์	112
	9. แผนงาน	112
	10. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	113 - 121
ส่วนที่ 4	การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ	122 - 130
	ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา	
	1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	123
	2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข	124
	3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยว	125
	4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	126
	5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	127
	6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและรักษาความสงบฯ	128
	7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพและการลงทุน	129
	8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	130

ส่วนที่ 1

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. สภาพทั่วไป

1) ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศห่างจากกรุงเทพมหานคร ทางถนนสายเอเชีย 75 กิโลเมตร ทางรถไฟ 72 กิโลเมตร และทางเรือ 103 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 2,556.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,597,900 ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 63 ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ 11 ของจังหวัดในภาคกลาง มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขา ไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ 200 กิโลเมตร มีลำคลองใหญ่น้อย 1,254 คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

3) ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะภูมิอากาศร้อนชื้น อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในฤดูฝน ทำให้อากาศค่อนข้างร้อน ปี พ.ศ. 2562 อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 39.50 องศาเซลเซียส และต่ำสุด 15.60 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนประมาณเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน อากาศร้อนอบอ้าว ฤดูฝนเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ 1,009.40 มิลลิเมตรต่อปี น้ำที่หลากมาตามแม่น้ำลำคลอง จะท่วมตามที่ลุ่มต่าง ๆ ดังนั้น บ้านเรือนของชุมชนริมน้ำในอยุธยา จึงมักจะสร้างเป็นเรือนไม้ได้สูง สำหรับ ฤดูหนาวเริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม อากาศไม่หนาวมากนัก

4) ลักษณะของดิน

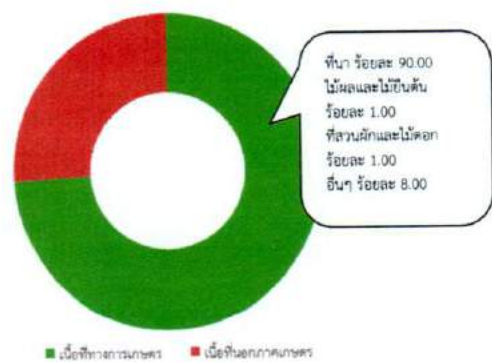
ตารางที่ 1 การใช้ประโยชน์จากที่ดิน

หน่วย : ไร่

ประเภทเนื้อที่	เนื้อที่
เนื้อที่ทั้งหมด	1,597,900
เนื้อที่ป่าไม้	29
เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร	1,178,616
ที่นา	1,065,357
ที่พืชไร่	0
ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น	8,411
ที่สวนผักและไม้ดอก	9,710
เนื้อที่การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่นๆ	95,138
เนื้อที่นอกการเกษตร	419,255

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2562

จากข้อมูลการใช้ประโยชน์จากที่ดินทั้งหมด 1,597,900 ไร่ มีเนื้อที่ป่าไม้ 29 ไร่ เนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด 1,178,616 ไร่ โดยแบ่งการใช้ประโยชน์ที่นา จำนวน 1,065,357 ที่ไม้ผลและไม้ยืนต้น จำนวน 8,411 ไร่ ที่สวนผักและไม้ดอก จำนวน 9,710 ไร่ และที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรด้านอื่น ๆ จำนวน 95,138 ไร่ ส่วนพื้นที่นอกการเกษตรมีจำนวน 419,255 ไร่

ภาพที่ 2 สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. ด้านการเมือง/การปกครอง

1) เขตการปกครอง

เขตการปกครอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 209 ตำบล 1,459 หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 4 แห่ง เทศบาลตำบล 31 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 121 แห่ง

หน่วยราชการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีส่วนราชการส่วนภูมิภาค 34 หน่วยงาน ส่วนราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค 61 หน่วยงาน มีบุคลากรส่วนราชการส่วนภูมิภาค 4,284 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 3,623 คน พนักงานราชการ 305 คน และลูกจ้างประจำ 356 คน และบุคลากรส่วนราชการส่วนกลาง 5,476 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 4,573 คน พนักงานราชการ 569 คน และลูกจ้างประจำ 334 คน (ที่มา : สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2561)

ตารางที่ 2 เขตการปกครอง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
พระนครศรีอยุธยา	21	121	1	1	1	-	13
ท่าเรือ	10	84	-	-	-	2	9
นครหลวง	12	74	-	-	-	2	6
บางไทร	23	136	-	-	-	2	9
บางบาล	16	111	-	-	-	2	4
บางปะอิน	18	149	-	-	-	9	9
บางปะหัน	17	94	-	-	-	1	10
ผักไห่	16	129	-	-	1	1	8
ภาชี	8	72	-	-	-	1	7
ลาดบัวหลวง	7	58	-	-	-	2	6
วังน้อย	10	68	-	-	1	-	9
เสนา	17	118	-	-	1	4	9
บางซ้าย	6	53	-	-	-	1	4
อุทัย	11	107	-	-	-	1	11
มหาราช	12	58	-	-	-	2	5
บ้านแพรก	5	27	-	-	-	1	2
รวมทั้งสิ้น	209	1,459	1	1	4	31	121

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) การเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้ง 4 เขต ดังนี้

1. เขตเลือกตั้งที่ 1 : อำเภอพระนครศรีอยุธยา และอำเภออุทัย
2. เขตเลือกตั้งที่ 2 : อำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี และอำเภอบ้านแพรก
3. เขตเลือกตั้งที่ 3 : อำเภอบางปะอิน อำเภอบางไทร และอำเภอวังน้อย

4. เขตเลือกตั้งที่ 4 : อำเภอเสนา อำเภอบางซ้าย อำเภอดักไถ่ อำเภอบางบาล และ
อำเภอนครหลวง

ภาพที่ 3 รูปแบบการแบ่งเขตการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 3 การใช้สิทธิเลือกตั้ง

การใช้สิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ 20 ธันวาคม 2563						
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	ร้อยละ
644,223	429,409	66.66	25,785	6.00	28,544	6.65
การใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วันที่ 20 ธันวาคม 2563						
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	ร้อยละ	บัตรเสีย	ร้อยละ	บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	ร้อยละ
642,389	426,878	66.45	22,029	5.16	28,075	6.58

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	
อำเภอพระนครศรีอยุธยา	
เขตเลือกตั้งที่	ชื่อ - สกุล
1	นางสาวภัทรี สุภานุภานนท์
2	นายจิระศักดิ์ มดทองคำ
3	พ.อ.อ.นรชัย กฤษณเกษกุล
4	นายนพพร ผ่องวาสนา
5	นายกำพล พลีบัตร

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา			
อำเภอบางปะอิน		อำเภอนครหลวง	
เขตเลือกตั้งที่	ชื่อ - สกุล	เขตเลือกตั้งที่	ชื่อ - สกุล
1	นายธนเดช โตไพบูลย์	1	นายวันชัย รักษาสกุล
2	นายอาทิตย์ ภาคอินทรีย์	อำเภอบางบาล	
3	นายวิรัชต์ ลีวัฒน์นะ	1	นางรัตนา หวังเทพอนุเคราะห์
4	นายันทชัย นิลสัย	อำเภอภาชี	
อำเภอวังน้อย		1	นายธีรพงศ์ รัตนพันธุ์ศรี
1	นายไกรฤกษ์ อากาศจร	อำเภอมหาราช	
2	นายสมชาย ศิลาเจริญธนกิจ	1	นายเดชา บรรจงพินิจ
3	นางสาวพิมพ์ฤดา ตันจรรักษ์	อำเภอบางซ้าย	
อำเภออุทัย		1	นางสาวสุภัทสรณ์ ศรีชวฤทธิ์
1	นายชีวิน ปิยะทัศน์ศรี	อำเภอบ้านแพรก	
2	นางสาวชลดา คงเวหน	1	นายปราโมทย์ พานมะลิ
อำเภอบางปะหัน		อำเภอบางไทร	
1	นายสมศักดิ์ ทองสีเข้ม	1	นางสาวอรปภา รามศักดิ์
2	นายสมศักดิ์ วาณิชย์ปฏิยุทธ์	2	นายเกียรติกุล ไกรเดชา
อำเภอเสนา		อำเภอท่าเรือ	
1	นายประดิษฐ์ สังขจาย	1	นายสุรเดช บุญเดช
2	นางสาวนันทยา เกิดแก้ว	2	นายอัศม์ไชย ตั้งใจรักษ์
อำเภอลาดบัวหลวง		อำเภอผักไห่	
1	นายประเทือง วิลัยพฤกษ์	1	นายทวีศักดิ์ ตั้งชนม์จำรัส

3) ประชากร

ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2563 รวม 819,088 คน เป็นเพศชาย 393,551 คน เป็นเพศหญิง 425,537 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จำนวน 139,789 คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก จำนวน 8,856 คน โดยมีจำนวนครัวเรือนรวม 336,357 ครัวเรือน ทั้งนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งในปี พ.ศ. 2563 มีสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 18.94 จากประชากรทั้งหมด

ตารางที่ 4 จำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2563

หน่วย : คน

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
พระนครศรีอยุธยา	66,439	73,350	139,789	55,348
ท่าเรือ	21,898	24,239	46,137	18,454
นครหลวง	17,538	19,159	36,697	17,200
บางไทร	23,508	24,530	48,038	16,137
บางบาล	16,236	17,708	33,944	12,400
บางปะอิน	54,866	60,486	115,352	60,693
บางปะหัน	20,071	21,652	41,723	14,749
ผักไห่	19,141	20,469	39,610	14,400
ภาชี	14,972	16,063	31,035	10,692
ลาดบัวหลวง	19,604	20,150	39,754	13,811
วังน้อย	37,400	39,338	76,738	34,916
เสนา	31,919	34,217	66,136	23,230
บางซ้าย	9,487	9,730	19,217	6,286
อุทัย	25,340	27,747	53,087	25,575
มหาราช	10,979	11,996	22,975	8,926
บ้านแพรก	4,153	4,703	8,856	3,540
รวมทั้งสิ้น	393,551	425,537	819,088	336,357

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 5 จำนวนประชากร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2563

หน่วย : คน

อำเภอ	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
พระนครศรีอยุธยา	69,488	70,135	139,789
ท่าเรือ	31,384	31,380	46,137
นครหลวง	21,771	21,813	36,697
บางไทร	31,869	31,909	48,038
บางบาล	14,593	14,543	33,944
บางปะอิน	48,661	49,894	115,352
บางปะหัน	36,539	36,514	41,723
ผักไห่	22,763	22,691	39,610
ภาชี	25,633	25,703	31,035
ลาดบัวหลวง	29,672	29,781	39,754
วังน้อย	54,334	54,818	76,738
เสนา	31,523	31,457	66,136
บางซ้าย	14,033	14,060	19,217
อุทัย	46,148	46,316	53,087
มหาราช	13,627	13,609	22,975
บ้านแพรก	6,979	6,897	8,856
รวม	817,441	820,188	819,088

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

3. สภาพทางสังคม

1) การศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา แบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา

1. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ครอบคลุม 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอบางปะหัน อำเภอบ้านแพรก อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอวังน้อย และ อำเภอกุทัย

2. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ครอบคลุม 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา

3. เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ครอบคลุมพื้นที่ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 47 แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 29 แห่ง

ตารางที่ 6 จำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา ปีการศึกษา 2562

หน่วย : คน

อำเภอ	ก่อนประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	รวม
พระนครศรีอยุธยา	5,567	14,354	10,563	5,468	35,952
ท่าเรือ	1,249	4,440	1,218	647	7,554
นครหลวง	725	2,252	920	312	4,209
บางไทร	1,184	3,968	1,401	414	6,967
บางบาล	504	1,634	688	112	2,938
บางปะอิน	3,730	9,498	3,706	1,239	18,173
บางปะหัน	803	2,333	954	315	4,405
ผักไห่	663	2,118	838	307	3,926
ภาชี	764	2,293	1,195	611	4,863
ลาดบัวหลวง	923	2,740	929	260	4,852
วังน้อย	2,696	6,107	2,327	646	11,776
เสนา	2,083	5,461	2,788	1,134	11,466
บางซ้าย	375	1,196	603	215	2,389
กุทัย	1,031	2,833	1,040	313	5,217
มหาราช	297	837	387	58	1,579
บ้านแพรก	100	450	160	119	829
รวมทั้งสิ้น	22,694	62,514	29,717	12,170	127,095

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 7 ครู จำแนกตามระดับการสอน ปีการศึกษา 2562

หน่วย : คน

อำเภอ	ก่อน ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	รวม
พระนครศรีอยุธยา	234	742	425	310	1,711
ท่าเรือ	81	202	72	47	402
นครหลวง	52	118	37	34	241
บางไทร	89	226	75	34	424
บางบาล	47	78	24	9	158
บางปะอิน	189	481	147	101	918
บางปะหัน	55	158	40	27	280
ผักไห่	47	109	49	33	238
ภาชี	42	128	49	45	264
ลาดบัวหลวง	58	159	54	17	288
วังน้อย	113	347	91	39	590
เสนา	119	303	138	75	635
บางซ้าย	16	96	29	15	156
อุทัย	57	165	48	6	296
มหาราช	22	70	24	5	121
บ้านแพรก	15	25	12	9	61
รวมทั้งสิ้น	1,236	3,407	1,314	826	6,783

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 8 จำนวนสถานศึกษา อาจารย์ และนักศึกษาในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2562

สังกัด	สถานศึกษา	อาจารย์	นักศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	14	635	13,065
สถาบันอาชีวศึกษารัฐบาล	9	451	8,770
สถาบันอาชีวศึกษาเอกชน	4	184	4,295
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา	5	955	13,360
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	4	930	13,105
สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน	1	25	255
รวม	19	1,590	26,425

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2) สาธารณสุข

สุขภาพ และสาธารณสุขของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในปี พ.ศ. 2562 อัตราการเกิดมีชีพเท่ากับ 8.70 รายต่อประชากรพันคน (ลำดับที่ 34 ของประเทศ) ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. 2558 สัดส่วนเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย เท่ากับ ร้อยละ 97.59 (ลำดับที่ 36 ของประเทศ) สัดส่วนคนอายุยืน ตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไป เท่ากับ ร้อยละ 3.14 (ลำดับที่ 14 ของประเทศ) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558

สัดส่วนครัวเรือนที่มีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี เท่ากับ ร้อยละ 100 (ลำดับที่ 1 ของประเทศ) สัดส่วนครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน เท่ากับ ร้อยละ 99.99 (ลำดับที่ 2 ของประเทศ) สัดส่วนครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม เท่ากับ ร้อยละ 99.95 (ลำดับที่ 9 ของประเทศ)

สัดส่วนผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ในห้องนอนชั้นล่างหรืออยู่บ้านชั้นเดียว เท่ากับ ร้อยละ 76.54 (ลำดับที่ 58 ของประเทศ) สัดส่วนผู้สูงอายุที่มีห้องน้ำห้องส้วมแบบโถนั่งห้อยเท้าภายในบ้าน เท่ากับ ร้อยละ 65.27 (ลำดับที่ 13 ของประเทศ)

สัดส่วนคนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี เท่ากับ ร้อยละ 99.79 (ลำดับที่ 8 ของประเทศ) สัดส่วนคนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที เท่ากับ ร้อยละ 99.90 (ลำดับที่ 8 ของประเทศ) สัดส่วนประชากรที่มีภาวะอ้วนและหรืออ้วนลงพุง เท่ากับ ร้อยละ 34.40 (ลำดับที่ 34 ของประเทศ)

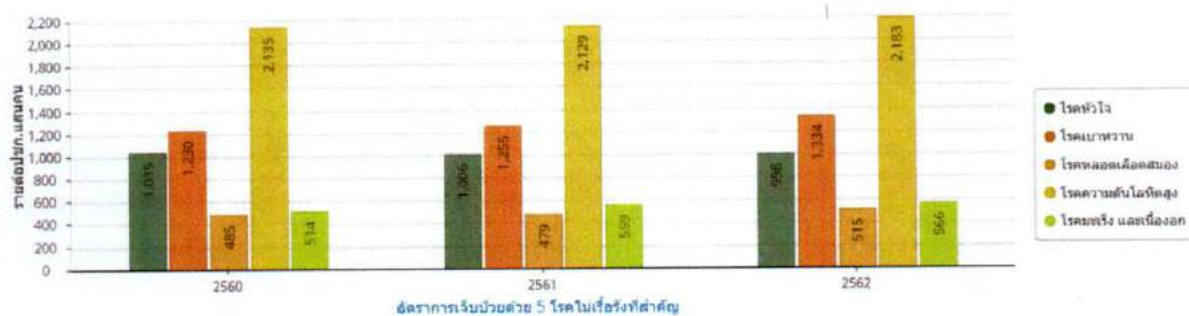
อัตราการคลอดในมารดาอายุ 15-19 ปี เท่ากับ ร้อยละ 33.40 รายต่อหญิงวัยเดียวกันพันคน (ลำดับที่ 49 ของประเทศ) ส่วนอัตราการคลอดในมารดาอายุ 10-14 ปี เท่ากับ ร้อยละ 2 รายต่อหญิงวัยเดียวกันพันคน (ลำดับที่ 74 ของประเทศ)

สัดส่วนคนสูบบุหรี่ เท่ากับ ร้อยละ 2.64 (ลำดับที่ 8 ของประเทศ) มีแนวโน้มลดลง แต่สัดส่วนคนดื่มสุรามีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ ร้อยละ 2.37 (ลำดับที่ 12 ของประเทศ)

อัตราผู้ป่วยทางสุขภาพจิต เท่ากับ 2,967 รายต่อประชากรแสนคน (ลำดับที่ 24 ของประเทศ) อัตราเพิ่มของการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคไม่เรื้อรังที่สำคัญ (โรคหัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง หรือมะเร็ง) เท่ากับ ร้อยละ 3.08 (ลำดับที่ 26 ของประเทศ) อัตราการฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคน 4.99 รายต่อประชากรแสนคน (ลำดับที่ 14 ของประเทศ)

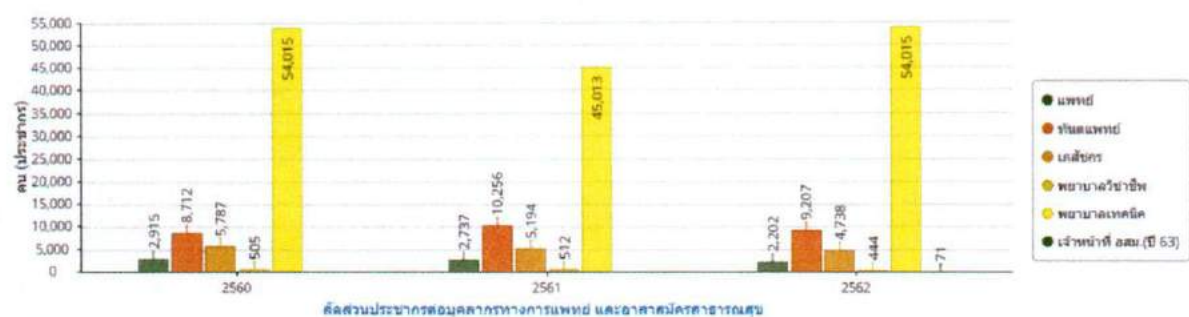
สัดส่วนค่าใช้จ่ายประเภทเวชภัณฑ์และค่าตรวจรักษาพยาบาล ต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ ร้อยละ 1.46 (ลำดับที่ 49 ของประเทศ) สัดส่วนประชากรต่อแพทย์ 1 คน เท่ากับ 2,202 คน (ลำดับที่ 33 ของประเทศ)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอัตราส่วนประชากรต่อสถานพยาบาล เท่ากับ 38,891 : 1 และมีอัตราส่วนประชากรต่อเตียง เท่ากับ 508 : 1 หากพิจารณาสัดส่วนประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์ พบว่าอัตราส่วนประชากรต่อแพทย์มีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนเท่ากับ 2,915 : 1 แต่ในปี พ.ศ. 2562 สัดส่วนเท่ากับ 2,202 : 1 ส่วนอัตราส่วนประชากรต่อเภสัชกรลดลงจากปี พ.ศ. 2560 เป็น 4,738 : 1 ในปี พ.ศ. 2562 รวมทั้งอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลวิชาชีพลดลงจากปี พ.ศ. 2560 เป็น 444 : 1 ในปี พ.ศ. 2562 ทั้งนี้มีจำนวนเตียง 1,609 เตียง ประชากรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอัตราการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญปรับตัวเพิ่มขึ้นในทุกโรค โดยเฉพาะโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูงยกเว้นโรคหัวใจที่ปรับตัวลดลง ซึ่งควรต้องมีการเฝ้าระวังและรณรงค์การรักษาสุขภาพกับประชากรต่อไป

ภาพที่ 4 อัตราการเจ็บป่วยด้วย 5 โรคไม่เรื้อรังที่สำคัญ

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 5 สัดส่วนประชากรต่อบุคลากรทางการแพทย์และอาสาสมัครสาธารณสุข

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โรงพยาบาลศูนย์ Advance – level Hospital (A) เป็นโรงพยาบาลที่มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่ยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีขั้นสูงและมีราคาแพงมีการศึกษาด้านแพทยศาสตรศึกษาและงานวิจัยทางการแพทย์จึงประกอบด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทั้งสาขาหลัก สาขารองและสาขาย่อยครบทุกสาขาทตามความจำเป็น กำหนดให้เป็นโรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วยระดับสูง ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงพยาบาลระดับ A จำนวน โรงพยาบาลรัฐ จำนวน 1 แห่ง

โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก (F3) หมายถึง โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก 30 เตียง ที่มีแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไปหรือแพทย์เวชปฏิบัติครอบครัว รวม 1-2 คน มีห้องผ่าตัดเล็ก ไม่มีห้องผ่าตัด มีห้องคลอด มีเตียงผู้ป่วยในให้การดูแลผู้ป่วยไม่ซับซ้อน สนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอไม่จำเป็นต้องทำหัตถการ เช่น การผ่าตัดใหญ่ และไม่จำเป็นต้องจัดบริการผู้ป่วยในเต็มรูปแบบ มีโรงพยาบาลระดับ A จำนวน โรงพยาบาลชุมชนขนาดเล็ก (F3) จำนวน 3 แห่ง

โรงพยาบาลชุมชนขนาดกลาง (F2) หมายถึง โรงพยาบาลชุมชนขนาดเตียง 30 – 90 เตียง ที่มีแพทย์เวชปฏิบัติ หรือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว รวม 2 – 5 คน ไม่มีแพทย์เฉพาะทางมีบริการผู้ป่วยใน มีห้องผ่าตัด มีห้องคลอด รองรับผู้ป่วยและผู้ป่วยในของแต่ละอำเภอ สนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงพยาบาลระดับ A จำนวน โรงพยาบาลรัฐ จำนวน 10 แห่ง

โรงพยาบาลแม่ข่าย (M2) หมายถึง โรงพยาบาลชุมชนขนาด 120 เตียง ขึ้นไปที่มีแพทย์เวชปฏิบัติหรือแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว 3 – 5 คน และแพทย์เฉพาะทางครบทั้ง 6 สาขาหลัก (อายุรกรรม ศัลยกรรม สูตินรีเวชกรรม กุมารเวชกรรม ออร์โธปิดิกส์ วิสัญญี) สาขาละอย่างน้อย 2 คน มีผู้ป่วยใน ห้องผ่าตัด

ห้องคลอด หอผู้ป่วยหนัก ห้องปฏิบัติการเพื่อวินิจฉัยประกอบการรักษาของแพทย์เฉพาะทาง รังสีวิทยาเพื่อวินิจฉัยประกอบการรักษาของแพทย์เฉพาะทางสาขาหลัก 6 สาขา รองรับบริการส่งต่อจากโรงพยาบาลชุมชนอื่น และลดการส่งต่อไปโรงพยาบาลทั่วไป และสนับสนุนเครือข่ายบริการปฐมภูมิของแต่ละอำเภอ ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงพยาบาลแม่ข่าย M2 จำนวน โรงพยาบาลรัฐ จำนวน 1 แห่ง

โรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก (M1) เป็นโรงพยาบาลที่มีขีดความสามารถรองรับผู้ป่วยที่ต้องการการรักษาที่ยุ่ยากซับซ้อนระดับเชี่ยวชาญประกอบด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาหลักทุกสาขาและสาขารองในบางสาขาที่จำเป็น กำหนดให้เป็นโรงพยาบาลรับส่งต่อผู้ป่วยระดับกลาง ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโรงพยาบาลทั่วไปขนาดเล็ก M1 จำนวน โรงพยาบาลรัฐ จำนวน 1 แห่ง

ตารางที่ 9 ข้อมูลจำนวนสถานบริการภาครัฐและเอกชน จำแนกรายอำเภอ

ที่	อำเภอ	แห่ง	รพ.รัฐ		รพ.เอกชน		สถานพยาบาล	ขยาย
			ขนาดโรงพยาบาลตาม Service Plan	จำนวนเตียงจริง	แห่ง	เตียง		
1	พระนครศรีอยุธยา	1	A	524	2	306	92	60
2	ท่าเรือ	1	F2	30	-	-	12	8
3	นครหลวง	1	F2	37	-	-	8	11
4	บางไทร	1	F2	40	1	5	3	3
5	บางบาล	1	F2	30	-	-	6	7
6	บางปะอิน	1	M2	41	2	205	32	58
7	บางปะหัน	1	F2	36	-	-	2	5
8	ผักไห่	1	F2	31	-	-	5	4
9	ภาชี	1	F2	46	-	-	7	6
10	ลาดบัวหลวง	1	F2	34	-	-	7	6
11	วังน้อย	1	F2	38	-	-	10	25
12	เสนา	1	M1	180	1	100	24	21
13	บางซ้าย	1	F3	12	-	-	4	2
14	อุทัย	1	F2	31	1	2	23	30
15	มหาราช	1	F3	22	-	-	6	3
16	บ้านแพรก	1	F3	15	-	-	3	2
รวม		16		1,147	7	618	244	251

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3) อาชญากรรม

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่ามีอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน เท่ากับ 9.6 รายต่อประชากรแสนคน (ลำดับที่ 24 ของประเทศ) และมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้มีอัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน เท่ากับ 124 คดีต่อประชากรแสนคน (ลำดับที่ 61 ของประเทศ) ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

จำนวนคดีอาญาที่รับแจ้ง (รวมคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย เพศและต่อทรัพย์สิน) ในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ 1,019 คดี ซึ่งมีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ. 2558 และมีสัดส่วนคดีที่จับกุมได้ต่อคดีที่รับแจ้ง เท่ากับ ร้อยละ 80.3 (ลำดับที่ 50 ของประเทศ) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นอกจากนี้จำนวนคดี ยาเสพติด มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 10 ตัวชี้วัดด้านความมั่นคง (ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)

ตัวชี้วัดด้านความมั่นคง (ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2559)อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนคน	11.6	9.6	รายต่อ ประชากร แสนคน	24
(2559)จำนวนคดียาเสพติด	2,314	1,339	คดี	27
(2559)อัตราการเกิดคดีอาชญากรรมต่อประชากรแสนคน	90	124	คดีต่อ ประชากร แสนคน	61
(2559)สัดส่วนคดีที่จับกุมได้ต่อคดีที่รับแจ้ง	82.65	80.3	ร้อยละ	50

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : (ปี พ.ศ. ของข้อมูล)ตัวชี้วัด

ตารางที่ 11 คดีอาญาที่น่าสนใจ จำแนกตามประเภทความผิด ปี พ.ศ. 2560 – 2562

หน่วย : ราย

ประเภทความผิด	ปี พ.ศ. 2560		ปี พ.ศ. 2561		ปี พ.ศ. 2562	
	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม	รับแจ้ง	จับกุม
ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ	298	237	298	237	255	229
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	1,109	652	1,109	652	735	572
ฐานความผิดพิเศษ	130	119	130	119	81	68
คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	3,992	4,898	3,992	4,898	5,033	5,807

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4) ยาเสพติด

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดำเนินการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด มีผลการดำเนินการ ดังนี้

ตารางที่ 12 การปราบปรามยาเสพติด

ปีงบประมาณ	รวมผล การจับกุม	ผลิต	จำหน่าย	ครอบครอง เพื่อจำหน่าย	ครอบครอง	เสพ	ความผิด สมคบ
2561	4,010	15	193	1,322	1,399	1,060	21
2562	5,198	4	126	1,185	1,434	2,400	49
2563	4,323	118	166	1,186	1,011	1,711	-

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 13 การบำบัดด้านยาเสพติด

ปีงบประมาณ	สมัครใจ		บังคับบำบัด		ต้องโทษ		รวม	
	เป้าหมาย	ผล ดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผล ดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผล ดำเนินงาน	เป้าหมาย	ผล ดำเนินงาน
2561	1,500	1,416	452	772	350	477	2,302	2,665
2562	2,317	2,683	498	1,214	808	752	3,623	4,649
2563	2,058	401	765	637	790	31	3,613	1,069

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ระบบบริการพื้นฐาน

1) การคมนาคมขนส่ง

(1) การคมนาคมทางบก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีทางหลวงแผ่นดิน รวมระยะทางทั้งสิ้น 568.544 กิโลเมตร แบ่งความรับผิดชอบการควบคุม ดังนี้

1. แขวงทางหลวงอยุธยา ควบคุม 28 หมายเลขทางหลวง ระยะทาง 434.742 กิโลเมตร
2. แขวงทางหลวงกาญจนบุรี – สุพรรณบุรี ตามพื้นที่ตำบล อำเภอ ในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควบคุม 2 หมายเลขทางหลวง ระยะทาง 14.705 กิโลเมตร
3. แขวงทางหลวงปทุมธานี ควบคุม 3 หมายเลขทางหลวง ระยะทาง 24.859 กิโลเมตร
4. สำนักงานบำรุงทางอ่างทอง – อยุธยา ควบคุม 8 หมายเลขทางหลวง ระยะทาง 94.238 กิโลเมตร

เส้นทางรถโดยสารภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและระหว่าง จังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น จำนวน 70 เส้นทาง ดังนี้

1. เส้นทางรถโดยสารประจำทางภายในจังหวัด มีจำนวน 45 เส้นทาง แบ่งเป็น
 - 1.1 เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด 1 (รอบเมือง) จำนวน 7 เส้นทาง
 - 1.2 เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด 4 (ตัวเมือง – อำเภอ) จำนวน 38 เส้นทาง
2. เส้นทางรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดต่าง ๆ มีจำนวน 25 เส้นทาง แบ่งเป็น
 - 2.1 เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด 2 (กทม. – อำเภอ) จำนวน 4 เส้นทาง
 - 2.2 เส้นทางรถโดยสารประจำทางหมวด 3 (จังหวัดอื่น ๆ – อำเภอ) จำนวน 21 เส้นทาง

(2) การคมนาคมทางรถไฟ

มีสถานีรถไฟจำนวน จำนวน 10 สถานี จำนวนขบวนรถเที่ยวขึ้น 40 เที่ยว เที่ยวลง 34 เที่ยว สถานีรถไฟที่อยู่ห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ ไกลที่สุด คือ สถานีรถไฟท่าเรือ ระยะทาง 102 กิโลเมตร ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการรถไฟโดยสารที่มีปลายทางสู่ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีบริการทุกวันขบวนรถไฟจะผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเขตอำเภอบางปะอิน อำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชี และอำเภอท่าเรือ แล้วรถไฟจะแยกไปภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สถานีชุมทางบ้านภาชี

ตารางที่ 14 จำนวนสถานีรถไฟ

สถานี	ระดับของสถานี	ระยะห่างจากสถานีรถไฟกรุงเทพ (กิโลเมตร)
สถานีรถไฟ ท่าเรือ	ชั้น 1	102
สถานีรถไฟ หนองวิวัฒน์	ชั้น 3	96
สถานีรถไฟ ชุมทางบ้านภาชี	ชั้น 1	90
สถานีรถไฟ พระแก้ว	ชั้น 3	85
สถานีรถไฟ มาบพระจันทร์	ชั้น 3	79
สถานีรถไฟ บ้านม้า	ชั้น 3	75
สถานีรถไฟ ออยุธยา	ชั้น 1	71
สถานีรถไฟ บ้านโพ	ชั้น 3	63
สถานีรถไฟ บางปะอิน	ชั้น 1	58
สถานีรถไฟ คลองพุทรา	ชั้น 3	52

(3) การคมนาคมทางน้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแม่น้ำ และลำคลองจำนวนมาก โดยแม่น้ำลำคลองที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย สำหรับการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำป่าสัก และท่าเรือที่สำคัญจะตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก โดยมีท่าเทียบเรือพาณิชย์ ขนาดไม่เกิน 500 ตันกรอส ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาอยุธยา มีทั้งสิ้น 83 แห่ง แบ่งเป็น แม่น้ำป่าสัก 63 แห่ง และแม่น้ำเจ้าพระยา 20 แห่ง

ท่าเรือลำน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่เป็นท่าเรือเอกชน อยู่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำป่าสัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นท่าเรือขนาดเล็ก และส่วนใหญ่เป็นท่าเรือที่รับสินค้าที่ขนส่งด้วยเรือลำเลียงที่บรรทุกขนถ่ายสินค้าจากบริเวณท่าเรือกรุงเทพฯ และบริเวณที่จอดทอดสมอเกาะสีชัง ซึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาสามารถแบ่งพื้นที่บริเวณท่าเรือเป็น 3 พื้นที่หลัก ๆ ได้แก่ 1. บริเวณอำเภอ บางปะอิน - บางไทร 2. บริเวณอำเภอนครหลวง 3. บริเวณอำเภอท่าเรือ

ก) ท่าเรือในเขตอำเภอบางปะอิน - บางไทร

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลบริเวณท่าเรือในเขตอำเภอบางปะอิน - บางไทร มีจำนวนท่าเรือ 19 ท่า และลักษณะท่าเรือสินค้าที่ขนส่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เกษตร วัสดุก่อสร้าง ข้าว แร่ ปูน และสินค้าเบ็ดเตล็ด

ข) ทำเรือในอำเภอนครหลวง

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทำเรือในอำเภอนครหลวง ทำเรือในเขตอำเภอนครหลวงมีจำนวนทำเรือ 39 ท่า สินค้าขาขึ้นส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตร ปุ๋ย แร่เชื้อเพลิง และโลหะภัณฑ์ ในส่วนของสินค้าขาถ่วง ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าประเภทปูนซีเมนต์ แร่ธาตุ และมันสำปะหลัง

ค) ทำเรือ อำเภอท่าเรือ

จากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลทำเรือในอำเภอท่าเรือ มีจำนวนทำเรือ 22 ท่า มีจำนวน 1 ท่าเรือ ที่ในปัจจุบันไม่มีการใช้งานหรือขนสินค้า การขนส่งสินค้าขาขึ้นส่วนใหญ่บริเวณอำเภอท่าเรือเป็นสินค้าทางการเกษตร ปุ๋ย อาหารสัตว์ และน้ำมันเชื้อเพลิง ในส่วนของสินค้าขาถ่วง ส่วนใหญ่บริเวณอำเภอท่าเรือจะเป็นสินค้าประเภทปูนซีเมนต์ ดิน หิน ททราย

2) ไฟฟ้า

ข้อมูลการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 99.48 อำเภอที่มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน ได้แก่ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี อำเภอมหาราช อำเภอวังน้อย และอำเภอท่าเรือ

ตารางที่ 15 ข้อมูลการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือน

อำเภอ	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว			สาเหตุที่ครัวเรือนไม่มีไฟฟ้าใช้												
		ปกาสพาดสาย	โซลาร์โคม	รวม	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	มีแผนงานแล้ว	อยู่ในเขตหวงห้าม				รอตรวจสอบจัดเข้าโครงการ						อื่นๆ
							อยู่ในเขตหวงห้ามของราชการ	อยู่ในเขตหวงห้ามของเอกชน	ไม่มีบ้านเลขที่	มีบ้านเลขที่/ไม่มีผู้อยู่อาศัย	บ้านอยู่ห่างระบบไฟฟ้า มีเงินลงทุนสูง	มีระบบไฟฟ้าแต่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ไฟฟ่วง	บ้านเลขที่ชั่วคราว	มีบ้านเลขที่แต่อยู่ในที่จัดสรร		
พระนครศรีอยุธยา	43,376	43,356	6	43,362	14	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-
อุทัย	18,029	18,003	6	18,009	20	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-
นครหลวง	13,010	13,010	-	13,010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภาชี	11,261	11,260	1	11,261	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บางปะหัน	15,648	15,635	4	15,639	9	-	-	-	1	-	-	3	5	-	-	-	-
มหาราช	8,431	8,431	-	8,431	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านแพรก	2,988	2,978	-	2,978	10	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	9	-
เสนา	18,970	18,917	35	18,952	18	-	-	4	-	-	14	-	-	-	-	-	-
ลาดบัวหลวง	10,863	10,838	13	10,851	12	-	-	-	5	-	4	2	-	-	-	1	-
บางไทร	13,386	13,280	13	13,293	93	-	38	10	7	-	27	3	8	-	-	-	-
บางซ้าย	5,367	5,333	8	5,341	26	-	2	17	3	-	1	3	-	-	-	-	-
บางบาล	11,109	10,930	5	10,935	174	-	5	97	40	-	32	-	-	-	-	-	-
ผักไห่	12,275	12,270	-	12,270	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บางปะอิน	34,841	34,800	1	34,801	40	-	-	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-
วังน้อย	26,338	26,338	-	26,338	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ท่าเรือ	14,309	14,300	9	14,309	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	260,201	259,679	101	259,780	421	5	45	128	56	20	113	31	13	-	10	-	-

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมายเหตุ : ข้อมูล : ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2560

ตารางที่ 16 ผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำแนกตามประเภทผู้ใช้
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2562

รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
จำนวนการไฟฟ้า	19	19	19
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	281,034	287,062	292,444
บ้านอยู่อาศัย (น้อยกว่า 150 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	81,665	82,015	78,496
บ้านอยู่อาศัย (150 และมากกว่า กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	162,434	166,751	175,279
กิจการขนาดเล็ก	29,120	30,226	30,304
กิจการขนาดกลาง	2,113	2,160	2,245
กิจการขนาดใหญ่	315	312	322
กิจการเฉพาะอย่าง	270	274	303
ส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	139	47	45
สูบน้ำเพื่อการเกษตร	80	102	127
ไฟชั่วคราว	4,894	5,168	5,316
อัตราไฟสำรอง	4	7	7
อัตราไฟที่สามารถงดจ่ายไฟได้	-	-	-
สถานีอัดประจุไฟฟ้า	-	-	-
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	5,676,848,357	5,576,530,514	5,251,158,653
บ้านอยู่อาศัย (น้อยกว่า 150 กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	80,084,367	78,751,037	73,934,302
บ้านอยู่อาศัย (150 และมากกว่า กิโลวัตต์-ชั่วโมงต่อเดือน)	606,247,785	622,335,121	699,788,759
กิจการขนาดเล็ก	293,908,876	303,947,133	319,073,962
กิจการขนาดกลาง	650,199,922	684,814,730	693,398,332
กิจการขนาดใหญ่	3,952,788,454	3,785,677,543	3,358,130,998
กิจการเฉพาะอย่าง	60,892,109	63,209,080	68,223,687
ส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร	911,584	843,189	595,036
สูบน้ำเพื่อการเกษตร	2,870,503	3,177,403	4,605,270
ไฟชั่วคราว	28,921,957	26,834,958	24,845,107
อัตราไฟสำรอง	22,800	6,940,320	8,563,200
อัตราไฟที่สามารถงดจ่ายไฟได้	-	-	-
สถานีอัดประจุไฟฟ้า	-	-	-

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

3) ประปา

จำนวนผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และปริมาณการจำหน่ายของการประปาส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ 2563 พบว่า มีผู้ใช้น้ำ 92,342 ราย มีปริมาณการผลิต 58.40 ล้านลูกบาศก์เมตร มีปริมาณการจำหน่าย 33.50 ล้านลูกบาศก์เมตร และมีค่าเฉลี่ยการใช้น้ำ 30.30 ลูกบาศก์เมตร/ราย/เดือน

ตารางที่ 17 จำนวนผู้ใช้น้ำ ปริมาณการผลิต และปริมาณการจำหน่าย ของการประปาส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2563

รายละเอียด	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	85,668	89,138	92,342
ปริมาณการผลิต (ล้านลูกบาศก์เมตร)	47.80	55.60	58.40
ปริมาณการจำหน่าย (ล้านลูกบาศก์เมตร)	31.60	32.80	33.50
เฉลี่ยการใช้น้ำ (ลบ.ม. / ราย / เดือน)	30.70	30.70	30.30

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4) โทรศัพท์

ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในครัวเรือน แบ่งเป็น คอมพิวเตอร์แบบกระเป๋าทันที จำนวน 99,847 เครื่อง รองลงมา คือ คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ จำนวน 34,241 เครื่อง และแท็บเล็ต จำนวน 10,478 เครื่อง

ตารางที่ 18 จำนวนอุปกรณ์/เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีในครัวเรือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – 2562

หน่วย : เครื่อง

จำนวนอุปกรณ์/ เครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศ	ปี พ.ศ. 2560	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562
โทรศัพท์พื้นฐาน	-	-	99,847
เครื่องโทรศัพท์	9,072	9,090	-
เครื่องโทรสาร	413	845	-
คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ	38,057	33,932	34,241
คอมพิวเตอร์แบบกระเป๋าทันที	41,217	34,769	-
คอมพิวเตอร์แบบพกพา	-	-	31,901
แท็บเล็ต	23,452	17,609	10,478

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

5) ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

ในปี พ.ศ. 2563 มีจำนวนรถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ. 2522 จำนวน 468,692 คัน ส่วนใหญ่ 5 อันดับแรก ได้แก่ รถจักรยานยนต์ จำนวน 261,547 คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จำนวน 113,411 คัน รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จำนวน 81,856 คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน จำนวน 4,617 คัน รถจักรยานยนต์สาธารณะ จำนวน 3,697 คัน รถจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 จำนวน 27,494 คัน รถบรรทุก จำนวน 24,014 คัน รถส่วนบุคคล จำนวน 12,272 คัน รถโดยสารไม่ประจำทาง จำนวน 2,477 คัน รถส่วนบุคคล จำนวน 147 คัน รถโดยสาร จำนวน 3,478 คัน และรถโดยสารประจำทาง จำนวน 854 คัน ในปี พ.ศ. 2562 จำนวนรถใหม่ที่จดทะเบียน จำนวน 42,944 คัน ส่วนใหญ่ ได้แก่ รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล จำนวน 24,456 คัน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน จำนวน 10,726 คัน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล จำนวน 4,702 คัน ตามลำดับ

ตารางที่ 19 จำนวนรถที่จดทะเบียน จำแนกตามประเภทรถ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2563

หน่วย : คัน

ประเภทรถ	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
รวมรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์	440,304	459,315	468,692
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน 7 คน	95,483	106,668	113,411
รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน 7 คน	4,591	4,528	4,617
รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล	76,336	79,903	81,856
รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล	6	7	6
รถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัด	-	-	-
รถยนต์รับจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คน	-	-	-
รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง	-	-	-
รถยนต์รับจ้างสามล้อ	1,286	1,255	1,212
รถยนต์บริการธุรกิจ	-	-	-
รถยนต์บริการทัศนอาจร	-	-	-
รถยนต์บริการให้เช่า	-	-	-
รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล	256,177	260,689	261,547
รถแทรกเตอร์	1,704	1,693	1,683
รถดถนน	94	96	105
รถใช้งานเกษตรกรรม	535	535	535
รถพ่วง	24	23	23
รถจักรยานยนต์สาธารณะ	4,068	3,918	3,697
รวมรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก	25,689	26,953	27,494
รวมรถโดยสาร	3,484	3,565	3,478
รถประจำทาง	958	896	854
รถไม่ประจำทาง	2,376	2,522	2,477
รถส่วนบุคคล	150	147	147

ประเภทรถ	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562	ปี พ.ศ. 2563
รวมรถบรรทุก	22,203	23,386	24,014
รถไม่ประจำทาง	10,409	11,286	11,742
รถส่วนบุคคล	11,794	12,100	12,272
รถขนาดเล็ก	2	2	2
พระราชบัญญัติล้อเลื่อน พ.ศ. 2478	-	-	-
รวม	465,993	486,268	496,186

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

5. ระบบเศรษฐกิจ

1) การเกษตร

ศักยภาพด้านเกษตร ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในปี พ.ศ. 2561 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด เท่ากับ ร้อยละ 1.7 (ลำดับที่ 72 ของประเทศ) และ มีอัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร เท่ากับ ร้อยละ 5.1 (ลำดับที่ 48 ของประเทศ) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ แสดงถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคเกษตรของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับตัวชี้วัดพื้นที่ทางการเกษตรแบบยั่งยืน จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อภาคเกษตรสูงถึงร้อยละ 74.02 (ลำดับที่ 9 ของประเทศ) ด้านประสิทธิภาพการผลิต ในปี พ.ศ. 2563 มีผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 1,075 กิโลกรัมต่อไร่ (ลำดับที่ 56 ของประเทศ) ทั้งนี้มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยของผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช) เท่ากับร้อยละ -12.27 (ลำดับที่ 23 ของประเทศ)

สัดส่วนปริมาณพืชพลังงานต่อสินค้าเกษตรทั้งหมด เท่ากับ 476.7 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (ลำดับที่ 35 ของประเทศ) จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP จำนวน 112 ฟาร์ม (ลำดับที่ 51 ของประเทศ) ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 เช่นเดียวกับโรงงานหรือสถานประกอบการ ที่ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP มีจำนวน 14 แห่ง (ลำดับที่ 15 ของประเทศ) และมีอัตราเพิ่มของแรงงานเกษตรกรในพื้นที่ เท่ากับร้อยละ 3.44 (ลำดับที่ 66 ของประเทศ)

ด้านการใช้น้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่ชลประทานสูงถึง 1,409,426 ไร่ (ลำดับที่ 2 ของประเทศ) แต่มีปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำ เท่ากับ -158 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลำดับที่ 66 ของประเทศ) แสดงถึงปริมาณความต้องการใช้น้ำในช่วงฤดูแล้งของพื้นที่สูงมาก อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2562 จะมีสัดส่วนหมู่บ้านที่มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี เท่ากับ ร้อยละ 88.34 (ลำดับที่ 7 ของประเทศ)

ด้านรายได้สุทธิของเกษตรกร พบว่า ในปี พ.ศ. 2561 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือนมีแนวโน้มลดลง เหลือ 50,108 บาทต่อครัวเรือน (ลำดับที่ 45 ของประเทศ) โดยเป้าหมายในการยกระดับรายได้สุทธิทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของเมื่อสิ้นสุดแผน เท่ากับ 59,460 บาท นอกจากนี้เกษตรกรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น เป็น 3.09 เท่า (ลำดับที่ 51 ของประเทศ) ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ นอกจากนี้เกษตรกรยังมีสัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตรสูงถึง ร้อยละ 16.09 (ลำดับที่ 75 ของประเทศ)

ดังนั้นการยกระดับรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรให้สูงขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ในภาคเกษตร ถือเป็นเป้าหมายสำคัญ ควรมุ่งเน้นส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต

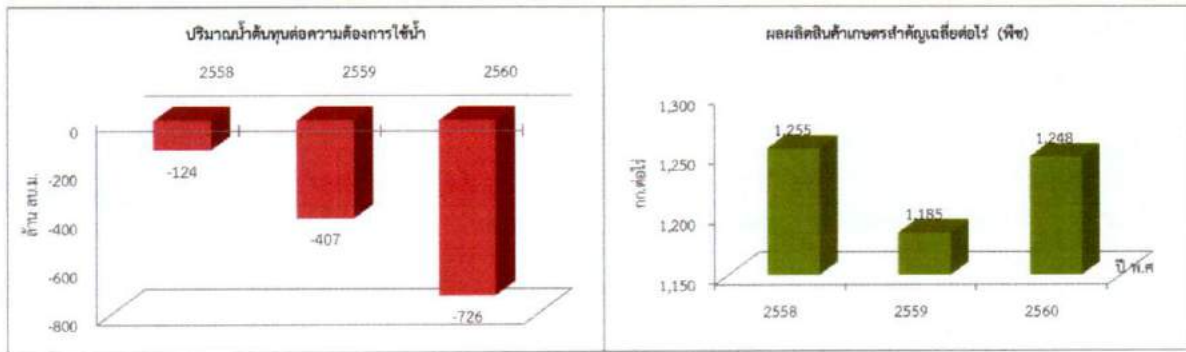
การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม การใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล Zoning ส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการตลาด สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนการส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือนและสร้างอาชีพเสริมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

ตารางที่ 20 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (เกษตร)

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (เกษตร)	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2561)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	9.8	1.7	ร้อยละ	72
(2561)อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรแบบปริมาณลูกโซ่	5.5	5.1	ร้อยละ	48
(2562)สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อภาคเกษตร	46.2	74.02	ร้อยละ	9
(2563)ผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช)	1757	1075	กก.ต่อไร่	56
(2563)อัตราเพิ่มเฉลี่ยของผลผลิตสินค้าเกษตรสำคัญเฉลี่ยต่อไร่ (พืช)	-23.87	-12.27	ร้อยละ	23
(2562)สัดส่วนปริมาณพืชพลังงานต่อสินค้าเกษตรทั้งหมด	583.77	476.7	ร้อยละ	35
(2563)จำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP	362	112	ฟาร์ม	51
(2563)จน.โรงงาน/สปก.ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP/HACCP	9	14	แห่ง	15
(2561)อัตราเพิ่มของแรงงานเกษตรกรในพื้นที่	4.38	3.44	ร้อยละ	42
(2561)พื้นที่ชลประทาน	441,170	1,409,426	ไร่	2
(2563)ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำ	136	-158	ล้าน ลบ.ม.	66
(2562)สัดส่วนหมู่บ้านมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอตลอดปี	52.73	88.34	ร้อยละ	7
(2561)รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรต่อครัวเรือน	81,776	50,108	บาทต่อครัวเรือน	45
(2561)สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้เงินสดสุทธิทางเกษตร	1.59	3.09	เท่า	51
(2561)สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณเงินให้กู้ยืมเพื่อการเกษตร	4.23	16	ร้อยละ	75

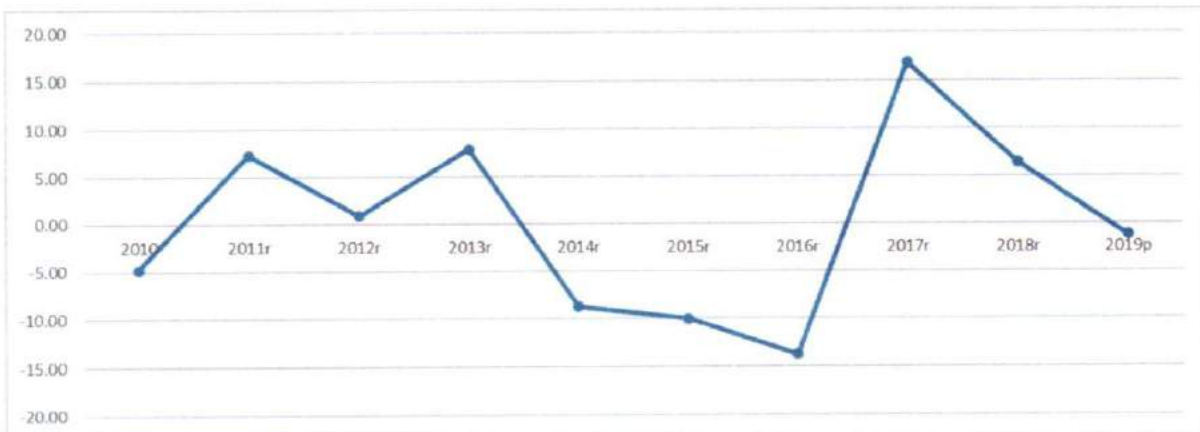
ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : (ปี พ.ศ. ของข้อมูล)ตัวชี้วัด

ภาพที่ 6 สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ (เกษตร)

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

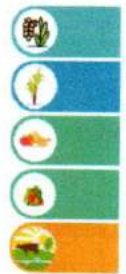
ภาพที่ 7 Economics Growth ภาคเกษตร ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2553 - 2562

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี พ.ศ. 2561 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร แบบปริมาณลูกโซ่ เท่ากับ 5,368 ล้านบาท มีอัตราการขยายตัวจาก ปี พ.ศ. 2561 ร้อยละ 4.84 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ร้อยละ 5.51) จะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวภาคเกษตรเพิ่มขึ้นแต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยลง

พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

ปี พ.ศ. 2562 การใช้พื้นที่ทางการเกษตร พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน 1,178,616 ไร่ แบ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากนาข้าว 1,065,357 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.39 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น 8,411 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.71 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 9,710 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.82 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และที่ดินทางการเกษตรอื่น ๆ 95,138 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.07 ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

นาข้าว 1,065,357 ไร่

พืชไร่ 0 ไร่

สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น 8,411 ไร่

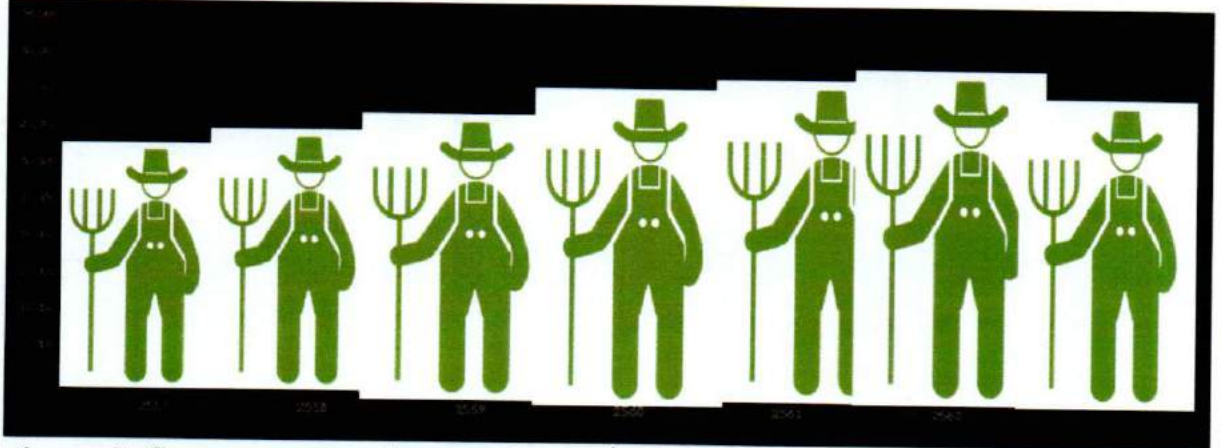
สวนผัก/ไม้ดอก/ไม้ประดับ 9,710 ไร่

ที่ดินทางการเกษตรอื่น ๆ 95,138 ไร่

ภาพที่ 8 พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

(3) สภาพทั่วไปของครัวเรือนเกษตรกร

ภาพที่ 9 จำนวนครัวเรือนภาคเกษตร และลักษณะการถือครองที่ดิน

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร (ตัดยอด 30 เมษายน พ.ศ. 2563)

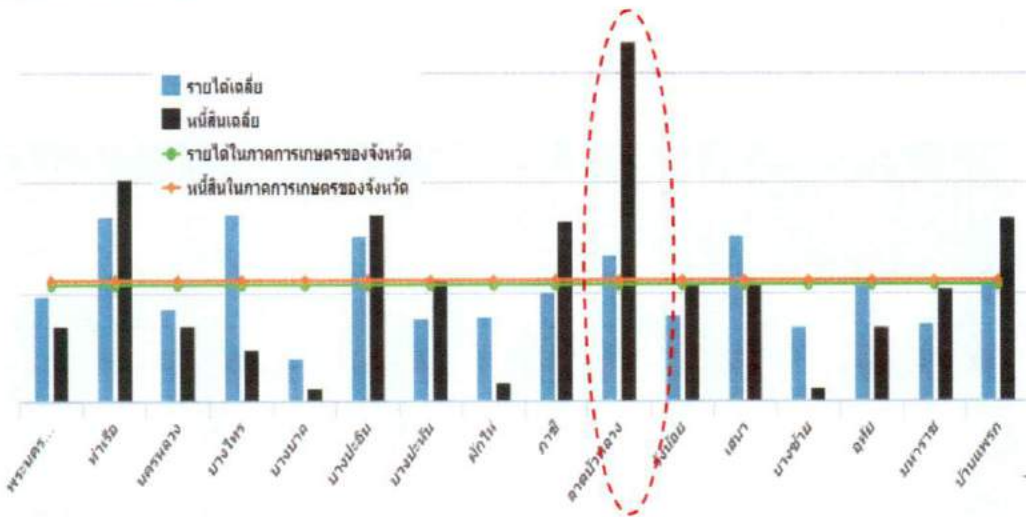
ปี พ.ศ. 2563 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีจำนวนครัวเรือนภาคเกษตรลดลง เท่ากับ 41,068 ครัวเรือน และคิดเป็นร้อยละ 13.18 ของครัวเรือนทั้งหมด และหัวหน้าครัวเรือน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี ร้อยละ 25.17 รองลงมา คือ อายุ 65 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.98 ตามลำดับ โดยมีลักษณะ การถือครองที่ดิน ส่วนใหญ่ เป็นการเช่าที่ดินเพื่อทำการเกษตร เท่ากับร้อยละ 63.13

ภาพที่ 10 รายได้ในภาคเกษตร และหนี้สินในภาคเกษตร

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร (ตัดยอด 30 เมษายน พ.ศ. 2562)

ในปี พ.ศ. 2561 เกษตรกรจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีรายได้ในภาคเกษตรเพิ่มสูงขึ้นเป็น 107,024.88 บาท/ครัวเรือน/ปี และมีหนี้สิน เท่ากับ 110,677.94 บาท/ครัวเรือน/ปี โดยมีสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ เท่ากับ 1.03 เท่า ซึ่งในปี พ.ศ. 2560 มีสัดส่วนเท่ากับ 0.90 เท่า แสดงให้เห็นถึงศักยภาพการใช้ชำระหนี้ที่น้อยกว่าปีที่ผ่านมา

ภาพที่ 11 รายได้ในภาคเกษตร และหนี้สินในภาคเกษตรรายอำเภอ

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการ กรมส่งเสริมการเกษตร (ตัดยอด 30 เมษายน พ.ศ. 2562)

ในปี พ.ศ. 2561 อำเภอที่มีรายได้ในภาคเกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัด ได้แก่ อำเภอท่าเรือ บางไทร บางปะอิน ลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา ทั้งนี้มี 5 อำเภอที่มีสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้สูงที่สุด ได้แก่ อำเภอลาดบัวหลวง ภาชี บ้านแพรก महाराช และอำเภอบางปะหัน

ตารางที่ 21 สรุปรายได้ - รายจ่าย และตัวชี้วัดเศรษฐกิจครัวเรือน ปีเพาะปลูก

รายการ	2560/61	2561/62	2562/63
1. รายได้เงินสดเกษตรกร (บาท/ครัวเรือน)	317,714	297,276	213,094
ทางพืช	312,910	287,332	207,518
ข้าว	296,050	277,217	207,331
พืชไร่	96	55	-
พืชผักและไม้ดอกไม้ประดับ	5,287	8,629	5
ไม้ผลและไม้ยืนต้น	11,476	1,431	182
ทางสัตว์	3,922	73,521	5,000
ปศุสัตว์	1,169	6,482	5,000
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,752	2,759	-
รายได้เงินสดเกษตรกรอื่น ๆ (ไม่รวมเงินช่วยเหลือด้านการเกษตร)	883	704	576
2. รายจ่ายเงินสดเกษตรกร (บาท / ครัวเรือน)	215,870	247,168	141,357
ทางพืช	190,082	204,338	117,386
แรงงาน	77,565	78,151	48,252
วัสดุอุปกรณ์	112,517	126,187	69,133
ทางสัตว์	339	5,5753	4,107
แรงงาน	77	154	-
วัสดุอุปกรณ์	262	5,599	4,107
รายจ่ายเงินสดเกษตรกรอื่น ๆ	25,448	37,077	19,864
ตัวชี้วัดการประกอบการผลิตทางเกษตร			
3. รายได้เงินสดสุทธิเกษตรกร (Net cash farm income)	101,845	45,184	71,738
ตัวชี้วัดเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร			
4. รายได้เงินสดนอกการเกษตร	249,064	206,404	388,336
5. รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน (Net cash family income)	350,909	317,580	460,074
6. รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร	233,603	228,560	271,622
6.1 รายจ่ายเงินสดการบริโภค	94,644	76,636	100,452
6.2 รายจ่ายเงินสดการอุปโภค	138,960	151,924	171,170
7. เงินสดคงเหลือก่อนหักชำระหนี้	117,306	89,021	188,452
รายได้ไม่เป็นเงินสด			
8. ผลผลิตเกษตรกรในฟาร์มนำมาใช้สอย/บริโภค - พืช	313	168	147
9. ผลผลิตเกษตรกรในฟาร์มนำมาใช้สอย/บริโภค - สัตว์	22	954	320

พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

การกำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศักยภาพของพื้นที่แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกข้าว ออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S1) คิดเป็นร้อยละ 95.92
- 2) พื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) คิดเป็นร้อยละ 1.06
- 3) พื้นที่ความเหมาะสมน้อย (S3) คิดเป็นร้อยละ 3.00
- 4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) คิดเป็นร้อยละ 0.03

ตารางที่ 22 พื้นที่ความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ระดับความเหมาะสม (ไร่)				รวม
	S1	S2	S3	N	
ท่าเรือ	50,610	362			50,972
นครหลวง	64,666				64,666
บางซ้าย	77,687	3,367		78	81,132
บางไทร	98,041		9,589	55	107,685
บางบาล	60,904		663		61,567
บางปะหัน	59,017		190		59,208
บางปะอิน	69,152		21,077	92	90,321
บ้านแพรก	21,075		43		21,118
ผักไห่	83,999		108		84,106
พระนครศรีอยุธยา	31,497		2,193		33,690
ภาชี	66,099			69	61,167
มหาราช	51,022		412	4	51,438
ลาดบัวหลวง	91,559				91,559
วังน้อย	93,157	3,876			97,032
เสนา	107,391				107,391
อุทัย	72,692	4,389			77,081
รวม	1,093,567	11,994	34,276	298	1,140,135
สัดส่วน	95.92	1.05	3.00	0.03	100.00

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ข้าวนาปี

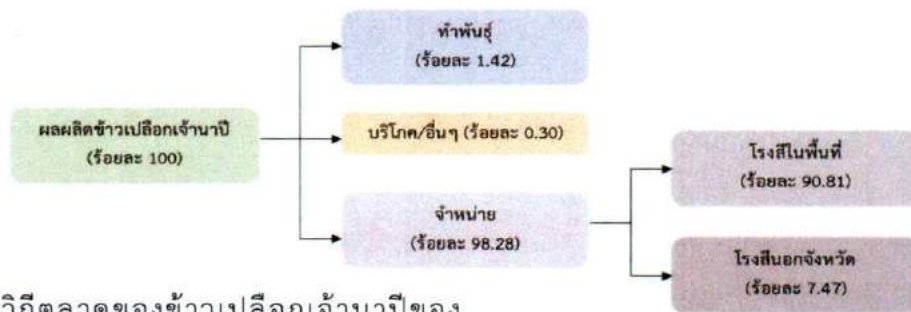
ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ครัวเรือนผู้ปลูกข้าวปลูกที่ดินเช่าผู้อื่น ร้อยละ 91.58 รองลงมา คือ พื้นที่นาเป็นของตนเอง ร้อยละ 8.17 และได้ปลูกพื้นที่ทำฟรี ร้อยละ 0.24 มีขนาดฟาร์ม ครัวเรือนผู้ปลูกข้าว มีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 24.23 ไร่

สำหรับพันธุ์ข้าว เกษตรกรนิยมใช้พันธุ์ข้าวอายุสั้น หรือเรียกว่า พันธุ์ข้าวเตี้ย พันธุ์ราชการ ไหมโวแสง คิดเป็นร้อยละ 81.21 (พันธุ์ กข.31 ร้อยละ 12.62 กข.41 ร้อยละ 40.80 กข.47 ร้อยละ 13.88 และ กข.อื่น ๆ ร้อยละ 13.91 ตามลำดับ) พันธุ์ข้าวปทุมธานี 1 คิดเป็นร้อยละ 8.41 พันธุ์ข้าวสุพรรณบุรี 1 คิดเป็น ร้อยละ 2.92 และพันธุ์อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.46 (พิษณุโลก หอมทุ่ง ชัยนาท ขาวดอกมะลิ105 เป็นต้น)

อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว เฉลี่ยไร่ละ 26.92 กิโลกรัม วิธีการปลูกโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีหว่านน้ำ ตม ร้อยละ 96.48 วิธีนาหว่านสำรย ร้อยละ 2.08 วิธีนาดำ ร้อยละ 0.25 และวิธีนาข้าวขึ้นน้ำ ร้อยละ 1.19 โดยมีอัตราการใช้ปุ๋ย ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราเฉลี่ยต่อไร่ละ 46.07 กิโลกรัม

พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีของจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่เท่ากับ 782,419 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.54 ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ร้อยละ 9.41 ของ ภาคกลาง และร้อยละ 1.31 ของประเทศ ส่วนพื้นที่เก็บเกี่ยวเท่ากับ 773,317 ไร่ มีแนวโน้มลดลง โดยจังหวัด พระนครศรีอยุธยามีผลผลิตข้าวนาปี เท่ากับ 508,339 ตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2561 และมีผลผลิตต่อไร่ลดลง เป็น 657 กิโลกรัม

ในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มักขายผลผลิตให้โรงสีข้าวโดยตรงโดยจ้างรถบรรทุกขนส่งข้าวไป ยังโรงสี ค่าขนส่งขึ้นอยู่กับระยะทางและจำนวนผลผลิต ข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำไปขายจะมีความชื้นตั้งแต่ 25% ขึ้นไป โดยผู้รับซื้อจะตีราคาโดยหักลดความชื้นเบ็ดเสร็จทำให้เกษตรกรรู้สึกว่าได้ราคาต่ำ โดยข้าวเปลือกเจ้า นาปีที่ผลิตได้จำหน่ายให้โรงสีข้าว ร้อยละ 98.28 ซึ่งจำหน่ายให้โรงสีข้าวในจังหวัด ร้อยละ 90.81 และจำหน่ายให้โรงสีข้าวนอกจังหวัด ร้อยละ 7.47 ส่วนที่เหลือเก็บไว้ทำพันธุ์ข้าว ร้อยละ 1.42 และเก็บไว้ บริโภคเอง ร้อยละ 0.30 ตามลำดับ

ภาพที่ 12 วิถีตลาดของข้าวเปลือกเจ้านาปีของ พระนครศรีอยุธยา
ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,2561

ตารางที่ 23 การปลูกข้าวนาปีของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2562

พื้นที่	ทั่วประเทศ	ภาคกลาง	กลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนบน	พระนคร ศรีอยุธยา	
พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	2560	59,220,823	8,522,252	3,319,812	756,260
	2561	59,980,731	8,507,059	3,046,289	788,275
	2562	60,110,000	8,377,185	3,348,073	782,419
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	2559	54,962,767	8,352,218	3,289,512	753,210
	2560	55,627,198	8,382,239	3,386,158	786,033
	2562	54,392,828	8,225,893	3,305,340	773,317
ผลผลิต (ตัน)	2559	24,934,349	5,216,733	2,103,355	492,522
	2560	25,177,856	5,250,274	2,172,806	518,775
	2562	24,304,143	5,128,537	2,110,202	508,339
ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	2559	454	625	647	654
	2560	453	626	652	660
	2562	447	623	648	657

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2562

ข้าวนาปรัง

ลักษณะการถือครองที่ดินส่วนใหญ่ครัวเรือนผู้ปลูกข้าวปลูกที่ดินเช่าผู้อื่น ร้อยละ 91.59 รองลงมา คือ พื้นที่นาเป็นของตนเอง ร้อยละ 8.17 และได้ปลูกพื้นที่ทำฟรี ร้อยละ 0.24 มีขนาดฟาร์ม ครัวเรือนผู้ปลูกข้าว มีพื้นที่ปลูกข้าวเฉลี่ย 31.34 ไร่

สำหรับพันธุ์ข้าว เกษตรกรนิยมใช้พันธุ์ข้าวอายุสั้น หรือเรียกว่า พันธุ์ข้าวเตี้ย พันธุ์ราชการ ไหมโว แสง คิดเป็นร้อยละ 81.19 (พันธุ์ กข.31 ร้อยละ 15.76 กข.41 ร้อยละ 25.55 กข.47 ร้อยละ 13.85 กข.57 ร้อยละ 16.43 และ กข.อื่น ๆ ร้อยละ 9.60 ตามลำดับ) พันธุ์ข้าวปทุมธานี 1 คิดเป็นร้อยละ 6.73 พันธุ์ข้าวพิษณุโลก คิดเป็นร้อยละ 7.21 พันธุ์ข้าวสุพรรณบุรี 1 คิดเป็นร้อยละ 4.22 และพันธุ์ข้าวอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.65 (สุพรรณบุรี สันป่าตอง และพิษณุโลก)

อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว เฉลี่ยไร่ละ 25.82 กิโลกรัม วิธีการปลูก โดยส่วนใหญ่ใช้วิธีหว่านน้ำตาม ร้อยละ 99.44 และวิธีนาดำ ร้อยละ 0.56 โดยมีอัตราการใช้ปุ๋ย ครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว มีการใช้ปุ๋ยในอัตราเฉลี่ยต่อไร่ละ 49.12 กิโลกรัม

ส่วนพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2562 มีพื้นที่เท่ากับ 717,402 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.17 ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ร้อยละ 15.86 ของภาคกลาง และร้อยละ 7.17 ของประเทศ ส่วนพื้นที่เก็บเกี่ยวในปี พ.ศ. 2562 เท่ากับ 716,664 ไร่ มีแนวโน้มลดลง โดยจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีผลผลิตข้าวนาปรัง เท่ากับ 504,311 ตัน ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2561 และมีผลผลิตต่อไร่ ลดลงเป็น 704 กิโลกรัม เนื่องจากในปี พ.ศ.2562 ประสบปัญหาภัยแล้งพื้นที่ส่วนใหญ่งดทำนาปรัง ส่วนในปี พ.ศ. 2560 - 2561 มีปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่มากกว่าปีก่อน ทำให้ปริมาณเพียงพอต่อการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของต้นข้าว ส่งผลให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้น

ในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่มักขายผลผลิตให้โรงสีข้าวโดยตรงโดยจากรถบรรทุกขนส่งข้าวไปยังโรงสี ค่าขนส่งขึ้นอยู่กับระยะทางและจำนวนผลผลิต ข้าวเปลือกที่เกษตรกรนำไปขายจะมีความชื้นตั้งแต่ 25% ขึ้นไป โดยผู้รับซื้อจะตีราคาโดยหักลดความชื้นเบ็ดเสร็จทำให้เกษตรกรรู้สึกว่าได้ราคาต่ำ โดยข้าวเปลือกจำหน่ายที่ผลิตได้จำหน่ายให้โรงสีข้าว ร้อยละ 98.66 ซึ่งจำหน่ายให้โรงสีข้าวในจังหวัด ร้อยละ 91.16 และจำหน่ายให้โรงสีข้าวนอกจังหวัด ร้อยละ 7.47 ส่วนที่เหลือเก็บไว้ทำพันธุ์ข้าว ร้อยละ 1.18 และเก็บไว้บริโภค ร้อยละ 0.14 ตามลำดับ

ภาพที่ 13 วิถีตลาดของข้าวเปลือกเจ้านาปรังของพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561

ตารางที่ 24 การปลูกข้าวนาปรังของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2562

พื้นที่		ประเทศ	ภาคกลาง	กลุ่มจังหวัด ภาคกลางตอนบน	พระนครศรีอยุธยา
พื้นที่ เพาะปลูก (ไร่)	2560	10,456,546	4,260,318	1,891,197	659,871
	2561	12,066,980	5,311,948	2,352,419	723,939
	2562	10,995,474	4,969,770	2,241,370	717,402
พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	2560	10,403,248	4,248,121	1,885,847	658,701
	2561	12,035,344	5,302,398	2,349,177	722,941
	2562	10,922,437	4,958,965	2,238,280	716,664
ผลผลิต (ตัน)	2560	6,620,845	2,911,444	1,253,391	462,107
	2561	7,964,467	3,717,454	1,601,091	513,950
	2562	7,170,258	3,441,193	1,508,975	504,311
ผลผลิต ต่อไร่ (กก.)	2560	636	701	655	702
	2561	662	705	675	711
	2562	656	694	667	704

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2563

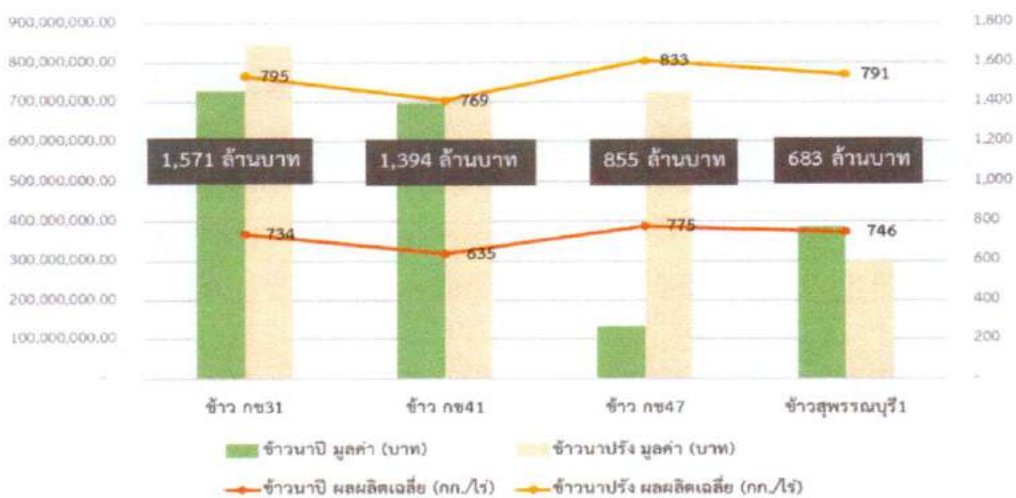
สรุปประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะการผลิตข้าว

สรุปประเด็นการพิจารณา ปัญหาการผลิตข้าว ได้แก่

- พันธุ์ข้าวที่ปลูก ส่วนใหญ่เกษตรกรไม่นิยมนำมาบริโภคภายในครัวเรือน
- เกษตรกรมีต้นทุน เนื่องจากใช้สารเคมีไม่ถูกต้องและเกินความจำเป็น
- แมลงศัตรูข้าว และภัยธรรมชาติที่แปรปรวน
- ประสิทธิภาพการใช้ที่ดินไม่สูงเท่าที่ควร เห็นได้จากผลผลิตต่อไร่ยังต่ำอยู่
- ขาดเทคโนโลยีที่ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต
- ราคาข้าวตกต่ำ เนื่องจากเป็นไปตามกลไกตลาด การปลูกและเก็บเกี่ยวที่พร้อมกัน ทำให้ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดกระจุกตัว ส่งผลต่อราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้
- ไม่มีการรวมกลุ่มเพื่อความเข้มแข็งในการต่อรอง การซื้อปัจจัยการผลิต และขายผลผลิต
- เกษตรกรส่วนใหญ่ขายข้าวโดยตรงกับโรงสี ทำให้พ่อค้าท้องถิ่นและท่าข้าวมีบทบาทลดลง

ข้อเสนอแนะการผลิตข้าว ได้แก่

- ในพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ส่งเสริมการใช้พันธุ์ข้าวที่ดี มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพให้ได้มาตรฐาน ลดต้นทุนการผลิตข้าวต่อไร่ให้ต่ำลง และเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ได้สูงขึ้น
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- เพิ่มบทบาทและประสิทธิภาพของสหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ให้เป็นสถาบันที่มีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจ ซื้อ-ขายข้าวเปลือก และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ควรกำหนดพื้นที่ปลูกข้าวตามสายพันธุ์ที่โรงสีต้องการและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งความต้องการบริโภคของประชากรในจังหวัด
- ลดพื้นที่นาปรังส่งเสริมการปลูกพืชหลังนาที่ใช้น้ำน้อย
- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพาะปลูกของเกษตรกรโดยคำนึงถึงความสอดคล้องแนวทางการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่

ภาพที่ 14 การเปรียบเทียบมูลค่าข้าวตามสายพันธุ์

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561

ภาพที่ 15 การเปรียบเทียบผลผลิตต่อไร่ของข้าวนาปี และข้าวนาปรัง ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2561

พืชทางเลือกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 16 มูลค่าสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 5 อันดับแรก ที่มา : จากการคำนวณมูลค่า = เนื้อที่เก็บเกี่ยวได้ x ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ x ราคาขาย โดยนำข้อมูลมาจากรายงานเกษตรส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

เมล่อนญี่ปุ่น

- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่เพาะปลูกเมล่อนญี่ปุ่น 155 ไร่ **เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ**
- มูลค่าเท่ากับ 72 ล้านบาท **เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ**
- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 6,918 กิโลกรัม **เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ**
- ราคาขายเฉลี่ย 73.95 บาท **เป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ**

ผักบุ้งจีน

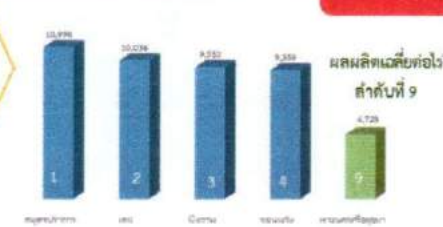

- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่เพาะปลูกผักบุ้งจีน 3,212 ไร่ **เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ**
- มูลค่าเท่ากับ 64 ล้านบาท **เป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ**
- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,943 กิโลกรัม **เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ**
- ราคาขายเฉลี่ย 12.68 บาท **เป็นอันดับที่ 54 ของประเทศ**

สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กล้วยน้ำว้า

- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่เพาะปลูกกล้วยน้ำว้า 3,711 ไร่ **เป็นอันดับที่ 28 ของประเทศ**
- มูลค่าเท่ากับ 54 ล้านบาท **เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ**
- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4,728 กิโลกรัม **เป็นอันดับที่ 9 ของประเทศ**
- ราคาขายเฉลี่ย 19.31 บาท **เป็นอันดับที่ 21 ของประเทศ**

มันเทศ

- จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่เพาะปลูกมันเทศ 2,210 ไร่ **เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ**
- มูลค่าเท่ากับ 110 ล้านบาท **เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ**
- ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4,560 กิโลกรัม **เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ**
- ราคาขายเฉลี่ย 12.18 บาท **เป็นอันดับที่ 14 ของประเทศ**

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

ภาพที่ 17 การเปรียบเทียบมูลค่าสินค้าเกษตรสูง

ตลอดระยะเวลาปี พ.ศ. 2560 - 2562 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมูลค่าพืชผลมูลค่าสูง 5 อันดับแรก ได้แก่ ข้าว เท่ากับ 23,045 ล้านบาท รองลงมา คือ เมล่อนและแคนตาลูป เท่ากับ 350 ล้านบาท ผักบุ้งจีน เท่ากับ 299 ล้านบาท กล้วย เท่ากับ 192 ล้านบาท และมะม่วง เท่ากับ 156 ล้านบาท

หากพิจารณารายสินค้า พบว่า เมล่อนญี่ปุ่นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่เพาะปลูก และสร้างมูลค่าสูงถึง 72 ล้านบาทมากที่สุดในประเทศ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 6,918 กิโลกรัม ทั้งนี้มีราคาขายเฉลี่ย เท่ากับ 73.95 บาท เป็นอันดับที่ 5 ของประเทศ

กล้วยน้ำว้า มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 3,711 ไร่ เป็นอันดับที่ 28 ของประเทศ มีมูลค่าสินค้าเท่ากับ 54 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4,728 กิโลกรัม เป็นอันดับที่ 9 ของประเทศและมีราคาขายเฉลี่ยเท่ากับ 19.31 บาท เป็นอันดับที่ 21 ของประเทศ

ผักบุ้งจีน มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 3,212 ไร่ เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ มีมูลค่าสินค้าเท่ากับ 64 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 4 ของประเทศ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 1,943 กิโลกรัม เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ และมีราคาขายเฉลี่ยเท่ากับ 12.68 บาท เป็นอันดับที่ 54 ของประเทศ

มันเทศ มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 2,210 ไร่ เป็นอันดับที่ 3 ของประเทศ มีมูลค่าสินค้าเท่ากับ 110 ล้านบาท เป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 4,560 กิโลกรัม เป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ และมีราคาขายเฉลี่ยเท่ากับ 12.18 บาท เป็นอันดับที่ 14 ของประเทศ

พืชอัตลักษณ์ท้องถิ่นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1) ละครุดบ้านใหม่ (Banmai Sapodilla) (สิ่งปงษ์ภูมิศาสตร์) หมายถึง ละครุดพันธุ์มะกอกที่มีทรงผลกลมรี ลูกเล็กคล้ายผลมะกอก ผิวเปลือกบาง สีน้ำตาลเข้ม เนื้อแน่นละเอียด กรอบ รสชาติหวาน และมีกลิ่นหอม ซึ่งปลูกในพื้นที่ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าตอ และตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ 18 ละครุดบ้านใหม่ (Banmai Sapodilla)

2) เห็ดตับเต่าตำบลสามเรือน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนเกษตรกรประมาณ 100 ราย และมีพื้นที่ในการเพาะเห็ดทั้งหมดประมาณ 200 ไร่ โดยมีราคาขายอยู่ที่กิโลกรัมละ 80 - 150 บาท ขึ้นกับช่วงฤดูกาล ในพื้นที่ตำบลสามเรือนนี้สามารถผลิตเห็ดตับเต่าได้ประมาณ 5 ตัน ทั้งนี้ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์เห็ดตับเต่าได้พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์เห็ดตับเต่าแห้งและเห็ดตับเต่าในน้ำเกลือบรรจุขวดแก้ว จะสามารถยืดอายุการเก็บรักษาและทำให้มีผลิตภัณฑ์เห็ดตับเต่าจำหน่ายนอกฤดูกาลได้ และเป็น การสร้างมูลค่าเพิ่มของเห็ดตับเต่า นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ได้แก่ เห็ดตับเต่าอบแห้ง ข้าวเกรียบเห็ดตับเต่า น้ำพริกเผาเห็ดตับเต่า ซาเห็ดตับเต่าผสมสมุนไพรและน้ำเห็ดตับเต่าผสมสมุนไพร

ภาพที่ 19 เห็ดตับเต่า

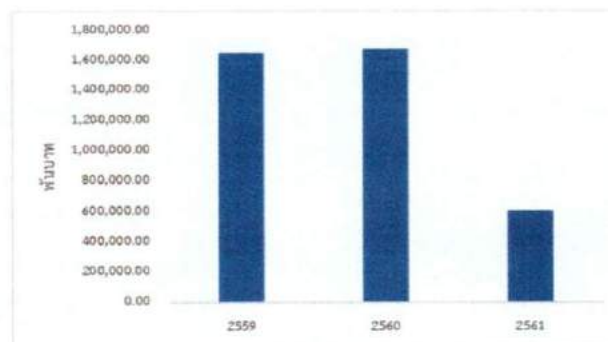
2) การประมง

ในปี พ.ศ.2561 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 5,048 ราย คิดเป็นพื้นที่เลี้ยง รวมจำนวน 20,739.05 ไร่ แบ่งเป็นประเภทการเลี้ยง เป็นแบบบ่อ จำนวน 20,540.36 ไร่ แบบร่องสวน จำนวน 179.70 ไร่ แบบกระชัง จำนวน 11.49 ไร่ และแบบนา จำนวน 7.50 ไร่ โดยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ได้แก่ ปลานิล ปลาดูเกียง ปลาไน ปลาดุก ปลาช่อน ปลา สลิด กุ้งก้ามกราม กุ้งขาว และกบ ซึ่งมีมูลค่าการจับสัตว์น้ำทั้งหมด 606.07 ล้านบาท

ตารางที่ 25 ข้อมูลสถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ

ชนิดสัตว์น้ำ	ปี พ.ศ. 2560		ปี พ.ศ. 2561	
	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)	ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า(ล้านบาท)
กบ	23	1,435.00	99	6,202.00
กุ้งก้ามกราม	5,932.50	1,234,388.96	583.51	140,717.95
ปลาช่อน	460	26,059.64	302.6	17,325.89
ปลาดุก	1,072.46	37,121.58	1,331.83	46,391.49
ปลาดูเกียง	486.64	13,434.24	952.07	32,716.74
ปลานิล	6,167.00	213,060.76	6,715.36	244,722.12
ปลาช่อน	114.24	2,613.82	75.9	2,216.26
ปลาแรด	49	2,266.00	76	5,302.00
ปลาสลิด	129.22	6,248.60	107.57	6,090.84
ปลาสร้อย	3,227.44	88,585.26	3,106.17	63,301.16
ปลาอื่นๆ	1,388.36	53,895.90	788.36	41,081.84
รวม	19,049.86	1,679,109.76	14,138.37	606,068.29

ที่มา : กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง กรมประมง

ภาพที่ 20 มูลค่าการจับสัตว์น้ำ

ที่มา : กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง กรมประมง

3) การปศุสัตว์

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ จำนวน 18,258 ครัวเรือน โดยมีปศุสัตว์ที่สำคัญ คือ โคเนื้อ โคไข่ จากข้อมูลจำนวนการเลี้ยงปศุสัตว์ ในปี พ.ศ.2562 มีประเภทสัตว์ที่มีจำนวนลดลง ได้แก่ สุกร และแกะ โดยในปี พ.ศ.2562 มีจำนวนการเลี้ยงสุกรจำนวน 4,793 ตัว ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ.2561 ที่มีจำนวน 5,304 ตัว ส่วนแกะในปี พ.ศ.2562 มีจำนวนการเลี้ยงแกะจำนวน 295 ตัว ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ.2561 ที่มีจำนวน 430 ตัว ทั้งนี้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นในทุกประเภทสัตว์เลี้ยง

สรุปประเด็นการพิจารณา ปัญหาการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่

- ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ โดยเฉพาะข้าวโพดมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากมาตรการควบคุมการนำเข้าข้าวสาลีเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศ รวมทั้งค่าจ้างแรงงานที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น

- เกษตรกรขาดความรู้และข้อมูลในการเกษตรแบบพันธะสัญญา ทำให้เกิดความเสี่ยงจากการทำสัญญาที่ไม่เป็นธรรม และภาวะหนี้สินจากการลงทุน รวมทั้งขาดหลักประกันด้านอาชีพ โดยเกษตรกรต้องเป็นผู้รับความเสี่ยงจากการเลี้ยงทั้งหมดด้วยตนเอง

ตารางที่ 26 ปริมาณการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 - 2562

รายการ	จำนวนการเลี้ยงสัตว์		
	ปีงบประมาณ 2560	ปีงบประมาณ 2561	ปีงบประมาณ 2562
จำนวนเกษตรกร (ราย)	19,367	19,332	18,258
โคเนื้อ (ตัว)	10,323	11,166	11,229
โคนม (ตัว)	12	0	11
กระบือ (ตัว)	709	905	975
สุกร (ตัว)	4,823	5,304	4,793
ไก่ (ตัว)	8,739,544	6,571,354	6,559,806
เป็ด (ตัว)	620,223	529,398	535,697
แพะ (ตัว)	3,661	4,573	4,769
แกะ (ตัว)	256	430	295

ที่มา : กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

ตารางที่ 27 ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ.2561

อำเภอ	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)	ห่าน (ตัว)
พระนครศรีอยุธยา	1,542	18	-	18,385	2,150	483	27	-
ท่าเรือ	567	115	1,642	349,134	9,098	31	-	-
นครหลวง	305	49	6	20,169	2,917	23	-	-
บางไทร	465	12	45	1,156,543	48,046	300	230	27,066
บางบาล	702	54	72	40,228	7,599	195	35	-
บางปะอิน	324	146	293	1,986,317	37,877	325	2	-
บางปะหัน	1,164	269	280	54,434	20,105	13	2	65,001
ผักไห่	688	51	574	364,899	60,555	110	-	1,694,510

ภาษี	440	74	168	145,861	13,773	64	-	-
ลาดบัวหลวง	1,451	15	450	58,472	62,492	1,905	103	10,000
วังน้อย	581	42	35	2,024,679	6,332	497	22	-
เสนา	507	14	-	35,117	16,420	418	9	-
บางซ้าย	105	3	92	113,268	28,470	20	-	198,500
อุทัย	1,007	35	10	76,156	4,199	31	-	39,994
มหาราช	632	8	843	84,310	29,737	12	-	205,040
บ้านแพรก	686	-	524	43,382	79,628	146	-	-
รวม	11,166	905	5,034	6,571,354	29,398	4,573	430	2,240,111

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4) การบริการ

หากพิจารณาข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและบริการ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน 15,310 ล้านบาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีจำนวนเท่ากับ 17,536 ล้านบาท (ลำดับที่ 15 ของประเทศ) แต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ เท่ากับร้อยละ 0.63 (ลำดับที่ 49 ของประเทศ) นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาที่פקแรมและบริการด้านอาหารปี พ.ศ. 2559 เท่ากับ 2,661 ล้านบาท โดยมีอัตราการขยายตัว ในปี พ.ศ. 2559 เท่ากับร้อยละ 6.08 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2558

ส่วนด้านการบริการสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ เท่ากับร้อยละ 26.40 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ (ลำดับที่ 73 ของประเทศ) และมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) แบบปริมาณลูกโซ่ เท่ากับ ร้อยละ - 1.48 (ลำดับที่ 74 ของประเทศ)

ตารางที่ 28 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (การท่องเที่ยวและบริการ)

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (การท่องเที่ยวและบริการ)	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2559)รายได้จากการท่องเที่ยว	17,536	15,310	ล้านบาท	15
(2559)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	4.02	0.63	ร้อยละ	49
(2559)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงินต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	4.52	1.61	ร้อยละ	73
(2559)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	48.44	26.4	ร้อยละ	73
(2559)อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) แบบปริมาณลูกโซ่	5.85	-1.48	ร้อยละ	74

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : (ปี พ.ศ. ของข้อมูล)ตัวชี้วัด

5) การท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวพบว่า รายได้ในปี พ.ศ. 2562 มีรายได้เท่ากับ 19,469.53 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2561 ที่มีจำนวนเท่ากับ 19,016.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.38 และจำนวนผู้เยี่ยมเยือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 - 2562 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2562 มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้งสิ้น 8,345,957 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2561 ที่มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนเท่ากับ 8,349,613 คน คิดเป็นร้อยละ -0.05 และพบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้เยี่ยมเยือนที่เป็นชาวไทย คิดเป็นร้อยละ 74.42 จากการเติบโตของภาคการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การแพร่เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid -19) คาดการณ์รายได้จากการท่องเที่ยวสูญหายไปประมาณ 6,700 ล้านบาท และนักท่องเที่ยวลดลงเหลือ 1,231,324 คน คิดเป็นร้อยละ 70.07 จากช่วงเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวญี่ปุ่น จีน และฝรั่งเศส มีค่าใช้จ่ายต่อหัวอยู่ที่ 2,231 บาท โดยกว่าครึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าพักตามลำพัง (Free Individual Traveler : FIT) ที่เดินทางโดยรถตู้โดยสารหรือรถไฟ และท่องเที่ยวด้วยรถตุ๊กตุ๊ก หรือเช่าจักรยานปั่นชมโบราณสถาน

ทั้งนี้มิงงานวิจัยที่ได้ศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้ทำการประเมินความเป็นไปได้ในการจัดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ทรัพยากรด้านวัฒนธรรม ทรัพยากรด้านกิจกรรม ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านมหรหรรรม เทศกาลและงานประเพณี และทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ พบว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปวัดที่สำคัญ เช่น วิหารพระมงคลบพิตร วัดพระศรีสรรเพชญ์ พระราชวังหลวง หรือพระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา เป็นต้น ซึ่งโบราณสถานเหล่านี้เป็นสิ่งที่แสดงถึงอารยธรรมและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นในสมัยโบราณ จึงมีผลดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านกิจกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาเพื่อทำบุญ ไหว้พระ ชมโบราณสถาน ล่องเรือแม่น้ำเจ้าพระยา นั่งช้างและสัมผัสวิถีชีวิตของช้างไทย ทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านมหรหรรรมเทศกาลและประเพณี นักท่องเที่ยวจะให้ความสนใจกับการจัดงานประเพณีที่สำคัญ ได้แก่ งานลอยกระทงไฟอยุธยา มรดกโลกและงานกาชาดประจำจังหวัด งานเทศกาลตรุษจีน “อยุธยาหามงคล” เทศกาลสงกรานต์กรุงเก่า เป็นต้น และทรัพยากรท่องเที่ยวด้านบริการ นักท่องเที่ยวมองว่า บริษัททัวร์หรือบริการนำเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีมาตรฐานให้บริการที่ดี การคมนาคมขนส่งทางบก ทางรถไฟ และทางน้ำ เดินทางมาท่องเที่ยวมีความสะดวกสบาย มีป้ายบอกทางชัดเจน ที่พักมีคุณภาพ

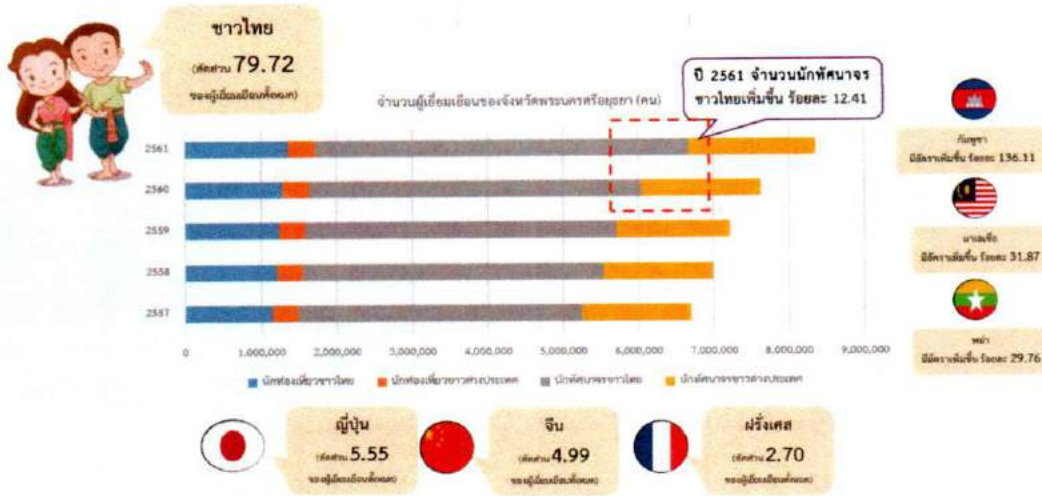
โดยให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้มีความสวยงาม เพื่อดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านทรัพยากรทางด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม โดยเน้นการจัดการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งถึงมีการจัดมาตรการรักษาความปลอดภัยให้เป็นที่น่าเชื่อถือของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการสร้างเครือข่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพผลิตสินค้าและบริการ เพื่อจัดจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว เป็นการกระจายรายได้จากการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ และควรมีการสนับสนุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาจิตใจการปลูกจิตสำนึก ให้กับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว (ธนภูมิ ปองเสงี่ยม, 2558)

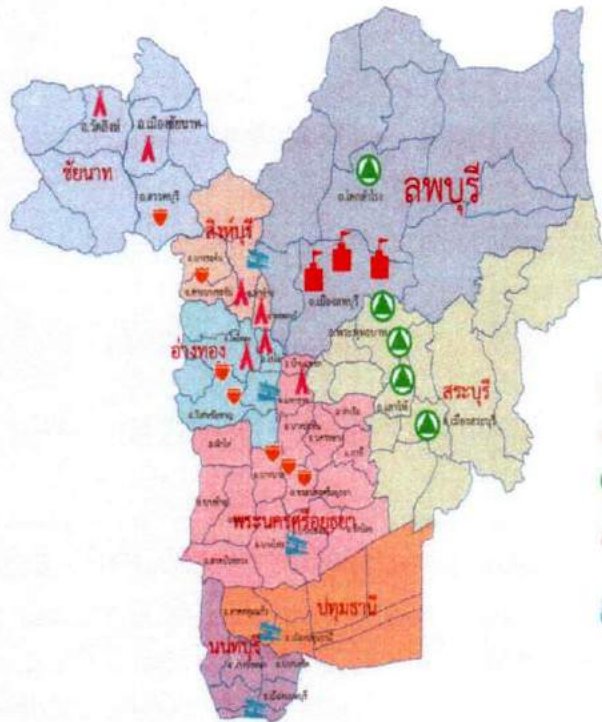
ตารางที่ 29 สถานการณ์การท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2561

รายการ	รายการย่อย	ผู้เยี่ยมเยือน	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2561
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน (คน)	รวม	รวม	7,216,514	7,631,557	8,349,613
		ชาวไทย	5,365,586	5,683,569	6,302,621
		ชาวต่างประเทศ	1,850,928	1,947,988	2,046,992
	จำนวน นักท่องเที่ยว	รวม	1,582,905	1,637,181	1,723,710
		ชาวไทย	1,237,790	1,281,574	1,354,163
		ชาวต่างประเทศ	345,115	355,607	369,547
	จำนวนนัก ทัศนอาจร	รวม	5,633,609	5,994,376	6,625,903
		ชาวไทย	4,127,796	4,401,995	4,948,458
		ชาวต่างประเทศ	1,505,813	1,592,381	1,677,445
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย ของนักท่องเที่ยว (วัน)	รวม	รวม	2.68	2.67	2.62
		ชาวไทย	2.64	2.64	2.59
		ชาวต่างประเทศ	2.80	2.79	2.76
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)	ผู้เยี่ยมเยือน	รวม	1,551.49	1,629.87	1,705.00
		ชาวไทย	1,403.47	1,467.24	1,537.15
		ชาวต่างประเทศ	1,970.64	2,119.74	2,231.16
	นักท่องเที่ยว	รวม	2,007.26	2,159.05	2,278.33
		ชาวไทย	1,792.71	1,887.70	1,993.09
		ชาวต่างประเทศ	2,795.51	3,084.36	3,259.10
	นักทัศนอาจร	รวม	1,185.69	1,243.59	1,313.30
		ชาวไทย	1,095.35	1,144.07	1,214.02
		ชาวต่างประเทศ	1,433.35	1,518.71	1,606.15
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	ผู้เยี่ยมเยือน	รวม	15,309.69	16,901.48	19,016.22
		ชาวไทย	10,379.51	11,423.00	12,997.90
		ชาวต่างประเทศ	4,930.18	5,478.48	6,018.32
สถานประกอบการที่พัก แรม	จำนวนห้อง	รวม	4,966	5,024	5,372
	อัตราการเข้าพัก	รวม	58.59	60.48	63.65
	จำนวนผู้เข้าพัก แรม	รวม	994,958	1,030,433	1,119,448
		ชาวไทย	791,491	816,051	892,421
	ชาวต่างประเทศ	203,467	214,382	227,027	

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาพที่ 21 จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยว
ระดับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
และเขตการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิต
ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

- เส้นทางที่ 1 เยือน 2 ราชอาณาจักร
- เส้นทางที่ 2 ศูนย์วัฒนธรรมเก่า
- เส้นทางที่ 3 รอยพระพุทธรูปโบราณศรีอยุธยา
- เส้นทางที่ 4 ธรรมสถานครองใจ
- เส้นทางท่องเที่ยวแผนที่ท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดลุ่มน้ำ

ภาพที่ 22 แผนภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระดับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนและเขตพัฒนา
การท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง

แผนภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนสร้างสรรค์ เชื่อมโยงคุณค่ามรดกโลก*

ภาพที่ 23 แผนภาพเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนสร้างสรรค์เชื่อมโยงคุณค่ามรดกโลก

ที่มา : แผนพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (มหาชน)

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ภายใต้กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดชัยนาท จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดอ่างทอง ซึ่งได้กำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ได้แก่ “เยือน 2 ราชธานี สู่ถิ่นวีรชนคนกล้า รอยพระพุทธรูปบาทกราบศรัทธา ธรรมสถานศาสนาครองใจ” รวมทั้งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ภายใต้เขตการพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาดอนกลาง ซึ่งมีจุดเน้นด้านการท่องเที่ยวทางน้ำ เป็นการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการเชิงพื้นที่ นอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาร่วมกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (มหาชน) จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563 - 2565) เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนสร้างสรรค์เชื่อมโยงคุณค่ามรดกโลก ซึ่งเป็นการวางแผนเพื่อการกระจายรายได้สู่ชุมชนต่อไป

6) อุตสาหกรรม

ศักยภาพด้านอุตสาหกรรม ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ในปี พ.ศ. 2559 มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ร้อยละ 71.86 (ลำดับที่ 3 ของประเทศ) อย่างไรก็ตามในปี พ.ศ. 2559 มีอัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ ร้อยละ - 3.83 (ลำดับที่ 65 ของประเทศ) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ แสดงถึงอัตราการเจริญเติบโตทางด้านอุตสาหกรรมหดตัวลงจากปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้สัดส่วนมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด เท่ากับร้อยละ 1.90 (ลำดับที่ 64 ของประเทศ) และมีผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย 813,154 บาท/คน/ปี (ลำดับที่ 3 ของประเทศ)

ในปี พ.ศ. 2560 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล เท่ากับ 497,341.25 พันลิตร (ลำดับที่ 8 ของประเทศ) และปริมาณการใช้พลังงานทดแทน เท่ากับ 197,526.00 พันลิตร (ลำดับที่ 10 ของประเทศ) โดยมีแนวโน้มเพิ่มอย่างต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558 อย่างไรก็ตามสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย เท่ากับ 169.38 พันลิตรต่อ 1 Ktoe (ลำดับที่ 66 ของประเทศ) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ และสัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ 3.75 พันตัน เทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท (ลำดับที่ 72 ของประเทศ)

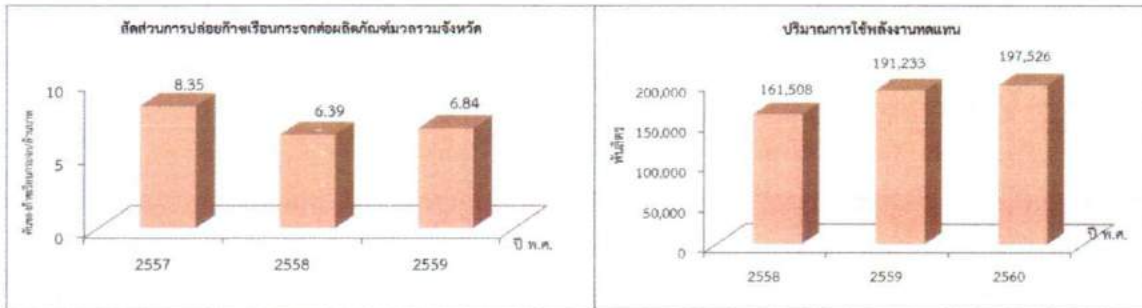
สำหรับตัวชี้วัดด้านเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พิจารณาจากสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ซึ่งเป็นการบ่งชี้พื้นที่ที่ควรเฝ้าระวังและหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เท่ากับ 6.84 ตันของก๊าซเรือนกระจก/ล้านบาท (ลำดับที่ 2 ของประเทศ) และอัตราเปลี่ยนแปลงของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสาขาขนส่ง ร้อยละ 2.68 (ลำดับที่ 49 ของประเทศ)

ตารางที่ 30 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม)

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม)	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2559)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	40.49	71.86	ร้อยละ	3
(2559)อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม แบบปริมาณลูกโซ่	2.05	-3.83	ร้อยละ	65
(2559)สัดส่วนมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	0.15	1.90	ร้อยละ	64
(2560)ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซล	234,447.06	497,341.25	พันลิตร	8
(2560)ปริมาณการใช้พลังงานทดแทน	102,372.84	197,526.00	พันลิตร	10
(2560)สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย	204.33	169.38	พันลิตรต่อ 1 Ktoe	66
(2560)สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ	5.99	3.75	พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท	72
(2559)สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมฯ	18.01	6.84	ตันของก๊าซเรือนกระจก/ล้านบาท	2
(2560)อัตราเปลี่ยนแปลงของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในสาขาขนส่ง	1.85	2.68	ร้อยละ	49
(2559)ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ย	301,906	813,154	บาท/คน/ปี	3

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : (ปี พ.ศ. ของข้อมูล)ตัวชี้วัด

ภาพที่ 24 สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ (อุตสาหกรรม)

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

การลงทุนภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ 1) นิคมอุตสาหกรรม บางปะอินพื้นที่ทั้งหมด 1,926 ไร่ 2) นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า(ไฮเทค) พื้นที่ทั้งหมด 2,465 ไร่ และ 3) นิคมอุตสาหกรรมนครหลวง พื้นที่ทั้งหมด 1,441 ไร่ และมีเขตประกอบการอุตสาหกรรม 2 แห่ง ได้แก่ 1) แฟคตอรีแลนด์วังน้อย พื้นที่ทั้งหมด 176 ไร่ และ 2) บริษัทสวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน) พื้นที่ทั้งหมด 11,000 ไร่

ประเภทของอุตสาหกรรมที่มีการลงทุน 5 อันดับแรก ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนโรงงาน 217 แห่ง มีเงินทุนเท่ากับ 175,557.24 ล้านบาท อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรกล จำนวนโรงงาน 178 แห่ง มีเงินทุนเท่ากับ 55,197.82 ล้านบาท อุตสาหกรรมเครื่องมืออุปกรณ์ขนส่ง จำนวนโรงงาน 161 แห่ง มีเงินทุนเท่ากับ 47,502.93 ล้านบาท อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก จำนวนโรงงาน 182 แห่ง มีเงินทุนเท่ากับ 29,679.85 ล้านบาท และอุตสาหกรรมอาหาร จำนวนโรงงาน 131 แห่ง มีเงินทุนเท่ากับ 24,780.36 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ประเภทโรงงานที่มีการลงทุนสูงสุด 5 อันดับแรกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)
1	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	217	175,557.24
2	อุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรกล	178	55,197.82
3	อุตสาหกรรมเครื่องมืออุปกรณ์ขนส่ง	161	47,502.93
4	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก	182	29,679.85
5	อุตสาหกรรมอาหาร	131	24,780.36

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ พฤษภาคม 2563

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาวะการณ์ลงทุนภาคอุตสาหกรรมปัจจุบัน

ข้อมูลของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 มีโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการทั้งหมด จำนวน 2,747 โรงงาน เงินทุนรวม 641,763.33 ล้านบาท จ้างคนงานรวม 310,886 คน มีโรงงานอุตสาหกรรมรับอนุญาตประกอบกิจการใหม่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 21 โรงงาน ขยาย จำนวน 32 โรงงาน เลิกกิจการ จำนวน 16 โรงงาน สรุปว่ามีการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม จำนวน 5 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.18 เงินลงทุน 6,956.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.10 การจ้างงาน 9,607 คน คิดเป็นร้อยละ 3.19

ตารางที่ 32 ภาวะการณ์ลงทุนภาคอุตสาหกรรม ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2563

โรงงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562			ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563			สรุปการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม		
	จำนวน	เงินทุน	คนงาน	จำนวน	เงินทุน	คนงาน	จำนวน	เงินทุน	คนงาน
	โรงงาน	(ล้านบาท)		โรงงาน	(ล้านบาท)		โรงงาน	(ล้านบาท)	
นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน	95	167,000	55,000	95	167,000.00	55,000			
นิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค)	135	63,679	49,000	135	63,679.00	49,000			
นิคมอุตสาหกรรมนครหลวง	29	43,000	7,000	29	43,000.00	7,000			
รวมโรงงานในนิคม	259	273,679	111,000	259	273,679.00	111,000			
เขตประกอบการอุตสาหกรรมแพคเคอริ แลนด์วิ้งน้อย	114	11,953.95	6,438	117	11,999.48	6,473	1	12.00	40
เขตประกอบการอุตสาหกรรม บริษัท สวน อุตสาหกรรม โรงงาน จำกัด (มหาชน)	235	71,987.53	41,216	235	71,987.53	41,216			
รวมโรงงานในเขต	608	357,620.48	158,564	352	83,987.01	47,689	1	12.00	40
รวมโรงงานในนิคมและในเขตประกอบการฯ	610	357,654.01	158,649	611	357,666.01	158,689	1	12.00	40
นอกนิคม และนอกเขตประกอบการ	2,130	272,708.37	138,973	2,136	284,097.32	152,197	4	6,944.93	9,567
รวมทั้งหมด	2,738	630,328.85	297,537	2,747	641,763.33	310,886	5	6,956.93	9,607
			เพิ่มขึ้นร้อยละ				0.18	1.10	3.19

หมายเหตุ : ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2563

สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว เท่ากับ 841 แห่ง แบ่งตามระดับประเมินดังนี้ ระดับที่ 1 จำนวน 356 แห่ง ระดับที่ 2 จำนวน 212 แห่ง ระดับที่ 3 จำนวน 247 แห่ง ระดับที่ 4 จำนวน 23 แห่ง และระดับที่ 5 จำนวน 3 แห่ง

ตารางที่ 33 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ผ่านการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว

หน่วย : แห่ง

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน
ผ่านการประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่ 1	356
ผ่านการประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่ 2	212
ผ่านการประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่ 3	247
ผ่านการประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่ 4	23
ผ่านการประเมินอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่ 5	3
รวม	841

ที่มา : กระทรวงอุตสาหกรรม

สำหรับเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town) หมายถึง เมืองที่มีการเจริญเติบโต โดยมีอุตสาหกรรมเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลัก และมีความสมดุลกับการพัฒนาทางสังคม และความเป็นอยู่ของประชาชน โดยมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การกำหนดให้ระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมีความแตกต่างกัน 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานของการดำเนินงานที่ควรจะเป็นขึ้นไปจนถึงระดับที่เปรียบเทียบได้กับสากล ดังนี้

ระดับที่ 1 การปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

ระดับที่ 2 การรักษาระดับมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการประกอบการอุตสาหกรรม

ระดับที่ 3 การใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ระดับที่ 4 การยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต

ระดับที่ 5 การเข้าสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

สำหรับแผนแม่บทเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเป้าหมายหลักเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน ทั้งในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด ยกกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับการดูแลสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ครอบคลุม 5 มิติของการพัฒนา คือ กายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ รวมถึงสามารถบ่งชี้ความก้าวหน้าของการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามตัวชี้วัดระดับความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 5 ระดับของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเท่านั้นที่ผ่านเกณฑ์ระดับ 2 และได้รับการพัฒนาเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนไม่น้อยกว่า 6 พื้นที่ ที่มีการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งอนาคตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอาจเป็นต้นแบบและพัฒนาโรงงานให้ได้ CSR Beginner ยกกระดับโรงงานและพัฒนาความเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ผ่านเกณฑ์ระดับ 3 ตามตัวชี้วัด และพัฒนาโรงงานให้ได้ CSR Beginner อย่างน้อยร้อยละ 30 ของโรงงานในพื้นที่

7) การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ศักยภาพด้านการพาณิชย์และกลุ่มอาชีพของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ ในปี พ.ศ. 2559 เท่ากับ ร้อยละ 2.40 (ลำดับที่ 51 ของประเทศ) อัตราเพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP ในปี พ.ศ. 2560 อยู่ที่ร้อยละ 20.10 (ลำดับที่ 50 ของประเทศ) แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2560 มีจำนวน 490 แห่ง (ลำดับที่ 49 ของประเทศ) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น และสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่ มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 2.62 (ลำดับที่ 32 ของประเทศ) ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

ตารางที่ 34 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ)

ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจ (การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ)	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2559)กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	4.00	2.40	ร้อยละ	51
(2560)อัตราเพิ่มของรายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP	22.45	20.10	ร้อยละ	50
(2560)จำนวนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับอนุมัติการจดทะเบียน	1,128	490	แห่ง	49
(2559)สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่	5.81	2.62	ร้อยละ	32

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

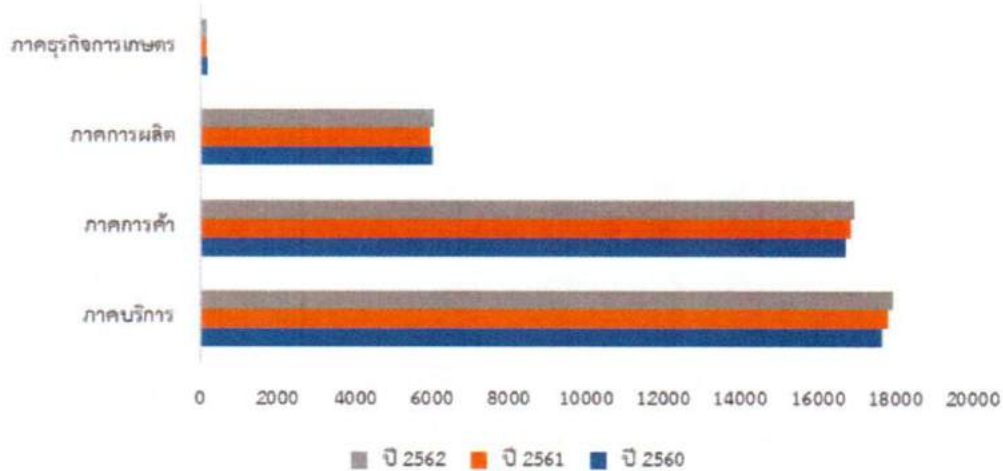
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ในปี พ.ศ. 2562 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีจำนวนผู้ประกอบการ MICRO, S, M (ตามนิยามใหม่) เท่ากับ 41,066 ราย โดยจำแนกตามขนาดธุรกิจ ขนาด M จำนวน 609 ราย ขนาด S จำนวน 5,058 ราย และขนาด MICRO จำนวน 35,399 ราย ทั้งนี้จำนวนผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่เป็นภาคบริการ จำนวน 17,936 ราย รองลงมา คือ ภาคการค้า จำนวน 16,927 ราย ภาคการผลิต จำนวน 6,032 ราย และภาคธุรกิจเกษตร จำนวน 171 ราย ตามลำดับ นอกจากนี้มีจำนวนแรงงานทั้งหมด 179,170 ราย ซึ่งมีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 4 คน/กิจการ

ตารางที่ 35 จำนวนวิสาหกิจ จำแนกตามขนาดธุรกิจ

ปี พ.ศ.	MICRO	S	M	หน่วย : ราย
				รวม
2559	31,643	4,074	553	36,270
2560	534	4,624	35,392	40,550
2561	35,572	4,598	560	40,730
2562	35,399	5,058	609	41,066

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2562

ภาพที่ 25 จำนวนวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม จำแนกตามประเภทธุรกิจ

จากการสำรวจโครงสร้างต้นทุนด้านการขยายเฉลี่ยของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ต้นทุนด้านการขาย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ค่าน้ำมันรถ ลำดับที่ 2 หนี้สูญ และลำดับที่ 3 ค่าเช่าอาหารพร้อมที่ดิน ส่วนโครงสร้างต้นทุนการผลิตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ต้นทุนการผลิต ได้แก่ ลำดับที่ 1 ต้นทุนค่าซื้อวัตถุดิบ ลำดับที่ 2 ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิต และลำดับที่ 3 ค่าจ้างเหมาจ่ายให้ผู้ประกอบการอื่นผลิตสินค้าให้ ส่วนปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ ลำดับที่ 1 เศรษฐกิจไม่ดีชะลอตัว ลำดับที่ 2 ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น และลำดับที่ 3 คู่แข่งในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น สำหรับความต้องการความช่วยเหลือ ได้แก่ ลำดับที่ 1 ลดต้นทุนการผลิต ลำดับที่ 2 ส่งเสริมการลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการ และลำดับที่ 3 จัดแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ

ประเด็นการพิจารณาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่

- การขาดทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งการเป็นประกอบการจะต้องมีคุณสมบัติหลายประเภท เช่น ความเป็นผู้นำ การกล้าได้กล้าเสีย ต้องเป็นนายของตัวเอง การรักความท้าทายรักความเป็นอิสระ มีระเบียบวินัยในตัวเองสูง
- การจัดการและการบริหารไม่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการจัดการองค์กร การเงิน การบัญชี การตลาด บุคลากรซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของ SMEs
- การขาดบุคลากรหรือผู้เชี่ยวชาญธุรกิจ SMEs มักจะเริ่มต้นจากความถนัดหรือความชำนาญเฉพาะด้านของผู้ประกอบการ
- การขาดแรงงานฝีมือ
- ต้นทุนการผลิตสูงการจัดการที่ไม่ดี การผลิตที่ขาดประสิทธิภาพไม่มีการใช้เครื่องจักรหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้ต้นทุนของสินค้าสูง ซึ่งทำให้เสียเปรียบในเชิงการค้ากับคู่แข่ง
- ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่ำกว่าการบริหารจัดการการผลิตไม่เหมาะสม

8) แรงงาน**กำลังแรงงาน**

ในไตรมาสที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2563) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไปมีจำนวน 741,586 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงานจำนวน 511,552 คน คิดเป็นร้อยละ 69 แยกเป็นผู้มีงานทำ 503,088 คน คิดเป็นร้อยละ 98.30 ผู้ว่างงาน 7,266 คน คิดเป็นร้อยละ 1.40 กำลังแรงงานรอฤดูกาล 1,199 คน คิดเป็นร้อยละ 0.20 เป็นผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 230,034 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

การมีงานทำ

การมีงานทำ ผู้มีงานทำทั้งหมด จำนวน 503,088 แยกเป็น ผู้มีงานทำในภาคเกษตร จำนวน 42,739 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50 ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตร จำนวน 460,349 คน คิดเป็นร้อยละ 91.50 โดยทำงานในสาขาการผลิตมากที่สุด จำนวน 203,870 คน หรือร้อยละ 40.50 รองลงมา คือ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน จำนวน 71,394 คน หรือร้อยละ 14.20 ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 133,837 คน หรือร้อยละ 26.60 ถ้าจำแนกตามสถานภาพการทำงานจะอยู่ในกลุ่มเป็นลูกจ้างภาคเอกชนมากที่สุด จำนวน 291,848 คน หรือร้อยละ 58 รองลงมา คือ ทำงานส่วนตัว จำนวน 112,062 คน หรือร้อยละ 22.30

ตารางที่ 36 สัดส่วนของผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้มีงานทำที่ไม่มีการศึกษา	1,446	0.29
การศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา	63,274	12.58
การศึกษาระดับประถมศึกษา	67,560	13.43
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	118,383	23.53
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	118,588	23.57
- สายสามัญ	88,779	17.65
- สายอาชีวศึกษา	29,809	5.93
- สายวิชาการศึกษา	-	-
การศึกษาระดับมหาวิทยาลัย	133,837	26.60
- สายวิชาการ	62,077	12.34
- สายวิชาชีพ	59,952	11.92
- สายวิชาการศึกษา	11,809	2.35
ผู้มีงานทำที่ไม่ทราบการศึกษา	-	-
รวม	503,088	100.00

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2563)

การว่างงาน

ในไตรมาสที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2563) ผู้ว่างงานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 7,266 คน คิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 1.40 แบ่งเป็นเพศชาย 4,744 คน และเพศหญิง 2,522 คน

การบริการจัดหางาน

การบริการจัดหางาน ในไตรมาสที่ 2 (เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2563) สำนักงานจัดหางานจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับแจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 1,456 อัตรา มีผู้สมัครงาน 1,241 คน หรือร้อยละ 85.23 ของตำแหน่งงานว่าง และได้รับการบรรจุงาน จำนวน 1,190 คน หรือร้อยละ 81.73 ของตำแหน่งงานว่างหรือ ร้อยละ 95.89 ของผู้สมัครงาน โดยแยกรายละเอียดดังนี้ ความต้องการด้านแรงงาน (ตำแหน่งงานว่าง) ในไตรมาสนี้สถานประกอบการ / นายจ้าง แจ้งความต้องการแรงงาน จำนวน 1,456 อัตรา เป็นความต้องการแรงงานไม่ระบุเพศมากที่สุด จำนวน 1,312 อัตรา รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 109 อัตรา และเพศหญิง จำนวน 35 อัตรา หรือร้อยละ 90.11, 7.49 และร้อยละ 2.40 ของความต้องการแรงงานทั้งหมดตามลำดับ

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมาก คือ ประเภทอุตสาหกรรม การผลิต จำนวน 862 อัตรา รองลงมา คือ การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 525 อัตรา การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม 24 อัตรา หรือร้อยละ 59.20, 36.06 และร้อยละ 1.65 ของความต้องการแรงงานทั้งหมดตามลำดับ ประเภทอาชีพที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 595 อัตรา รองลงมา คือ เสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 326 อัตรา ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 258 อัตรา หรือร้อยละ 40.87, 22.39 และ 17.72 ของความต้องการแรงงานทั้งหมด ตามลำดับ และประเภทอาชีพที่มีความต้องการแรงงานน้อยที่สุด คือ ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ จำนวน 6 อัตรา หรือร้อยละ 0.41 ของความต้องการแรงงานทั้งหมด

แรงงานนอกระบบ

ปี พ.ศ. 2562 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 147,697 คน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ในภาคเกษตร จำนวน 36,738 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 นอกภาคเกษตร จำนวน 110,958 คน คิดเป็นร้อยละ 75.10 ซึ่งส่วนมากอยู่ในประเภทอุตสาหกรรมใน 5 อันดับแรก คือ ประเภทการขายส่ง การขายปลีก จำนวน 36,025 คน รองลงมา คือ ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร จำนวน 24,861 คน การผลิต จำนวน 19,996 คน กิจกรรมบริการอื่น ๆ จำนวน 9,342 คน และการก่อสร้าง จำนวน 6,915 คน ตามลำดับ

แรงงานต่างด้าว

ใน ปี พ.ศ. 2562 แรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงานมีจำนวน 2,473 คน ลดลงจากปี พ.ศ. 2561 โดยแยกเป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 1,012 คน ประเภทที่อยู่ในส่งเสริมการลงทุนและกม.อื่น จำนวน 1,377 คน และคนต่างด้าวตามมาตรา 12* จำนวน 84 คน

ตารางที่ 37 จำนวนคนต่างด้าวที่ยื่นคำขอ จำแนกตามการได้รับอนุญาตให้ทำงาน ปี พ.ศ. 2560 – 2562

หน่วย : คน

การอนุญาต	ประเภทการขออนุญาต	ปี พ.ศ. 2560	ปี พ.ศ. 2561	ปี พ.ศ. 2562
ยื่นขอ	รวม	3,353	3,213	2,629
	ชั่วคราว	1,294	1,070	1,139
	ส่งเสริมการลงทุนและกม.อื่น	1,455	1,775	1,409
	คนต่างด้าวตามมาตรา 12*	604	368	81
อนุญาต	รวม	3,138	3,042	2,473
	ชั่วคราว	1,132	948	1,012
	ส่งเสริมการลงทุนและกม.อื่น	1,437	1,738	1,377
	คนต่างด้าวตามมาตรา 12*	569	356	84

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

การพัฒนาฝีมือแรงงาน

การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ตามโครงการศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีขั้นสูง มีผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 135 คน ผ่านการฝึกจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 97.04 ของผู้เข้ารับการฝึก โดยเป็นกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 70 คน รองลงมา คือ ธุรกิจและบริการ จำนวน 65 คน

การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ตามโครงการยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือและสมรรถนะแรงงาน มีผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 85 คน ผ่านการฝึกจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 88.24 ของผู้เข้ารับการฝึก โดยเป็นกลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ จำนวน 65 คน รองลงมา คือ ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 20 คน

การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตามโครงการยกระดับแรงงานไทยให้ได้มาตรฐานฝีมือ แรงงานเพื่อรองรับการแข่งขันมีผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 54 คน ผ่านการทดสอบ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของผู้เข้ารับการทดสอบ โดยเป็นกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 41 คน รองลงมา คือ ช่างอุตสาหกรรม จำนวน 13 คน

การยกระดับและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน ตามโครงการยกระดับแรงงานไทยให้ได้ มาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการแข่งขัน มีผู้เข้ารับการฝึกโดยเป็นกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 20 คน ผ่านการฝึกทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการฝึก

การดำเนินงานภายใต้ พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 จำนวนพนักงานของสถานประกอบการที่ยื่นรับรองหลักสูตรและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผู้เข้ารับการฝึก 24,067 คน ผ่านการฝึกทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้เข้ารับการฝึก

6. ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

1) การนับถือศาสนา

ประชากรของนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 92 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 7.70 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.30 ศาสนสถานในจังหวัดมีทั้งสิ้น 597 แห่ง แยกเป็น วัด 512 วัด มัสยิด 64 แห่ง และโบสถ์คริสต์ 21 แห่ง นอกจากนี้ยังมีวัดร้าง 433 แห่ง สำนักสงฆ์ 10 แห่ง โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมบาลีและสามัญรวม 31 แห่ง ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 88 แห่ง พระอารามหลวงชั้นเอกชนิดราชวรวิหาร

3 แห่ง ชั้นโทชนิดราชาววิหาร 1 แห่ง ชั้นโทชนิดวรวิหาร 3 แห่ง ชั้นตรีชนิดชั้นตรีชนิดวรวิหาร 2 แห่ง และชั้นตรีชนิดสามัญ 6 แห่ง มีจำนวนพระภิกษุ 5,172 รูป สามเณร 791 รูป (ที่มา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ 31 พฤศจิกายน พ.ศ.2561)

2) ประเพณีและงานประจำปี

(1) ประเพณีงานลอยกระทงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดเป็นประจำทุกปีในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยแบ่งสถานที่จัดงาน ดังนี้ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ และพระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช (ทุ่งภูเขาทอง)

(2) งานประเพณีแห่หลวงพ่อบุทธเกสรทางน้ำ เป็นการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีงานแห่หลวงพ่อบุทธเกสรทางน้ำ กำหนดจัดงานในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ณ วัดกระโคงทอง ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(3) งานยอยศยั้งฟ้าอยุธยาจรดไกล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความโดดเด่นทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สืบต่อกันมายาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กำหนดจัดงานในช่วงเดือนธันวาคมของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา

(4) งานตรุษจีนกรุงเก่าอยุธยาหมามงคล จะจัดขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน โดยใช้พื้นที่ถนนนเรศวรด้านหน้าสำนักงานเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ยาวไปถึงบริเวณแยกตลาดเจ้าพรหม

(5) งานไหว้ครูมวยไทยนายขนมต้ม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะจัดงานไหว้ครูมวยไทยนายขนมต้ม ช่วงวันที่ 17 มีนาคม ของทุกปี ณ สนามกีฬาากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(6) ประเพณีสงกรานต์กรุงเก่าอยุธยา จัดขึ้นในวันที่ 13 เมษายนของทุกปี ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(7) ประเพณีห่มผ้าเจดีย์วัดสามปลื้ม ชาวชุมชนวัดสามปลื้มได้ยึดถือปฏิบัติต่อเนื่องมากกว่า 30 ปี จะทำพิธีหลังจากวันสงกรานต์ การจัดงานจะมี 2 วัน

(8) ประเพณีกวนข้าวทิพย์ จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร

3) ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

สถาบันอยุธยาศึกษา ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นอาคารเรียนไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัย รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ในด้านอยุธยาศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดแสดงนิทรรศการบนเรือนไทย 5 หลัง แบ่งออกเป็น ห้องอยุธยาศึกษา ห้องภูมิปัญญาท้องถิ่น ห้องมรดกทางด้านศิลปกรรม ห้องนิทรรศการหมุนเวียน ห้องพิธีการและนอกจากนี้ยังมีการจัดแสดง สาธิต จาหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ภาษาถิ่น จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์หลายชิ้น แสดงให้เห็นว่าตัวเขียนสมัยอยุธยา มีพัฒนาการมาโดยลำดับ ลักษณะของรูปตัวอักษรอยุธยาเท่าที่พบเก่าที่สุด ได้แก่จารึกแผ่นศิลาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ.1912 - 1931) รูปร่างสัณฐานของตัวอักษรจะคล้ายกับรูปอักษรสุโขทัยมากนับแต่พุทธศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมารูปอักษรไทยอยุธยาได้มีการเปลี่ยนแปลงมาโดยลำดับ จนถึงจุดอิมตัวในปลายพุทธศตวรรษที่ 24 สำเนียงพูดของชาวอยุธยาที่ปรากฏในภาษาพูดปัจจุบัน หากพูดหรืออ่านออกเสียงอย่างเป็นทางการจะใช้สำเนียงไทยมาตรฐานเหมือนกับที่ใช้พูดกันในกรุงเทพฯ แต่ถ้เป็นการพูดคุยกับคนในท้องถิ่นเดียวกัน คนอยุธยาในแต่ละถิ่นจะมีสำเนียงเฉพาะของตนเอง ในภาษาถิ่นระดับเสียงย่อยของแต่ละวรรณยุกต์ แต่ละหน่วยจะแตกต่างกัน นักภาษาศาสตร์จึงแยกภาษาถิ่นย่อย ในอยุธยาออกเป็นสามกลุ่มได้แก่

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก จะเป็นสำเนียงของชาวอำเภอฟักไถ่ และอำเภอบางซ้าย
 ภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลุ่มที่หนึ่ง เป็นสำเนียงของชาวอำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอบางไทร
 ส่วนกลุ่มที่สอง เป็นสำเนียงของชาวอำเภอบางบาล อำเภอนครหลวง และอำเภอพระนครศรีอยุธยา
 ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันออก เป็นสำเนียงของชาวอำเภอภาชี อำเภออุทัย และอำเภอบางปะอิน
 ส่วนอำเภอที่เหลือจะใช้ภาษาถิ่น มีลักษณะเป็นลูกผสมกับสำเนียงจังหวัดใกล้เคียงกัน จนไม่สามารถจัด
 เข้ากลุ่มภาษาถิ่นย่อยของอยุธยาทั้งสามกลุ่มได้
 ภาษาถิ่นกลาง ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในบางจังหวัดของภาคกลาง เช่น เพชรบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี
 ราชบุรี นครปฐม อ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ภาษาถิ่นที่ใช้สื่อสารอยู่ในจังหวัดเหล่านี้ มีสำเนียงพูดที่
 แตกต่างกันไป จะมีลักษณะเพี้ยนเสียงไปจากภาษากลางที่เป็นภาษามาตรฐาน

4) OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

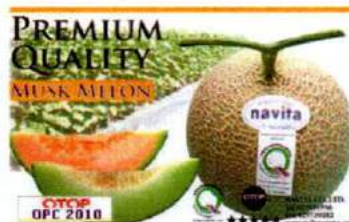
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีผู้ประกอบการสินค้า OTOP จำนวน 1,485 ราย ในทุกอำเภอมี
 จำนวนผลิตภัณฑ์ทั้งสิ้น 3,116 ชนิด แบ่งเป็นผลิตภัณฑ์อาหาร 1,450 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ของใช้ 969
 ผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 318 ผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่ม 168 ผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เสื้อผ้า
 และเครื่องแต่งกาย 216 ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ OTOP
 เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมา มียอดจำหน่าย
 ผลิตภัณฑ์ OTOP ทั้งสิ้นจำนวน 369,064,194.00 บาท

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ทูรรอบ 3 ปี
 โดยล่าสุดเมื่อปี พ.ศ.2562 ได้พิจารณาจำนวน 200 ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. ระดับ 5 ดาว จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์
2. ระดับ 4 ดาว จำนวน 23 ผลิตภัณฑ์
3. ระดับ 3 ดาว จำนวน 54 ผลิตภัณฑ์
4. ระดับ 2 ดาว จำนวน 81 ผลิตภัณฑ์
5. ระดับ 1 ดาว จำนวน 41 ผลิตภัณฑ์

น้ำฟริกทรงเครื่อง

เมล่อน

เบญจรงค์

ภาพที่ 26 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ 38 สรุปยอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

ที่	อำเภอ	รายการ	จำนวน กลุ่ม	ยอดจำหน่าย (บาท)		รวม(บาท)
				ในประเทศ	ต่างประเทศ	
				(บาท)	(บาท)	
1	พระนครศรีอยุธยา	อาหาร	85	20,216,000.00	320,000.00	20,536,000.00
2		เครื่องดื่ม	7	1,609,000.00	150,000.00	1,759,000.00
3		ผ้า เครื่องแต่งกาย	10	2,808,000.00	-	2,808,000.00
4		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	56	19,165,500.00	200,000.00	19,365,500.00
5		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	9	4,713,000.00	-	4,713,000.00
6	ท่าเรือ	อาหาร	38	2,198,700.00	-	2,198,700.00
7		เครื่องดื่ม	7	217,500.00	-	217,500.00
8		ผ้า เครื่องแต่งกาย	4	2,375,400.00	300,800.00	2,676,200.00
9		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	24	3,917,700.00	800,000.00	4,717,700.00
10		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	9	86,950.00	-	86,950.00
11	นครหลวง	อาหาร	1	1,258,000.00	-	1,258,000.00
12		เครื่องดื่ม	-	-	-	-
13		ผ้า เครื่องแต่งกาย	4	28,500.00	-	28,500.00
14		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	39	34,407,500.00	9,090,000.00	43,497,500.00
15		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	-	-	-	-
16	บางไทร	อาหาร	42	12,346,220.00	3,052,300.00	15,398,520.00
17		เครื่องดื่ม	3	892,500.00	-	892,500.00
18		ผ้า เครื่องแต่งกาย	3	788,450.00	250,000.00	1,038,450.00
19		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	20	8,802,400.00	4,753,000.00	13,555,400.00
20		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	2	708,750.00	-	708,750.00
21	บางบาล	อาหาร	49	13,934,500.00	-	13,934,500.00
22		เครื่องดื่ม	3	526,000.00	-	526,000.00
23		ผ้า เครื่องแต่งกาย	5	1,942,000.00	-	1,942,000.00
24		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	19	3,623,600.00	-	3,623,600.00

ที่	อำเภอ	รายการ	จำนวน กลุ่ม	ยอดจำหน่าย (บาท)		รวม(บาท)
				ในประเทศ	ต่างประเทศ	
				(บาท)	(บาท)	
25		สมุนไพรมะขาม อาหาร	7	1,148,200.00	-	1,148,200.00
26	บางปะอิน	อาหาร	82	3,589,336.00	-	3,589,336.00
27		เครื่องดื่ม	9	398,914.00	-	398,914.00
28		ผ้า เครื่องแต่งกาย	21	2,233,010.00	-	2,233,010.00
29		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	40	9,331,252.00	-	9,331,252.00
30		สมุนไพรมะขาม อาหาร	28	2,277,347.00	-	2,277,347.00
31	บางปะหัน	อาหาร	19	6,925,000.00	-	6,925,000.00
32		เครื่องดื่ม	-	-	-	-
33		ผ้า เครื่องแต่งกาย	-	-	-	-
34		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	39	16,541,000.00	-	16,541,000.00
35		สมุนไพรมะขาม อาหาร	2	2,700,000.00	895,000.00	3,595,000.00
36	ผักไห่	อาหาร	11	1,575,250.00	-	1,575,250.00
37		เครื่องดื่ม	-	-	-	-
38		ผ้า เครื่องแต่งกาย	-	-	-	-
39		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	7	6,620,400.00	5,632,000.00	12,252,400.00
40		สมุนไพรมะขาม อาหาร	2	720,000.00	-	720,000.00
41	ภาชี	อาหาร	26	5,656,500.00	-	5,656,500.00
42		เครื่องดื่ม	-	-	-	-
43		ผ้า เครื่องแต่งกาย	5	1,186,000.00	-	1,186,000.00
44		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	8	975,500.00	-	975,500.00
45		สมุนไพรมะขาม อาหาร	2	171,000.00	-	171,000.00
46	ลาดบัวหลวง	อาหาร	14	6,414,370.00	200,000.00	6,614,370.00
47		เครื่องดื่ม	1	917,000.00	-	917,000.00
48		ผ้า เครื่องแต่งกาย	2	2,106,900.00	-	2,106,900.00
49		ของใช้ ของตกแต่ง	13	4,532,310.00	-	4,532,310.00

ที่	อำเภอ	รายการ	จำนวน กลุ่ม	ยอดจำหน่าย (บาท)		รวม(บาท)
				ในประเทศ	ต่างประเทศ	
				(บาท)	(บาท)	
		ของที่ระลึก				
50		สมุนไพรมะขามเทศ อาหาร	-	-	-	-
51	วังน้อย	อาหาร	19	10,881,500.00	-	10,881,500.00
52		เครื่องดื่ม	5	664,400.00	130,000.00	794,400.00
53		ผ้า เครื่องแต่งกาย	7	3,510,600.00	350,000.00	3,860,600.00
54		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	15	1,803,400.00	470,000.00	2,273,400.00
55		สมุนไพรมะขามเทศ อาหาร	3	130,800.00	-	130,800.00
56	เสนา	อาหาร	60	11,293,250.00	-	11,293,250.00
57		เครื่องดื่ม	5	1,397,500.00	-	1,397,500.00
58		ผ้า เครื่องแต่งกาย	13	3,734,800.00	-	3,734,800.00
59		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	40	4,384,200.00	-	4,384,200.00
60		สมุนไพรมะขามเทศ อาหาร	5	213,400.00	-	213,400.00
61	บางซ้าย	อาหาร	11	723,800.00	-	723,800.00
62		เครื่องดื่ม	-	-	-	-
63		ผ้า เครื่องแต่งกาย	3	2,510,300.00	-	2,510,300.00
64		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	18	12,879,900.00	-	12,879,900.00
65		สมุนไพรมะขามเทศ อาหาร	1	101,000.00	-	101,000.00
66	อุทัย	อาหาร	26	7,158,700.00	-	7,158,700.00
67		เครื่องดื่ม	6	1,981,305.00	-	1,981,305.00
68		ผ้า เครื่องแต่งกาย	4	2,348,510.00	-	2,348,510.00
69		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	9	6,636,340.00	-	6,636,340.00
70		สมุนไพรมะขามเทศ อาหาร	2	628,740.00	-	628,740.00
71	มหาราช	อาหาร	92	45,899,640.00	-	45,899,640.00
72		เครื่องดื่ม	2	67,800.00	-	67,800.00
73		ผ้า เครื่องแต่งกาย	1	450,000.00	-	450,000.00

ที่	อำเภอ	รายการ	จำนวน กลุ่ม	ยอดจำหน่าย (บาท)		รวม(บาท)
				ในประเทศ (บาท)	ต่างประเทศ (บาท)	
74		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	23	2,291,200.00	-	2,291,200.00
75		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	1	9,200.00	-	9,200.00
76	บ้านแพรก	อาหาร	20	3,947,450.00	450,000.00	4,397,450.00
77		เครื่องดื่ม	1	32,000.00	-	32,000.00
78		ผ้า เครื่องแต่งกาย	2	59,000.00	-	59,000.00
79		ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	15	2,839,600.00	-	2,839,600.00
80		สมุนไพรที่ไม่ใช่ อาหาร	3	857,300.00	-	857,300.00
รวม			1,189	342,021,094.00	27,043,100.00	369,064,194.00

ที่มา : กรมการพัฒนาชุมชน

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ ธันวาคม พ.ศ. 2562

ประเด็นการพิจารณา ผลการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านมา ส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมีอัตราการเพิ่มของรายได้ต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งประเด็นปัญหาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ได้แก่

- ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการมีอายุค่อนข้างสูงวัย และผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่เป็นงานฝีมือที่ใช้ทักษะความละเอียดและความชำนาญค่อนข้างสูง เช่น หัวโขนจำลอง เครื่องจักรสานต่าง ๆ ปลายตะเพียนสาน ตะกร้าหวาย ทำให้ขาดแรงงานฝีมือ และไม่สามารถรับงานในปริมาณมากได้

- ด้านการผลิต ขาดวัตถุดิบ ขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัย ขาดทักษะ/นวัตกรรมในการผลิต วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาจจะไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค

- ด้านการตลาด ไม่มีการพัฒนารูปแบบของบรรจุภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์บางกลุ่มยังขาดการรับรองมาตรฐาน และขาดการส่งเสริมช่องทางการตลาดโดยเฉพาะช่องทางการจัดจำหน่ายทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ อี-คอมเมิร์ซ

7. ทรัพยากรธรรมชาติ

หากพิจารณาข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผลตรวจวัดคุณภาพน้ำ (WQI) มีค่าเท่ากับ 61 คะแนน (ลำดับที่ 51 ของประเทศ) สัดส่วนจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศ (ค่า AQI) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 91.76 (ลำดับที่ 30 ของประเทศ)

สัดส่วนขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์ เท่ากับ ร้อยละ 25.30 (ลำดับที่ 50 ของประเทศ) สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เท่ากับ ร้อยละ 78.71 (ลำดับที่ 21 ของประเทศ) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จากปี พ.ศ. 2558 ที่มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 16.65 ส่งผลให้ลำดับของจังหวัดที่มีการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง จากลำดับที่ 61 เป็นลำดับที่ 21

ปริมาณขยะมูลฝอย เท่ากับ 1,038 ตันต่อวัน (ลำดับที่ 58 ของประเทศ) และปริมาณการจัดการกากอุตสาหกรรมอันตรายที่เข้าสู่ระบบการจัดการ เท่ากับ 94,052.11 ตัน (ลำดับที่ 72 ของประเทศ)

จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งทั้งหมดในพื้นที่ เท่ากับ 8 เรื่อง (ลำดับที่ 60 ของประเทศ) สัดส่วนมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด เท่ากับ ร้อยละ 0.02 (ลำดับที่ 27 ของประเทศ) และจำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ เท่ากับ 5 ราย (ลำดับที่ 67 ของประเทศ)

สัดส่วนพื้นที่ที่ (หมู่บ้าน) ประสบอุทกภัย และภัยแล้ง เท่ากับ ร้อยละ 32.25 (ลำดับที่ 37 ของประเทศ) จำนวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เท่ากับ 14,869 คน (ลำดับที่ 32 ของประเทศ) และจำนวนระบบพยากรณ์และอุปกรณ์เตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่ เท่ากับ 3 ชิ้น (ลำดับที่ 56 ของประเทศ)

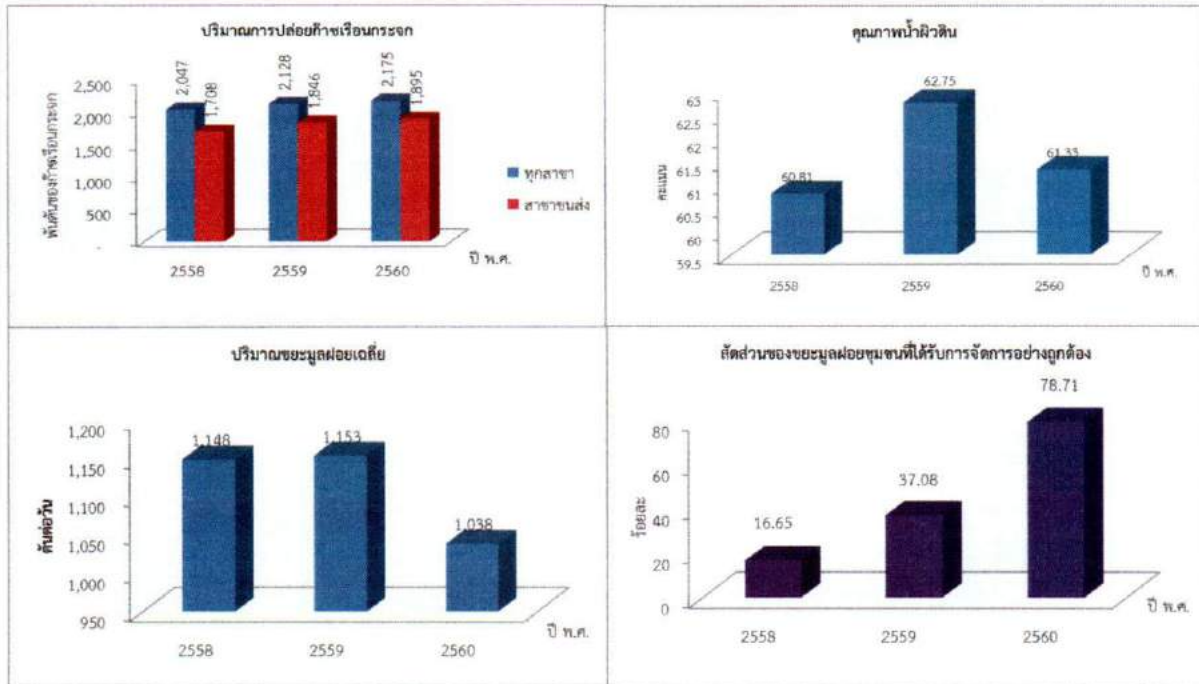
ตารางที่ 39 ตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ค่าเฉลี่ย	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
		ค่าสถิติ	หน่วย	ลำดับ
(2560)ผลตรวจวัดคุณภาพน้ำ (WQI)	55	61	คะแนน (1-100)	51
(2560)สัดส่วนจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศ (ค่า AQI) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	97.33	91.76	ร้อยละ	30
(2560)สัดส่วนขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์	33.37	25.43	ร้อยละ	50
(2560)สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	68.14	78.71	ร้อยละ	21
(2560)ปริมาณขยะมูลฝอย	811	1,038	ตันต่อวัน	58
(2560)ปริมาณการจัดการกากอุตสาหกรรมอันตรายที่เข้าสู่ระบบการจัดการ	24,031.47	94,052.11	ตัน	72
(2559)จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งทั้งหมดในพื้นที่	6	8	เรื่อง	60
(2559)สัดส่วนมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	0.05	0.02	ร้อยละ	27
(2559)จำนวนผู้เสียชีวิตจากภัยธรรมชาติ	2	5	ราย	67
(2559)สัดส่วนพื้นที่ที่ (หมู่บ้าน) ประสบอุทกภัย และภัยแล้ง	37.48	32.25	ร้อยละ	37
(2559)มูลค่าความเสียหายจากอุทกภัย และภัยแล้ง	13,070,620	0	บาท	1
(2560)สัดส่วนประชากรผู้ประสบอุทกภัย	6.08	0	ร้อยละ	1
(2560)จำนวนอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	15,731	14,869	คน	32
(2560)จำนวนระบบพยากรณ์และอุปกรณ์เตือนภัยล่วงหน้าในพื้นที่	41	3	ชิ้น	56

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการ

พัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : (ปี พ.ศ. ของข้อมูล)ชื่อตัวชี้วัด

ภาพที่ 27 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลโครงการพัฒนาศักยภาพในการเชื่อมโยงและจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในระดับพื้นที่ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

1) น้ำ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรน้ำ โดยมีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรี และแม่น้ำน้อย และมีคลองธรรมชาติ 437 สาย คลองชลประทาน 626 สาย

แม่น้ำเจ้าพระยา เริ่มจากปากแม่น้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ ผ่านเขื่อนเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านอำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร รวมความยาวของแม่น้ำนี้ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 55 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 85-90 เมตร

แม่น้ำป่าสัก ต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาเพชรบูรณ์ในเขตพื้นที่อำเภอด่านซ้าย ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดเลย จากนั้นไหลผ่านจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี ไหลเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน แล้วไหลไปรวมกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่อำเภอบางปะอิน หน้าวัดพนัญเชิงวรวิหาร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 52 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 85-90 เมตร

แม่น้ำลพบุรี เป็นลำน้ำธรรมชาติเริ่มต้นที่ตำบลม่วงหมู อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี ไหลผ่านจังหวัดลพบุรี เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และอำเภอบางบาล ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่หน้าวัดตองปุในเขตอำเภอบางบาล ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ 62.5 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 50-90 เมตร

แม่น้ำน้อย เป็นลำน้ำธรรมชาติรับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาเหนือเขื่อนเจ้าพระยาที่ประตูระบายน้ำบรมธาตุ ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่อำเภอบางบาล อำเภอบางไทร ไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลบางไทร ความยาวที่ไหลผ่านจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ประมาณ 30 กิโลเมตร มีความกว้างประมาณ 50-90 เมตร (ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาอยุธยา ข้อมูล : ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2561)

คลองที่สำคัญ ได้แก่ คลองบางบาล คลองบางปลาหมอ คลองบางหลวง คลองมหाराช คลองบางแก้ว คลองลาดชะโด คลองบางพระครู คลองกุฎี คลองลาดชิด คลองนาคู คลองพระยาบันลือ คลองขุนศรี คลองไผ่พระ คลองกกแก้ว คลองร่มไทร และคลองปากกราน เป็นต้น

แหล่งน้ำที่มีกักเก็บน้ำ ได้แก่

-อ่างเก็บน้ำ 2 อ่าง ปริมาตรกักเก็บ 3,212,400 ลบ.ม.

1. โครงการสระเก็บน้ำพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ปริมาตรกักเก็บ 1,209,000 ลบ.ม.

2. โครงการพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ปริมาตรกักเก็บ 2,003,400 ลบ.ม.

-หนองน้ำ 34 แห่ง ปริมาตรกักเก็บ 1,915,760 ลบ.ม.

-บึง 4 แห่ง ปริมาตรกักเก็บ 430,000 ลบ.ม.

-คลองธรรมชาติ 77 แห่ง ปริมาตรกักเก็บ 3,697,460 ลบ.ม.

-บ่อ/สระ 2 แห่ง ปริมาตรกักเก็บ 30,000 ลบ.ม.

ปริมาณน้ำ

-ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในจังหวัด 1,200 มม./ปี

-ใช้น้ำจากเขื่อนภูมิพล,เขื่อนสิริกิติ์,เขื่อนป่าสัก

ความต้องการใช้น้ำในด้านต่าง ๆ

- ด้านเกษตรกรรม ฤดูแล้ง 600 ล้านลูกบาศก์เมตร. ฤดูฝน 1,200 ล้านลูกบาศก์เมตร.

- อุปโภค-บริโภค 24 ล้านลูกบาศก์เมตร.(ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยาข้อมูล :

ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2561)

(1) พื้นที่ชลประทาน

พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 1,203,782 ไร่ มีโครงการชลประทานที่สำคัญรวม 13 โครงการ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสำนักชลประทานที่ 10 – 12 ดังนี้

สำนักชลประทานที่ 10	คูแล	โครงการ	พื้นที่	ไร่
1.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกะเทียม	พื้นที่โครงการ	42,292	ไร่
2.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง	พื้นที่โครงการ	92,878	ไร่
3.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาคลองเพรียว – เสาไห้	พื้นที่โครงการ	12,680	ไร่
4.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาป่าสักใต้	พื้นที่โครงการ	189,592	ไร่
5.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครหลวง	พื้นที่โครงการ	343,454	ไร่
6.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	พื้นที่โครงการ	120,008	ไร่
7.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางบาล	พื้นที่โครงการ	168,835	ไร่
สำนักชลประทานที่ 11	คูแล	โครงการ	พื้นที่	ไร่
1.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	พื้นที่โครงการ	35,445	ไร่
2.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด – บางยี่หนพื้นที่โครงการ		308,417	ไร่
3.	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบันลือ	พื้นที่โครงการ	43,355	ไร่

สำนักชลประทานที่ 12 คูแล 3 โครงการ

1. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษายางมณี
2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่
3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชั้นสูตร

พื้นที่	204,954	ไร่
พื้นที่โครงการ	21,704	ไร่
พื้นที่โครงการ	165,650	ไร่
พื้นที่โครงการ	17,600	ไร่

ตารางที่ 40 สรุปพื้นที่ชลประทานแยกรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
พระนครศรีอยุธยา	39,233
ท่าเรือ	65,746
นครหลวง	60,339
ภาชี	59,888
ผักไห่	100,769
บางปะหัน	66,488
อุทัย	92,159
บางปะอิน	75,722
บางไทร	98,286
บางบาล	64,813
บ้านแพรก	19,977
ลาดบัวหลวง	99,010
บางซ้าย	83,040
เสนา	112,255
มหาราช	55,500
วังน้อย	110,557
รวม	1,203,782

ตารางที่ 41 ข้อมูลแหล่งน้ำพื้นที่พัฒนาโดยกรมชลประทาน

ขนาด	ประเภท	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ปริมาณ ความจุ (ลบ.ม.)	ปริมาณ ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	พื้นที่ โครงการ (ไร่)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)
โครงการชลประทานขนาดเล็ก								
เล็ก	อ่างเก็บ น้ำ	อ่าง หนองบอน	ต.โพธิ์แดง อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา	180,000	180,000	-	- *(อุบ.โภค)	540
เล็ก	อ่างเก็บ น้ำ	อ่างหนองลาด สวย	ต.โพธิ์แดง อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา	160,000	160,000	-	- *(อุบ.โภค)	540
เล็ก	อื่นๆ	ทรบ.หนอง ขโมย	ต.โพธิ์แดง อ.บางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา	130,000	130,000	-	- *(อุบ.โภค)	540

ขนาด	ประเภท	ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ปริมาณ ความจุ (ลบ.ม.)	ปริมาณ ความจุเก็บกัก (ลบ.ม.)	พื้นที่ โครงการ (ไร่)	พื้นที่ ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)
โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
กลาง	แก้มลิง	โครงการพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	ต.บ้านใหม่ อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	2,203,400	2,203,400	1,745	611	672
กลาง	แก้มลิง	โครงการสระเก็บน้ำพระราชนุสาวรีย์สมเด็จพระศรีสุริเยทัย	ต.ภูเขาทอง อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	1,209,000	1,209,000	1,171	921	921
ใหญ่	แก้มลิง	โครงการแก้มลิงบางบาล	ต.บางบาล อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา	130,000,000	130,000,000	27,450	27,450	27,450

ที่มา : โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา

(2) ทรัพยากรน้ำบาดาล

ลักษณะทางธรณีวิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ ทำให้ลึกลงไปได้พื้นดินของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นแหล่งกักตุนน้ำขนาดใหญ่ เมื่ตกครวดและทรายมีขนาดใหญ่และมีลักษณะกลมมน น้ำบาดาลสะสมตัวอยู่ระหว่างช่องว่างและเม็ดกรวดและทรายแทรกสลับอยู่กับชั้นดินเหนียว ทำให้มีชั้นน้ำบาดาลหลายชั้น และเป็นชั้นน้ำที่แผ่ขยายออกไปเป็นแนวราบอย่างกว้างขวาง มีคุณสมบัติทางอุทกธรณีวิทยาเฉพาะตัว ซึ่งเป็นลักษณะที่พบอยู่ในชั้นน้ำบาดาลส่วนใหญ่ของที่ราบลุ่มภาคกลางตอนใต้ กล่าวคือ น้ำบาดาลแต่ละชั้น จะมีดินเหนียวรองรับอยู่ด้านล่าง และปิดทับอยู่ด้านบนจัดเป็นชั้นน้ำบาดาลใต้แรงดัน (Confined aquifer) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีจำนวนบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับอนุญาตใช้น้ำบาดาลทั้งหมด 1,199 บ่อ และมีปริมาณน้ำที่อนุญาตให้ใช้ เท่ากับ 220,562 ลูกบาศก์เมตร

ตารางที่ 42 จำนวนบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับอนุญาตใช้น้ำบาดาลทั้งหมด ในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 -2562

หน่วย : บ่อ

ประเภท	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
อุปโภคหรือบริโภค	347	466	530
เกษตรกรรม	64	74	83
ธุรกิจ	536	553	586
รวม	947	1,093	1,199

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

8. ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการประชุมประชาคมท้องถิ่น

8.1 ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2561

ข้อ 17 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินการตามขั้นตอน

(1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการและแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ แสร้งข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อ 22 เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้วให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

8.2. ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด มท 0810.3/ว 7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ.2566 - 2570)

รูปแบบการจัดประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

1. การประชุมประชาคมท้องถิ่น

หมายถึง ที่บุคคลที่อยู่ในท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มาประชุมกันเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปกป้องหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมระดับภาพรวม ดังนี้

ประชาคมระดับจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดวัน เวลา สถานที่ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เข้าร่วมประชุมและทำการแจ้ง/ประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 วัน และให้ทำการปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย

2. รูปแบบการจัดประชาคมท้องถิ่น

ตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2564 เรื่อง สัดส่วนประชาคมท้องถิ่นระดับจังหวัด

เพื่อให้การทบทวน เพิ่มเติม แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2561 - 2565) และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566 - 2570) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมการบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย เกิดประโยชน์สูงสุดของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงกำหนดสัดส่วนประชาคมระดับจังหวัด ดังนี้

สัดส่วนที่ต้องกำหนด ตามแนวทางและหลักเกณฑ์	ชื่อ - สกุล/ตำแหน่ง/สังกัด
(2) นายกองค์รปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด (จำนวน 10 - 15 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. นายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา2. นายกเทศมนตรีตำบลหัวเวียง3. นายกเทศมนตรีตำบลมหาพราหมณ์4. นายกเทศมนตรีตำบลบางซ้าย5. นายกเทศมนตรีตำบลภาชี6. นายกเทศมนตรีตำบลลำตาเสา7. นายกเทศมนตรีตำบลพระอินทราชา8. นายกเทศมนตรีตำบลลาดชะโด9. นายกเทศมนตรีตำบลหาราช10. นายกเทศมนตรีตำบลบ้านแพรก11. นายกเทศมนตรีตำบลอุทัย12. นายกเทศมนตรีตำบลท่าเรือ13. นายกเทศมนตรีตำบลสามเมือง14. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย15. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สามต้น
(3) ประธานสภาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด (จำนวน 10 - 15 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. ประธานสภาเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา2. ประธานสภาเทศบาลตำบลหัวเวียง3. ประธานสภาเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์4. ประธานสภาเทศบาลตำบลบางซ้าย5. ประธานสภาเทศบาลตำบลภาชี6. ประธานสภาเทศบาลตำบลลำตาเสา7. ประธานสภาเทศบาลตำบลพระอินทราชา8. ประธานสภาเทศบาลตำบลลาดชะโด9. ประธานสภาเทศบาลตำบลหาราช10. ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านแพรก11. ประธานสภาเทศบาลตำบลอุทัย12. ประธานสภาเทศบาลตำบลท่าเรือ13. ประธานสภาเทศบาลตำบลสามเมือง14. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย15. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สามต้น

/ปลัดองค์กร...

สัดส่วนที่ต้องกำหนด ตามแนวทางและหลักเกณฑ์	ชื่อ - สกุล/ตำแหน่ง/สังกัด
(4) ปลัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด (จำนวน 10 - 15 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. ปลัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา2. ปลัดเทศบาลตำบลหัวเวียง3. ปลัดเทศบาลตำบลมหาพราหมณ์4. ปลัดเทศบาลตำบลบางซ้าย5. ปลัดเทศบาลตำบลภาชี6. ปลัดเทศบาลตำบลลำตาเสา7. ปลัดเทศบาลตำบลพระอินทราชา8. ปลัดเทศบาลตำบลลาดชะโด9. ปลัดเทศบาลตำบลมหาราช10. ปลัดเทศบาลตำบลบ้านแพรก11. ปลัดเทศบาลตำบลอุทัย12. ปลัดเทศบาลตำบลท่าเรือ13. ปลัดเทศบาลตำบลสามเมือง14. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย15. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สามต้น

/ประธานชุมชน...

สัดส่วนที่ต้องกำหนด ตามแนวทางและหลักเกณฑ์	ชื่อ - สกุล/ตำแหน่ง/สังกัด
(5) ประธานชุมชน/ หัวหน้าสถานีอนามัย/ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล/ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล/ ผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐ หรือเอกชนหรือหัวหน้า หน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ ที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่ (จำนวน 20 - 30 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา2. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุตสาหกรรมยานยนต์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา3. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา4. ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาพระนครศรีอยุธยา5. ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเสนา6. ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย7. ผู้อำนวยการโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์8. ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์9. ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา10. ผู้อำนวยการโรงเรียนประตูลี้11. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช่างทอง (บุญบำรุงราษฎร์)12. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดป่าคาเจริญวิทยา13. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสุคันธาราม (สุคันธวิทยาคาร)14. ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าช้างวิทยาคม15. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดตม16. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองขนาภ17. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านซึ้ง18. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไม้ตรา19. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกบเจา20. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลพุดทะเล21. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าดินแดง22. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแพน23. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางซ้าย24. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านซ้าง25. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านใหม่26. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลขนอนเหนือ27. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกม่วง28. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวังจุฬา29. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกรด30. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกาะเกิด

/หัวหน้าส่วน...

สัดส่วนที่ต้องกำหนดตามแนวทางและหลักเกณฑ์	ชื่อ - สกุล/ตำแหน่ง/สังกัด
(6) หัวหน้าส่วนราชการหรือตัวแทนราชการ/รัฐวิสาหกิจที่มีหน่วยงานตั้งอยู่ในพื้นที่ (จำนวน 10 - 15 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา2. ท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา3. พัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา4. คลังจังหวัดพระนครศรีอยุธยา5. อุตสาหกรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา6. โครงการชลประทานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา7. เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา8. สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา9. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 210. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา พระนครศรีอยุธยา
(7) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) / สมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) / คณะกรรมการกองทุนชุมชน/ คณะกรรมการชุมชน /กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในเขตจังหวัด (จำนวน 10 - 15 คน)	<ol style="list-style-type: none">1. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอพระนครศรีอยุธยา2. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอพระนครศรีอยุธยา3. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอเสนา4. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอเสนา5. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอบางบาล6. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอบางบาล7. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอวังน้อย8. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอวังน้อย9. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอบางปะอิน10. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอบางปะอิน11. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภออุทัย12. รองประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภออุทัย13. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอมหาราช14. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอนครหลวง15. ประธานคณะกรรมการศูนย์ อปพร.อำเภอบางปะหัน
	รวม 130 คน

หมายเหตุ

กรณีผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นมีทะเบียนบ้านหรืออาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ชุมชนนั้น ไม่ได้ถูกจัดตั้งเป็นกลุ่มสัดส่วนประชาคมท้องถิ่น ก็สามารถเข้าร่วมประชุมประชาคมท้องถิ่นได้ และสามารถเสนอ แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ได้ ทุกกรณีที่ประชาคมท้องถิ่นประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ

2.1 บริบทการเปลี่ยนแปลง

2.1.1 การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรม การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว ด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยี มาช่วยในการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาท มากขึ้น มีการ ยกกระตือรือร้นกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่ เชื่อมอุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ รถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) ผนวก เข้ากับความสามารถในการจัดการกับ Big Data และ Cloud Technology จะเห็นได้ว่าโลกในปัจจุบันกำลัง เข้าสู่ยุค Digital Economy ทำให้ต้องเร่งพัฒนาความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี Digital ให้กับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐกิจ การศึกษา ราชการ เกษตรกรรม การท่องเที่ยว การขนส่ง และอุตสาหกรรม ถ้าไม่สามารถก้าวทัน หรือปรับตัว ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันและต้อง เผชิญความ เสี่ยงต่อความอยู่รอด ดังนั้นภาคกลางซึ่งเป็นฐานการผลิตและการส่งออกที่สำคัญของประเทศ จำเป็นต้อง ปรับตัวโดยนำความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มาช่วยในการยกระดับผลิต ภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ

2.1.2 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร (Aging Society) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กำลังเข้าสู่สังคมสูงวัย อย่างสมบูรณ์ ในปี 2568 โดยสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่วัยแรงงานลดลง ซึ่งจะส่งผลให้อัตรา การพึ่งพิงมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ประชากรวัยแรงงานต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุ มาก ขึ้น ในปี 2562 ประชากรวัยแรงงาน 100 คน ต้องรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 24 คน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่ง พัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัย ยกกระตือรือร้นคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่า เทียมและทั่วถึง การพัฒนาระบบสุขภาพ สร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อ การดำรงชีพใน สังคมสูงวัย การเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถนะกำลังแรงงาน ยกกระตือรือร้นมาตรฐานฝีมือแรงงาน ในสาขาอาชีพ ต่างๆ เพื่อให้สามารถรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และมีรายได้เพียงพอต่อการ ครองชีพ เพื่อให้ สามารถดูแลผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงได้ รวมทั้งการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมรองรับกลุ่มผู้สูงอายุให้ สามารถมีงานทำ หลังเกษียณอายุ ซึ่งจะเป็นการสร้างคุณค่าผู้สูงอายุและลดการพึ่งพิง นอกจากนี้จังหวัด พระนครศรีอยุธยาสามารถใช้การเปลี่ยนแปลงนี้มาเป็นโอกาสในการพัฒนาเป็นแหล่งผลิตสินค้าและบริการ สำหรับผู้สูงอายุ อาทิ ผลิตภัณฑ์ อาหารเพื่อสุขภาพ และสถานบริการในการดูแลผู้สูงอายุ

2.1.3 การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงและเกิดบ่อยครั้งมากขึ้น (Climate Change) เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมหลายอย่างที่เป็นตัวเร่ง ทั้งการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิล อาทิ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติในภาคพลังงาน การผลิตไฟฟ้า การคมนาคมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม การ ทำการเกษตรและการปศุสัตว์ส่งผลให้เกิดก๊าซเรือนกระจกตามมา อาทิ การทำนาข้าวทำให้เกิดการเพิ่มขึ้น ของ ก๊าซมีเทน จากการย่อยสลายซากสิ่งมีชีวิต และจากมูลสัตว์เลี้ยง รวมทั้ง การตัดไม้ทำลายป่าทำให้จำนวน ต้นไม้ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ให้เป็นก๊าซออกซิเจนลดลง ก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศ จึงมีมากขึ้น ทำให้เกิดพลังงานความร้อนสะสมบนผิวโลกและในบรรยากาศทำให้อุณหภูมิโลกร้อนขึ้น ส่งผล

กระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ทำให้เกิดกระแสความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และ
กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่มีพื้นที่ป่าไม้ แต่มีพื้นที่ชลประทาน 1.4 ล้านไร่ ถึงแม้จังหวัด
พระนครศรีอยุธยาจะเป็นพื้นที่ชลประทาน หากน้ำมีเพียงพอเป็นปกติก็มีน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคบริโภค และ
เพื่อการเกษตร หากฝนไม่ตกตามฤดูกาล หรือตกน้อยก็ทำให้ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยปี พ.ศ. 2563 มี
ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำติดลบ 158 ล้านลูกบาศก์เมตร (ลำดับที่ 66 ของประเทศ) อาจส่งผลต่อ
ภาวะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่ามีจำนวนเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษปรับตัว
ลดลง ในปี 2562 มีการตรวจพบค่า PM2.5 และค่า PM10 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยจังหวัด
พระนครศรีอยุธยามีพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกข้าว หากมีการเผาฟางร้อยละ 70 ของพื้นที่ อาจมีการปล่อยก๊าซ Black
Carbon ประมาณสัดส่วน 27.33 ของการปล่อยก๊าซ Black Carbon ภาคกลาง ซึ่งการเผาฟางข้าวนอกจาก
สร้างปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสุขภาพของประชาชนยัง
ส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวลดลงอีกด้วย สัดส่วนเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 2.53
ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน เป็น 2.67 ตันก๊าซเรือนกระจกต่อคน อยู่อันดับที่ 56 ของประเทศ สะท้อนการใช้
พลังงานที่ไม่เหมาะสม หรือมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นส่งผลต่อการเกิดภาวะโลกร้อน ทั้งนี้
จังหวัดมีปริมาณขยะมูลฝอยปรับตัวลดลง อีกทั้งคุณภาพน้ำอยู่ในระดับพอใช้และค่าคุณภาพปรับตัวแยกลง
ต่อเนื่องด้วย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่การรักษา
สิ่งแวดล้อม ทั้งการดูแลคุณภาพน้ำ ปริมาณขยะ และมลพิษทางอากาศ

**2.1.4 การให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาลมีความต้องการ
และความก้าวหน้ามากขึ้น** ปัจจุบันภาวะการทำงานท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้นและพฤติกรรมการใช้ชีวิต
โดยเฉพาะการบริโภคได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ประชากรโลกมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น อาทิ
โรคหัวใจ มะเร็ง และโรคซึมเศร้า ประกอบกับเกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
เป็นตัวเร่งให้คนสนใจดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาลมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มความต้องการใช้บริการ
ทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพในสถานบริการด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความ
พร้อมในเทคโนโลยีการรักษาพยาบาล มีบุคลากร เครื่องมือ และสถานบริการด้านสาธารณสุขทั้งในด้านปริมาณ
และ คุณภาพ ในปี ๒๕๖๒ ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จากกิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์มาก
ที่สุด เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นๆ ภาคกลางจึงมีโอกาสเป็นศูนย์บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มีคุณภาพ
และทันสมัยที่สามารถช่วยลดความแออัดในการไปใช้บริการสถานพยาบาลในพื้นที่กรุงเทพฯ ได้อีกด้วย

**2.1.5 การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อทั้งทาง
เศรษฐกิจและสังคมอย่างรุนแรงในเกือบทั่วโลก โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ** เป็นการซ้ำเติมภาวะเศรษฐกิจโลก
ที่ซบเซาอยู่แล้วโดยกระทบทั้งด้านการค้า การลงทุน การส่งออก และการท่องเที่ยว ทำให้ภาคการผลิตและการ
บริการต้องปรับตัว แนวโน้มการเติบโตของธุรกิจ e-Commerce กับบริการด้านโลจิสติกส์ในการขนส่งและ
กระจายสินค้าจะมีเพิ่มมากขึ้น การเดินทางท่องเที่ยวในรูปแบบหมู่คณะลดลงเป็นการท่องเที่ยวกลุ่มเล็กที่มี
ความต้องการเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ดังนั้นในอนาคตควรให้ความสำคัญกับการผลิตและบริการเพื่อการบริโภค
ภายในประเทศควบคู่กับการกระตุ้นการบริโภคสินค้าที่ผลิตภายในประเทศด้วย เน้นการผลิตตามความ
ต้องการสินค้าประเภทสุขอนามัยมากขึ้น พัฒนาศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า (City Distribution Centre:
CDC) และศูนย์กระจายสินค้าย่อยในเขตเมือง เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ e-Commerce พัฒนาและ
ฟื้นฟูการท่องเที่ยว โดยการสร้างตลาดท่องเที่ยวคุณภาพและใช้จุดเด่นของแต่ละพื้นที่เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้

แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง มีการดูแลรักษาความสะอาด สุขอนามัย และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว

2.1.6 การขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization) ปัจจุบันมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรที่อาศัยในเมืองอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีการคาดการณ์ว่าในปี 2593 ประชากรเมืองจะมีสัดส่วนสูงถึง ร้อยละ 70 ของประชากรโลก เนื่องจากเมืองเป็นแหล่งรวมของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและแหล่งจ้างงานที่สำคัญ รวมทั้งมีความเพียบพร้อมทางสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ทำให้มีจำนวนประชากรที่อพยพ เข้ามาอยู่ในเมืองมากขึ้น หลายเมืองขยายตัวออกไปตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจจนยากที่จะควบคุมให้ เป็นไปอย่างมีระเบียบตามแผนที่วางไว้หรือขยายตัวไปอย่างรวดเร็วเกินกว่าจะวางแผนรองรับได้ทัน ทำให้เกิดปัญหาตามมา มากมาย โดยเฉพาะปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง ในปี 2562 ภาคกลางมีจำนวนประชากรเมือง 4.77 ล้านคน หรือ ร้อยละ 39.2 ของประชากรทั้งภาค โดยมีอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากรเมืองของภาคในช่วงปี 2559 - 2562 เฉลี่ยร้อยละ 1.4 ต่อปี ประชาชนในจังหวัดภาคกลางและภาคอื่นๆ ที่อาศัยอยู่ ในชนบทมีการอพยพเข้าสู่ตัวเมืองโดยเฉพาะในเขตเมืองปริมณฑลมากขึ้น เนื่องจากมีความเจริญและสามารถ ตอบสนองความต้องการ ได้ในทุกด้าน ทั้งสาธารณูปโภค สถาบันการศึกษา สถานประกอบอาชีพและแหล่งจ้างงาน ทำให้เขตเมือง ปริมณฑลมีอัตราการขยายตัวของเมืองสูง ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง อาทิ ปริมาณ ขยะและสิ่งปฏิกูลที่มี เพิ่มขึ้นในเขตเมือง ทำให้มีปัญหาในด้านการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสีย ปัญหาจราจร ปัญหามลพิษทาง อากาศ และปัญหาชุมชนแออัด สำหรับผู้มีรายได้น้อยเนื่องจากขาดแคลนที่อยู่อาศัยในราคาที่เข้าถึงได้ ดังนั้น การวางแผนเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยคำนึงถึงหลักการสถาปัตยกรรม (Universal Design) เพื่อให้ประชาชนพึงได้รับการสนับสนุนและเข้าถึงบริการและสวัสดิการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ทั้งด้านเทคโนโลยี สาธารณูปโภค สภาพสิ่งแวดล้อม และด้านสุขภาพ

2.2 บทวิเคราะห์สถานะแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2.1 นโยบายการทำงานของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่แถลงต่อสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564

1. นโยบายด้านการเมือง บริหารจัดการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน
 - (1) สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ ดำเนินกิจกรรมด้านการเมืองและการ บริหารด้วยระบบคุณธรรม เน้นความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส
 - (2) ส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ ประชาชน
 - (3) ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริการประชาชน โดยการเพิ่ม ศักยภาพของบุคลากร และจัดให้มีเครื่องมือที่เหมาะสม ทันสมัย เพียงพอต่อ การแก้ไขปัญหาและบริการประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับความ สะดวกรวดเร็ว ทันที
 - (4) จัดให้มีธรรมาภิบาลผ่านระบบดิจิทัล โดยให้บริการด้านข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศ โดยผ่านสื่อโซเชียล สิ่งพิมพ์ ระบบอินเทอร์เน็ตอย่างมี ประสิทธิภาพ
 - (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำและประสานแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ แผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ ระบบแผนพัฒนาเกิดผลเป็นรูปธรรม
 - (6) จัดตั้งองค์กรชุมชน มุ่งเน้นการรวมตัวของประชาชนในชุมชน ต่างๆ เพื่อทำกิจกรรมด้าน การพัฒนาชุมชนให้คนในชุมชนใช้ชีวิตอย่างเหมาะสม สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของชุมชน

ต่างๆ เพื่อ มุ่งให้เกิดการรวมตัวกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่ง จะนำไปสู่การพัฒนา ชุมชนแบบมีส่วนร่วมและเกิดความยั่งยืนในการพัฒนา ต่อไป

(7) การสนับสนุน การดำเนินงานของ สภาองค์การบริหารส่วน จังหวัดฯ ในการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ โดยคณะกรรมการคณะต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนในเขตจังหวัด ได้มีส่วนร่วมกับสภา องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดฯ ในการเสนอและตราข้อบัญญัติที่ริเริ่มเสนอโดยภาคประชาชนตามกฎหมายว่า ด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

2. นโยบายด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประเภท สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายกับชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ด้วยการพัฒนาโครงการพื้นฐานให้มี มาตรฐาน เน้น ความต้องการของประชาชน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

(1) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร ตามอำนาจหน้าที่ โดยการพัฒนาลำคลองขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกับ แม่น้ำสายหลัก เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ รวมทั้ง การขุดลอก แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อการเกษตร การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคให้แก่ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(2) ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนที่เชื่อมโยงระหว่างองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ให้ได้มาตรฐานงานช่าง รวมทั้งการติดตั้งเครื่องหมายจราจร สัญญาณไฟตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการสัญจรและการขนส่งสินค้าเพื่อการอุปโภค บริโภคและ การเกษตรให้สอดคล้องกับ ความ ต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ

(3) ติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะและแสงสว่างถนนในเขตชุมชน หนาแน่นและจุดอันตรายเพื่อ การลดอุบัติเหตุและเพิ่มความปลอดภัยแก่ชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน

(4) พัฒนาและส่งเสริมการขนส่งทางน้ำ ให้มีประสิทธิภาพและ ทันสมัยยิ่งขึ้น ทั้งด้านบริการ และความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ

3. นโยบายด้านการพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นเมืองแห่ง การเรียนรู้

นอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะมีโรงเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ 2 แห่งตลอดทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ในเขต พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังเป็นที่ตั้งของสถานศึกษา ระดับต่างๆ ที่มีชื่อเสียง ทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมาก จะพัฒนาศักยภาพด้านการเรียนรู้ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชน ทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยจะดำเนินการด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา ได้มีการ พัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

(2) ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนา คริสต์ และ ศาสนาอื่นๆ อย่างเท่าเทียม

(3) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งโรงเรียนใน สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัด และสถานศึกษาทุกแห่งในเขตจังหวัด ตาม หลักสูตรและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทวิศึกษาระบบ ไตรภาคี การเรียนการสอน ทั้งวิชาสามัญควบคู่กับวิชาชีพ มุ่งเน้นการมีงาน ทำ โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

(5) ร่วมกับหน่วยงานอื่นในการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียน ครอบครัวยากจนที่ไม่ได้ เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ

4. นโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสาธารณสุข

(1) ดูแลและเพิ่มศักยภาพของผู้สูงอายุ ทั้งในด้านความสามารถใน การดูแลตนเอง และช่วย แก้ปัญหาให้สังคม

(2) สนับสนุนการสังคมสงเคราะห์ และพัฒนาศักยภาพผู้นำสตรี และองค์กรเครือข่าย รวมทั้ง พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ สตรี และเด็ก

(3) สนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชน การติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดในพื้นที่เสี่ยงภัย และสถานที่ท่องเที่ยว และพัฒนาศักยภาพชุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน ชุมชน

(4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ ทันสมัยและมี ประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนที่ดำเนินการเองและจัดทำแผนร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด รวมทั้งการพัฒนาขีด ความสามารถของบุคลากรให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานด้านป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัย อย่างมีประสิทธิภาพ

(5) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีสุขภาพดีทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ครอบคลุม ทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยอาศัยข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานเป็นแนวทางในการดำเนินงาน

(6) ป้องกันและบำบัดรักษาโรค สนับสนุนให้มีห้องปลอดเชื้อ สำหรับผู้ป่วย โดยเฉพาะโรค อุบัติใหม่ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทั้งใน ส่วนที่ดำเนินการเอง และร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

(7) พัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาสาสมัคร สาธารณสุข (อสม.) เพื่อให้บุคลากรกลุ่มนี้สามารถเป็นแกนหลักในการพัฒนา งานด้านสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีประสิทธิภาพ

(8) เตรียมความพร้อมที่จะรับการถ่ายโอนภารกิจ โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) มาอยู่ในความดูแลขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจของ คณะกรรมการการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(9) สนับสนุนส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรต่างๆ ป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ เพื่อป้องกันมิให้การแพร่ระบาดของยาเสพติด

5. นโยบายด้านส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยว

(1) ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมและมีมาตรฐานเพื่อ สร้างแรงจูงใจให้แก่ นักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ ได้เข้ามาท่องเที่ยว พักผ่อนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากยิ่งขึ้น

(2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งในประเทศและระหว่าง ประเทศ ให้เหมาะสมกับ ความเป็นอยู่ยามรดกโลก

(3) สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ให้แก่เยาวชน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการที่มี คุณภาพและประทับใจ

(4) ยกกระดับศูนย์กีฬาประจำจังหวัด เป็นศูนย์กีฬาครบวงจร สपोर्टคอมเพล็กซ์ ครบเครื่อง ทั้งเรื่องกีฬาและสุขภาพ

(5) พัฒนาและส่งเสริมการกีฬา ของประชาชนในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ให้มีการจัดแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ และทุกระดับ เพื่อ พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ

(6) ยกกระดับสนามกีฬาระดับอำเภอ เพื่อสนับสนุนนักกีฬาสู่การ แข่งขันกีฬาระดับชาติ

6. นโยบายด้านส่งเสริมอาชีพ

(1) ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนมีรายได้พอเพียงแก่การดำรงชีพ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(2) พัฒนาอาชีพโดยมุ่งเน้นให้มีการรวมกลุ่มเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่ม อาชีพผลิตสินค้าและบริการ ตามศักยภาพของพื้นที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยใช้กลไกตลาดนำการผลิต

(3) สนับสนุนการส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มอาชีพ ต่างๆ โดยปรับปรุงตลาดกลางเพื่อเกษตรกร เพื่อรองรับการจำหน่ายสินค้า

(4) สนับสนุนโครงการสร้างอาชีพ ที่เกี่ยวเนื่องกับแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ให้แก่ประชาชน

(5) สนับสนุนเกษตรกร ในการจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับ ระบบบริหารจัดการน้ำ และคุณภาพของดิน

(6) ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุน และ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป

7. นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(1) เปลี่ยนขยะให้เป็นพลังงาน โดยบริหารจัดการให้ศูนย์กำจัด ขยะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดูแล เป็นศูนย์บริหารจัดการขยะต้นแบบของ ประเทศ โดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในเขตจังหวัด และ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

(2) สร้างจิตสำนึกให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ได้ ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองดูแล บำรุงรักษาพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยความสมัครใจ ที่จะนำไปสู่การพัฒนา แบบยั่งยืนในอนาคต

(3) พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมสภาพให้กลับ สู่สภาพที่พึงประสงค์ รวมทั้งการปรับปรุง สวนสาธารณะที่อยู่ในความ รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นสถานที่ พักผ่อนและการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

(4) พัฒนาและพัฒนาแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และแม่น้ำสาขา คูคลองต่างๆ โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกภาคส่วน

(5) พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองสีเขียว โดยร่วมกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

8. นโยบายด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น

(1) อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(2) สนับสนุนให้มีการบำรุงรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่ออนุรักษ์ให้เยาวชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ อันจะนำไปสู่ความภาคภูมิใจในความเป็นมรดกโลกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และประเทศชาติ

(3) ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อให้ศิลปะ พื้นบ้านได้มีโอกาสถ่ายทอดความงดงามของศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่นไปยัง ประชาชนและเยาวชน เพื่อการศึกษาเรียนรู้และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรม แก่เยาวชนรุ่นหลัง

(4) สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพผู้นำศาสนา ประชาชน ชาวบ้าน การศึกษาวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสืบทอดให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาและอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

(5) ส่งเสริมสนับสนุนพระพุทธศาสนา โดยการพัฒนาศักยภาพ พระวิปัสสนาจารย์ และพระสังฆาธิการ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาแก่ พระสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนทั้งภาคปฏิบัติธรรมและภาคปริยัติธรรม รวมทั้ง สนับสนุนจัดสวัสดิการให้แก่พระภิกษุ สามเณร

(6) ส่งเสริมสนับสนุนศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามหลักคำสอนในศาสนาและถ่ายทอดหลักคำสอน ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน

(7) สนับสนุน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมและ ประเพณีของท้องถิ่น ตลอดจนงานพระราชพิธีและรัฐพิธี

(8) พัฒนายุวมัคคุเทศก์ ให้มีความสามารถถ่ายทอดเรื่องราว ประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.2.2 ศักยภาพและโอกาส

1) เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร/อาหารคุณภาพ และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (Agro High Value Added) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นแหล่งเกษตรกรรมและเป็นฐานการผลิตพืชและปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ถึงแม้ว่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด คือ ข้าว แต่ยังมีพืชที่สามารถสร้างรายได้ให้กับจังหวัด อาทิ ถั่วลิสง กล้วยไม้ เมล่อน ข้าวโพด เป็นต้น นอกจากนี้มีปศุสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น จำนวนไก่ไข่สูงเป็นอันดับ 4 ของประเทศ รวมทั้งมีแหล่งน้ำและระบบชลประทานค่อนข้างครอบคลุมเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ตลอดจนเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหารที่มีการผลิตและส่งขายทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

2) เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่มีมูลค่าสูง (High-Value Tourism) จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอดีตราชธานี ที่ยาวนานที่สุดถึง 417 ปี เป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพ ประวัติศาสตร์และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีต องค์การสหประชาชาติ (UNESCO) ได้รับอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาไว้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมเป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่องจังหวัด

3) นโยบายการเป็นพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคกลาง - ตะวันตก (Central - Western Economic Corridor: CWEC) พื้นที่ที่เหมาะสม ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดนครปฐม วัตถุประสงค์ เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำของภาคกลาง-ตะวันตกในด้าน

อุตสาหกรรมเกษตรอาหารแปรรูป การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมไฮเทคมูลค่าสูงระดับมาตรฐานสากล เชื่อมโยงกรุงเทพและพื้นที่โดยรอบ และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา วัดพระศรีสรรเพชญ์วิหารพระมงคลบพิตร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดหน้าพระเมรุ วัดไชยวัฒนาราม เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม อาทิ คลองรางจรเข้โฮมสเตย์ มัสยิดกุฎีซ้อฟ้า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ อาทิ ตลาดโก้งโค้ง ตลาดน้ำอโยธา เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปะวิทยาการ อาทิ หมู่บ้านฮอลันดา ศูนย์ส่งเสริม ศิลปาศรีระหว่างประเทศ ศูนย์ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

4) เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการการขนส่งและโลจิสติกส์ จากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ รวมถึงการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตตามเส้นทางตามแนวโครงการรถไฟความเร็วสูง (ระยะที่ 1) (กรุงเทพฯ - พิษณุโลก) และเส้นทางช่วงกรุงเทพมหานคร โดยระยะที่ 1 (กรุงเทพฯ - ปทุมธานี - พระนครศรีอยุธยา - สระบุรี - นครราชสีมา) ทำให้จังหวัดเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งการท่องเที่ยว อุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า การคมนาคมขนส่งจาก กรุงเทพฯ และพื้นที่โดยรอบ สามารถอำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง รวมทั้งเอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์ทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ โดยเฉพาะการรวบรวมและกระจายสินค้าที่จะเติบโตควบคู่กับธุรกิจ E-Commerce

5) ยกกระตือรือร้นเศรษฐกิจอุตสาหกรรมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นศูนย์อุตสาหกรรมชั้นนำ โดยยกระดับการพัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ และชิ้นส่วน กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยปรับปรุงมาตรการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การให้สิทธิประโยชน์ การพัฒนาด้านและเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค และการสนับสนุนเงินทุน เพื่อผลักดันให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

2.3 การวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT)
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ol style="list-style-type: none"> 1. มีโครงข่ายเส้นทางคมนาคมและโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงกับภูมิภาคและประเทศเพื่อนบ้าน (NSEC - North-West Economic Corridor) 2. ที่ตั้งของจังหวัดใกล้เมืองหลวง สภาพภูมิศาสตร์มีความเหมาะสมด้านการคมนาคมขนส่ง และเป็นฐานการลงทุนภาคอุตสาหกรรม และภาคอสังหาริมทรัพย์ที่สำคัญ 3. มีตลาดกลางเพื่อการเกษตร 4. องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรใหญ่มีงบประมาณสามารถช่วยเหลือสนับสนุนท้องถิ่นอื่นได้ 5. แหล่งท่องเที่ยวมีความหลากหลาย ทั้งด้านประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวิทยาการ 6. การจัดการขยะอุตสาหกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เส้นทางคมนาคมและโครงข่ายเส้นทางสายรองหลายแห่งยังขาดการปรับปรุง/เชื่อมโยงให้สอดคล้อง/รองรับการเติบโตของเมือง 2. ไม่มีผู้มีความรู้ความชำนาญในเรื่องการบริหารจัดการเกี่ยวกับตลาดกลาง 3. พื้นที่ทำงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ชัดเจน ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น 4. ขาดการประชาสัมพันธ์ในทุกๆ ด้าน 5. ปัญหาสิ่งแวดล้อม (น้ำ, อากาศ) 6. ขาดการวางแผนร่วมกันกับหน่วยงานอื่นในเรื่องการจัดการเกี่ยวกับเรื่องขยะ. 7. คนในพื้นที่ไม่เห็นคุณค่าของทรัพยากรในด้านศิลปวัฒนธรรม 8. การจัดทำผังเมืองไม่เป็นไปตามกฎหมายผังเมือง 9. ปัญหาสังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาการจราจร 10. ประชาชนขาดจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม 11. การจัดการองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นน้อย

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค / ข้อจำกัด (Threats)
<ol style="list-style-type: none"> 1. เทคโนโลยี Smart City ช่วยแก้ปัญหาการบริหารจัดการเมืองใหญ่ 2. นโยบายของรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 3. รัฐบาลสนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาท้องถิ่น 4. นโยบายการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น Tourism Hub ของโลก 5. แนวโน้มการท่องเที่ยวแบบ High Value Tourism 6. พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลางตะวันตก (CWEC) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ภัยธรรมชาติ 2. ค่าครองชีพสูง 3. ขาดการประชาสัมพันธ์และการประสานงานที่ดี 4. อำนาจในการสั่งการและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ไม่เต็มที่ 5. งบประมาณด้านการลงทุน การพาณิชย์ ค่อนข้างสูง 6. เสถียรภาพทางการเมือง 7. อารยธรรมตะวันตกเข้าครอบงำ สินค้าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นของบริษัทข้ามชาติ 8. การเคลื่อนย้ายแรงงานต่างถิ่นและแรงงานต่างด้าว 9. การเกิดขึ้นของโรคติดเชื้ออุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ

ส่วนที่ 3

ยุทธศาสตร์การพัฒน่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2560 โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม 6 คณะ อันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่าง กว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศใน กลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความ หลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการ ขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศ และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำ

เทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาระบบบริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่นๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติ ที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประชาคมมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกๆ ระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ำมนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภครุ่นสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาตินี้อีกเพิ่มขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของ การจ้างงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความ

เสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบัน และบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถชี้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับ

ภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้งานไขว่คว้าโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐ เพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนืองไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืนโดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุขเศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ
ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (1) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

(4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึง
องค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

(5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

(1) การเกษตรสร้างมูลค่า

(2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

(3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

(4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

(5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

(1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

(2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

(3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

(4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

(5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี

(6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร

มนุษย์

(7) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

(1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

(2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม

(4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการ

จัดการตนเอง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

(2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

(3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

(4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความ

เป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

(5) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(6) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

(1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการ
อย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

(2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและ
เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

- (3) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (4) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
- (6) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (7) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
- (8) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2561 - 2565) จะสิ้นสุดลงในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2570

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

การพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติจำเป็นต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที่ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนา ฉบับที่ 13 จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไกเพื่อมุ่ง เสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้น โดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนา ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนา จำนวน 5 ประการ ประกอบด้วย

1) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมมุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในเชิงรายได้พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง และผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทาง

เศรษฐกิจ และจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน ของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถ ในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุ เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี 2593 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ เป็นศูนย์ภายในปี 2608

หมุดหมายการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 จึงได้กำหนด**หมุดหมายการพัฒนา** จำนวน 13 หมุดหมาย ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมุดหมายทั้ง 13 ประการ แบ่งออกได้เป็น 4 มิติ ดังนี้

1. มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรม ดิจิทัลของอาเซียน

2. มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

3. มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ

4. มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

13 หมายเหตุ เพื่อพลิกโฉมประเทศ

แบ่งตาม 4 มิติการพัฒนา

17

เป้าหมาย 5 ปี ภายใต้แผนฯ 13

14

ความเชื่อมโยงระหว่างหมายเหตุการพัฒนาทั้ง 13 หมายเหตุกับเป้าหมายหลักแสดงไว้ในแผนภาพด้านล่าง โดยหมายเหตุการพัฒนาที่กำหนดขึ้นเป็นประเด็นที่มีลักษณะเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมการพัฒนาตั้งแต่ในระดับต้นน้ำจนถึงปลายน้ำและสามารถนำไปสู่ผลพัฒนาทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน ทำให้หมายเหตุแต่ละประการสามารถสนับสนุนเป้าหมายหลักได้มากกว่าหนึ่งข้อ นอกจากนี้ การพัฒนาภายใต้แต่ละหมายเหตุไม่ได้แยกขาดจากกัน แต่มีการสนับสนุนหรือเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนา กับ เป้าหมายหลัก

๑. การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม	๒. การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	๓. การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม	๔. การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน	๕. การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่
๑ เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	๑ เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	๑ เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	๑ เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	๑ เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน	๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน	๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน	๒ การท่องเที่ยวเน้นคุณภาพและความยั่งยืน	๔ การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๓ ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า	๓ ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า	๔ การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	๓ ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า	๖ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและดิจิทัล
๔ การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	๔ การแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	๕ ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์	๕ ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์	๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ
๕ ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์	๕ ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์	๗ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็งแข่งขันได้	๕ ประสิทธิภาพการลงทุนและโลจิสติกส์	๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ
๖ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและดิจิทัล	๖ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและดิจิทัล	๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ	๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ	๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
๗ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็งแข่งขันได้	๗ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็งแข่งขันได้	๙ ความยากจนข้ามรุ่นและความคุ้มครองทางสังคม	๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๑๑ ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ	๘ พื้นที่และเมืองอัจฉริยะ	๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๑๑ ภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๑๒ ภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ
๑๐ เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	๑๒ ก้าวถึงคนสมรรถนะสูง	๑๒ ก้าวถึงคนสมรรถนะสูง	๑๒ ภาครัฐที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ	

3. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

➔ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)

มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ภายใต้หนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อย ๆ ที่เรียกว่าเป้าประสงค์ (Targets) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 169 เป้าประสงค์ และพัฒนา ตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน 232 ตัวชี้วัด (ทั้งหมด 244 ตัวชี้วัดแต่มีตัวที่ซ้ำ 12 ตัว) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าประสงค์ดังกล่าว

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

เป้าหมายทั้ง 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย

- เป้าหมายที่ 1 : จัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่
- เป้าหมายที่ 2 : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 3 : สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ 4 : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 5 : บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง
- เป้าหมายที่ 6 : สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 7 : สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา
- เป้าหมายที่ 8 : ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 9 : สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 10 : ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ 11 : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน และยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 12 : สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 13 : ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ 14 : อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 15 : ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดังกล่าวหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ 16 : ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ 17 : เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อควรรู้ที่สำคัญ 6 ประการ

ประการแรก – เป้าหมายการพัฒนาทั้ง 17 ข้อ สะท้อน ‘3 เสาหลักของมิติความยั่งยืน’

(Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม บวกกับอีก 2 มิติ คือ มิติด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ที่เชื่อมโยงทุกมิติของความยั่งยืนไว้ด้วยกัน รวมเป็น 5 มิติ องค์การสหประชาชาติแบ่งเป้าหมาย 17 ข้อ ออกเป็น 5 กลุ่ม (เรียกว่า 5 Ps) ประกอบด้วย

- People (มิติด้านสังคม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 1 ถึง เป้าหมายที่ 5
- Prosperity (มิติด้านเศรษฐกิจ): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 7 ถึง เป้าหมายที่ 11
- Planet (มิติด้านสิ่งแวดล้อม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 6 เป้าหมายที่ 12 ถึง เป้าหมายที่ 15
- Peace (มิติด้านสันติภาพและสถาบัน): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 16
- Partnership (มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา): ครอบคลุมเป้าหมายที่ 17

ประการที่สอง – เนื้อหาของ SDGs ไม่ได้อยู่ที่ระดับเป้าหมาย (Goals) แต่อยู่ที่ระดับเป้าประสงค์ (Targets) เป้าประสงค์เหล่านี้บอกถึงลักษณะของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในโลกที่บรรลุ SDGs ได้สำเร็จ มีนัยยะที่บอกถึงฉากทัศน์ในฝัน ถึงวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่นำเสนออยู่ในวาระการพัฒนา 2030 (Agenda 2030) ฉะนั้น หากต้องการทราบว่า SDGs ครอบคลุมเรื่องใดบ้างต้องพิจารณาที่ระดับเป้าประสงค์

ประการที่สาม – ตัวชี้วัด 232 ตัวนั้นเป็นตัวชี้วัดที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าในระดับโลก ซึ่งอาจไม่สามารถนำมาใช้ในระดับประเทศได้อย่างเหมาะสมทั้งหมด และการเลือกใช้ตัวชี้วัดแต่ละตัวนั้นก็เพื่อให้สามารถสะท้อนสาระสำคัญของเป้าหมาย แต่อาจไม่ได้ครอบคลุมทุกมิติที่ระบุไว้ในเป้าประสงค์ ดังนั้น แต่ละประเทศจะต้องกลับมาพัฒนาตัวชี้วัดระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อให้ SDGs สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในระดับพื้นที่ มิเช่นนั้น ประเทศไทยอาจทำได้เพียงบรรลุทุกตัวชี้วัด (Indicators) แต่ไม่บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ก็เป็นไปได้ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดยังมีการเปลี่ยนแปลงได้ ในขณะที่เป้าหมายและเป้าประสงค์จะไม่มีการปรับแก้ในระดับโลกแล้ว

ประการที่สี่ – SDGs ไม่ใช่ข้อตกลงที่มีการบังคับสัญญาและลงโทษ แต่เป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจของประเทศต่าง ๆ และมีการทบทวน (Review) ประจำปีผ่านการนำเสนอ รายงานผลการทบทวนการดำเนินงานตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 ระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review) ในการประชุมระดับสูงทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนกรกฎาคม ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทุกประเทศสามารถเสนอตัวเพื่อนำเสนอรายงานหรือไม่ก็ได้

ประการที่ห้า – ต้องทำความเข้าใจหลักการเบื้องหลังของ SDGs เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive) มุ่งการเปลี่ยนแปลง (Transformative) และบูรณาการ (Integrated) ที่ทุกประเทศต่างมีเจตย์ที่จะต้องนำไปปฏิบัติ ไม่ใช่เฉพาะแค่ประเทศยากจน (Universal) แต่ในขณะเดียวกันก็เน้นการนำไปปฏิบัติและแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น (Locally-focused) ซึ่งหมายถึงว่า แม้เป้าหมายทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น 17 เป้าหมาย แต่การพิจารณาและดำเนินการจะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ เห็นความเชื่อมโยง (Interlinkage) มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based) และให้ความสำคัญกับคนกลุ่มที่เปราะบาง (Vulnerable people) คนยากจน และคนกลุ่มต่าง ๆ ที่มักถูกทิ้งไว้ข้างหลัง และแม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้ท้องถิ่นมีความเป็นเจ้าของ และร่วมผลักดัน มีการให้ความหมายแก่เป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น โดยหลักการการขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ

ประการที่หก – ในทางปฏิบัติ SDGs มีฐานะเป็นเครื่องมืออื่น นอกเหนือจากการเป็นตัวชี้วัดสถานการณ์ความยั่งยืน เช่น

- SDGs ในฐานะที่เป็นคำศัพท์การพัฒนาที่ใช้ร่วมกัน: SDGs กลายเป็นคำศัพท์ในการพัฒนาที่ใช้ร่วมกันในทุกกระดับ ทั้งระดับโลกไปจนถึงระดับท้องถิ่น เอื้อให้ทุกพื้นที่ในโลกสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้ ชุมชนในไทยที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาบางประเด็นจะไม่ได้เป็นเพียงตัวอย่างให้ชุมชนในประเทศไทยเท่านั้น แต่เป็นตัวอย่งให้แก่ระดับโลกด้วย
- SDGs ในฐานะที่เป็น Action Framework: SDGs สามารถถูกใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการทบทวนอนาคตของท้องถิ่น งานที่ทำกันอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาที่เผชิญ และใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในอนาคตของท้องถิ่นอย่างบูรณาการและยั่งยืน
- SDGs ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการต่อรอง : เนื่องจากภาครัฐทุกประเทศให้ความสำคัญกับวาระการพัฒนา 2030 ในภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชนขนาดใหญ่ก็อยู่ภายใต้กฎกติกาและการชี้วัดที่มี SDGs เป็นองค์ประกอบสำคัญ ดังนั้น ภาคประชาสังคมและคนกลุ่มต่าง ๆ สามารถใช้ SDGs เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนา และ/หรือสะกิดเตือนเมื่อเริ่มเห็นการดำเนินการที่ออกนอกกลุ่มนอกทางไปจาก SDGs ได้

4.แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

➔ แผนพัฒนาภาคกลาง (พ.ศ. 2566 – 2570)

กรอบทิศทางการพัฒนาภาค

1. **บทบาทของภาค** เป็นภาคที่มีบทบาทการพัฒนาที่สำคัญในการเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก โดยอุตสาหกรรมสำคัญของภาคกลางที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เครื่องหนัง กระจาดาศเคมีภัณฑ์ แก๊สซิภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ยางและพลาสติก ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ทำจากแร่โลหะ และเฟอร์นิเจอร์ นอกจากนี้ภาคกลางยังเป็นศูนย์กลางการค้าและการขนส่งของประเทศ เป็นฐานการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เนื่องจากเป็นแหล่งที่ตั้งสถาบันทางการศึกษาและสถาบันวิจัยทั้งของ ภาครัฐและภาคเอกชนที่มีชื่อเสียงและคุณภาพ และเป็นศูนย์การดูแลและรักษาสุขภาพที่ได้มาตรฐาน ในระดับสากล โดยมีศูนย์การแพทย์ชั้นนำและสถาบันการแพทย์เฉพาะทางที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก

2. **ทิศทางการพัฒนาภาค** ภาคกลางถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นพื้นที่ ที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของประเทศ ส่งผลให้อิทธิพลของความเป็นเมืองและกิจกรรมความ เจริญทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ แผ่กระจายไปยังพื้นที่โดยรอบจนเรียกได้ว่าเป็นพื้นที่เดียวกันในทุกด้าน กรุงเทพฯ และภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการ โดยเป็นที่ตั้งของกระทรวง กรม เป็นศูนย์กลางการบริการ ทั้งทางด้านการค้า การเงิน การขนส่ง และสุขภาพ รวมทั้งเป็น ฐานการผลิตเพื่อการส่งออกที่สำคัญของประเทศ โดยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ภาคกลาง มุ่งพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน และกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคกลาง (C Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา HEART โดยใช้ประโยชน์ศักยภาพและความพร้อมทั้งด้าน โลจิสติกส์ การวิจัยและพัฒนา ที่เอื้อต่อการพัฒนาเทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม มาช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ (H: High Value-added Products and Services) และให้ความสำคัญกับการพัฒนาจาก ผู้รับจ้างผลิตไปสู่การผลิตที่เป็นเจ้าของแบรนด์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง และสนับสนุนการให้ความรู้เพื่อพัฒนาคนให้มีทักษะหลากหลายทั้งทางด้าน “Technical Skill” โดยเฉพาะการคิด วิเคราะห์และการคิดเชิงนวัตกรรม และความคิดเชิงสร้างสรรค์และความคิดริเริ่ม รวมถึง “Human Skill” ที่สามารถเข้าใจจิตใจและอารมณ์ของผู้อื่นได้และพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะ ใหม่ที่จำเป็นในการทำงาน และพัฒนาระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (E: Education and Training) เพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมและ

บริการแห่งอนาคต รวมทั้งน าศักยภาพในด้านศิลปะและความคิด สร้างสรรค์(A: Art and Creativity) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น งดงามและมีคุณภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ และให้ ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างการผลิต (R: Restructuring) โดยการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อทดแทน การใช้แรงงานแบบเข้มข้น การปรับเปลี่ยนจากการทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสมไปสู่การทำการเกษตรที่ยั่งยืน และเน้นการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กับการฟื้นฟู อนุรักษ์ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (T: Treatment of Environmental Pollution and Restoring Natural Resources) เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Central Direction 2566-2570

เป็น "ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง"
C Direction : **HEART**

3. เป้าหมายรวม

- 1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคกลางขยายตัวเพิ่มขึ้น
- 2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคกลางลดลง

4. แนวทางการพัฒนา

1) พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) นำความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาระดับกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด อาทิ อาหารเสริมสุขภาพ และเครื่องสำอาง รวมทั้งประยุกต์ใช้ศิลปะและความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนาออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้มีอัตลักษณ์เฉพาะถิ่น งดงามและมีคุณภาพ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์

(2) สนับสนุนและส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมทางการแพทย์ในเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการรองรับ อาทิ จังหวัดนนทบุรี นครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานีและสมุทรสาคร อุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพ และอุตสาหกรรมสมุนไพร ในเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับ อาทิ จังหวัดนครปฐม ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ ราชบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี และอุตสาหกรรม

ยานยนต์แห่งอนาคต (Next Generation Automotive) ในเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการรองรับ อาทิ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และสมุทรปราการ

(3) สนับสนุนการพัฒนาจากผู้รับจ้างผลิตไปสู่การผลิตที่เป็นเจ้าของแบรนด์ที่ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

(4) สนับสนุนให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถเข้าถึงแหล่งทุน เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการ ควบคู่กับการพัฒนา องค์ความรู้ให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อยอดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อให้สามารถพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

(5) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่ม Start Up ที่มุ่งสร้างพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่

(6) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2) พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) เพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูปรวมทั้งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่แหล่งผลิตสำคัญของภาค เพื่อยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกรจะได้สร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาสืบทอดอาชีพเกษตรกร และลดการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่จะสร้าง ปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อม อาทิ ข้าว ในเขตพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท ลพบุรี อ่างทอง ปทุมธานี สิงห์บุรี และนครปฐม อ้อย ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี พืชผัก ในเขตพื้นที่ จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม โคนม-โคนม ในเขตพื้นที่จังหวัดสระบุรี ลพบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี สุนัข ในเขตพื้นที่จังหวัดราชบุรี และนครปฐม สัตว์ปีก ในเขตพื้นที่ จังหวัดลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี และสัตว์น้ำ ำ ในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ ผ่านการวิจัย พัฒนา และการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เข้มข้น

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการท ากการเกษตรรูปแบบใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่มีความ แม่นยำสูงมาใช้ในการทำการเกษตร เพื่อพัฒนาไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farm หรือ Intelligent Farm) ซึ่งจะช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด

(3) ส่งเสริมการทำการเกษตรที่ยั่งยืน อาทิ การทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ที่ ให้ ความสำคัญกับความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพการทำการเกษตรไปสู่มาตรฐาน ความปลอดภัย

(4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่มูลค่าด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบและเป็น ประโยชน์ ต่อการวางแผนการผลิตของเกษตรกร และพัฒนาตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ไปสู่การเป็น ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศรองรับการเติบโตของธุรกิจ e-Commerce

3) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ โดยมี แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) สร้างมูลค่าการท่องเที่ยวและปรับทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ ความต้องการ โดยส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตจังหวัดที่มีแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระบุรี สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม เชิงประวัติศาสตร์ อาทิ พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม เชิงอาหารและวัฒนธรรม อาทิ พระนครศรีอยุธยา ชัยนาท ราชบุรี และ

เพชรบุรี เข็งกีฬา อาทิจังหวัดสุพรรณบุรี เข็งการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ อาทิจนครปฐม พระนคร ศรีอยุธยา เพชรบุรี กาญจนบุรี และสระบุรี

(2) ส่งเสริมการจัดการการท่องเที่ยวสีเขียวเพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการดูแลเรื่องความสะอาด สุขอนามัย และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

(3) ส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยใช้จุดเด่นและความคิดสร้างสรรค์ ศิลปะ วัฒนธรรม และองค์ความรู้ท้องถิ่น มาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นให้มีคุณค่าตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลายมากขึ้น

(4) พัฒนาการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ โดยเฉพาะในจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติและมีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมาก อาทิจังหวัด กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และพระนครศรีอยุธยา

4) พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) ยกระดับบริการการแพทย์แบบครบวงจร (Medical Hub) และเป็นเครือข่ายรองรับการขยายตัวจากกรุงเทพฯ ในเขตพื้นที่นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ

(2) ส่งเสริมการวิจัยทางการแพทย์และรักษาโรคเฉพาะทาง โดยภาคกลางมีศักยภาพและความเป็นเลิศทางการรักษาเกี่ยวกับโรคติดต่อและโรคติดเชื้อ โรคทรวงอก และโรคจิตเวช

(3) เพิ่มประสิทธิภาพการรักษาพยาบาลและพัฒนาขีดความสามารถ ในการให้บริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพ

(4) ส่งเสริมการแพทย์ทางเลือก โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นเมืองสมุนไพรและมีภูมิปัญญาตำรายาสมุนไพรและแพทย์แผนไทย อาทิจนครปฐม นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี กาญจนบุรี สระบุรี และชัยนาท

5) พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) ยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนการสอนในทุกพื้นที่ให้มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากลทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะจังหวัดที่ไม่ได้ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑลของกรุงเทพฯ เพื่อให้ทุกพื้นที่สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ และลดพฤติกรรมเลือกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลโดยไม่ได้คำนึงถึงเรื่องระยะทางในการเดินทาง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าที่พัก รวมทั้งทำให้เกิดความแออัดในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล

(2) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยเพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรหรือแรงงาน ได้ตรงตามความต้องการของพื้นที่ อาทิจยานยนต์ไฟฟ้า ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(3) สนับสนุนเทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลความเจริญและมีความขาดแคลน อาทิจจังหวัดชัยนาท และกาญจนบุรี

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทักษะใหม่ที่เป็นจำเป็นในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการ (ReSkill) ควบคู่กับการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นรองรับการเติบโตในอนาคต (UpSkill) เพื่อพัฒนาผลิตภาพแรงงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดที่มีความต้องการแรงงานที่ทักษะฝีมือสูง อาทิจจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ และปทุมธานี

6) พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) เร่งดำเนินการวางแผนพัฒนารูปแบบเมืองเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยคำนึงถึงหลักการสถาปัตยกรรม (Universal Design) เพื่อคนทุกกลุ่ม

(2) วางแผนบริหารจัดการพื้นที่ให้เอื้อต่อการพัฒนาในอนาคต โดยคำนึงถึงความยั่งยืนทางภูมิณีเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม

(3) เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่ออำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่งสินค้า โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบเชื่อมต่อ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการคมนาคมขนส่ง ให้เอื้อต่อการพัฒนาธุรกิจบริการโลจิสติกส์ โดยเฉพาะการรวบรวมและกระจายสินค้าที่จะเติบโตควบคู่กับธุรกิจ e-Commerce

(4) เร่งดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก (CWEC) ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และนครปฐม

7) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(1) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติที่เป็นปัญหาสำคัญของภาค อาทิ การป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา การแก้ไขปัญหาการรุกคืบน้ำเค็มในเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ การแก้ไขปัญหามลพิษในเขตพื้นที่เมืองและแหล่งอุตสาหกรรมของจังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา และสระบุรี และการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่มีความรุนแรงใน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพชรบุรี และสมุทรปราการ

(2) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบทั้งลุ่มน้ำ ในเขตลุ่มน้ำที่สำคัญของภาคกลาง อาทิ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำแม่กลอง ลุ่มน้ำท่าจีน และลุ่มน้ำป่าสัก เพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอและเหมาะสมทั้งในด้านการอุปโภคบริโภคในภาคครัวเรือน และใช้ในภาคการผลิตและบริการ

(3) ปรับแนวทางการพัฒนาภาคการผลิตและบริการในอนาคตให้เติบโตบนคุณภาพชีวิต และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อาทิ การส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยเฉพาะในเขตจังหวัดที่ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ อาทิ อ่างทอง นนทบุรี และปทุมธานี

(4) บริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด โดยคำนึงถึงความสามารถในการฟื้นคืนทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศกลับสู่สภาพเดิม

➔ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. 2566 – 2570)

(จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง)
เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

จากผลการวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา รวมทั้งแนวโน้มสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติเป้าหมายระดับชาติที่ มุ่งเน้นการพัฒนาให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเป้าหมายระดับภาคที่จะเป็นฐานการผลิตเศรษฐกิจและ บริการมูลค่าสูง ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจจึงนำมากำหนดเป็นประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนา กลุ่ม จังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. 2566 - 2570) ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา

“ลุ่มน้ำแห่งประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจดิจิทัลเชิงสร้างสรรค์ที่ยั่งยืน”

คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนา

ลุ่มน้ำแห่งประวัติศาสตร์ : ลุ่มน้ำเจ้าพระยา-ป่าสัก ซึ่งเป็นพื้นที่ภาคกลางตอนบนที่มีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วยจังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสระบุรี และ จังหวัดอ่างทอง

เศรษฐกิจดิจิทัล : การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดโดยการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มผลงาน โดยใช้เวลาน้อยลงและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการต่าง ๆ

เศรษฐกิจสร้างสรรค์: แนวคิดในการนำ “สินทรัพย์ทางวัฒนธรรม”(Cultural assets-based) ทั้งที่จับต้องได้ และจับต้องไม่ได้ผนวกเข้ากับ “นวัตกรรม” (Innovation) และ “ความคิดสร้างสรรค์” (Creativity) มาใช้ ประโยชน์เชิงพาณิชย์ (Commercialization) สร้างเป็นสินค้า และบริการที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาอย่างยั่งยืน : การพัฒนาที่ตอบสนองความจำเป็นของคนยุคปัจจุบันโดยไม่ลดขีดความสามารถในการตอบสนองความจำเป็นของคนยุคต่อไป โดยใช้ทรัพยากรของกลุ่มจังหวัดทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ทรัพยากรอื่น ๆ ให้คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

1) ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 4 ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างฐานการผลิตสินค้าเกษตร อาหารเพื่อสุขภาพมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการท่องเที่ยวมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บนพื้นฐานของ การท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานแบบมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืน

2) วัตถุประสงค์ : เป้าหมาย : ตัวชี้วัด : แนวทางการพัฒนา : แผนงาน : ตัวชี้วัด โครงการสำคัญ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างฐานการผลิตสินค้าเกษตร อาหารเพื่อสุขภาพมูลค่าสูงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

- ยกระดับและสร้างผู้ประกอบการใหม่ให้มีศักยภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์
- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
มูลค่าสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น(ร้อยละ)
	รายได้สุทธิจากภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน)
	กำไรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด แบบปริมาณลูกโซ่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

- สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์
- พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อสุขภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรแปรรูป วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แผนงาน ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
แผนงานที่ 1 พัฒนาผู้ประกอบการอัจฉริยะด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์	จำนวนผู้ประกอบการในการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี นวัตกรรม หรือความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์อัจฉริยะ (Reskill-UpSkill-Newskill) กิจกรรมหลักที่ 1 ยกระดับผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอัจฉริยะ กิจกรรมหลักที่ 2 ยกระดับและสร้างผู้ประกอบการทุกช่วงวัยสู่เศรษฐกิจยุคใหม่
แผนงานที่ 2 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตร อาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	- ปริมาณน้ำต้นทุนต่อความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้น - จำนวนเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรที่รองรับการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพ ด้วยเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม - อัตราเพิ่มเฉลี่ยของผลผลิตสินค้าเกษตร อาหารเพื่อสุขภาพเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น	โครงการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมหลักที่ 1 บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาระบบการผลิตมาตรฐานปลอดภัย และแปรรูปสินค้าเกษตรอาหารเพื่อสุขภาพที่มีคุณภาพและมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
แผนงานที่ 3 การบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	- มีการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าธุรกิจเกษตร	โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตร กิจกรรมหลักที่ 1 สร้างการรับรู้และส่งเสริมการตลาดธุรกิจเกษตร กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาระบบเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร และระบบโลจิสติกส์สีเขียว ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับการท่องเที่ยวมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบนพื้นฐานของการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย และรองรับการท่องเที่ยวสีเขียว
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงโลก
3. พัฒนาและยกระดับสินค้าอาหารท้องถิ่นและสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันทางการตลาดภายในและต่างประเทศ
4. สร้างสรรค์คุณค่าด้านการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดอย่างมีส่วนร่วม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
ความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยวสูงขึ้น	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ)
	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้น (บาท/คน/วัน)

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ตามมาตรฐานและความปลอดภัย ด้วยหลัก Universal Design และรองรับการท่องเที่ยวสีเขียว
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพในการแข่งขัน และบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวด้วยเทคโนโลยี ความคิดเชิงสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
3. เพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ สินค้าอาหารท้องถิ่นและสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ชุมชน ธุรกิจบริการ ให้ได้มาตรฐานทางการตลาดภายในและต่างประเทศด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
4. ส่งเสริมการตลาดด้านการการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

แผนงาน ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
แผนงานที่ 1 ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนตามมาตรฐานและความปลอดภัยด้วยหลัก Universal Design และรองรับการท่องเที่ยวสีเขียว	- จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา หรือชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน - จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา หรือชุมชน ที่ได้รับการพัฒนาด้านความปลอดภัยตามหลัก Universal Design	โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัย กิจกรรมหลัก พัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน ด้วยหลัก Universal Design โครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยเพื่อการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ กิจกรรมหลัก พัฒนาความปลอดภัยของการท่องเที่ยวทั้งด้านอาชญากรรม ด้านอุบัติเหตุ ด้านสาธารณสุข และด้านธรรมชาติ
แผนงานที่ 2 พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพการแข่งขันทุกระดับ	- จำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น - จำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการธุรกิจเพิ่มขึ้น	โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจและบุคลากรด้านการท่องเที่ยว กิจกรรมหลัก พัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์และทักษะใหม่ของแรงงานด้านการท่องเที่ยว
แผนงานที่ 3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าอาหารท้องถิ่นและสมุนไพรผลิตภัณฑ์ชุมชนธุรกิจบริการด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	- สินค้า อาหารท้องถิ่นสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือธุรกิจบริการที่ได้รับการพัฒนาด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มขึ้น	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าอาหารท้องถิ่นและสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ชุมชน ธุรกิจบริการ ผลิตภัณฑ์ชุมชนเชิงสร้างสรรค์และธุรกิจบริการ ให้ได้มาตรฐานและด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม กิจกรรมหลัก พัฒนาสินค้าอาหารท้องถิ่นและสมุนไพร ผลิตภัณฑ์ชุมชน และธุรกิจบริการให้ได้มาตรฐาน และสร้างความแตกต่างด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมมุ่งสู่ตลาด E-commerce

แผนงาน	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
แผนงานที่ 4 พัฒนาและเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้มีศักยภาพในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	เส้นทางการท่องเที่ยวที่มีการเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการบริการภายในกลุ่มจังหวัดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	โครงการพัฒนาความเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดให้มีศักยภาพในการแข่งขัน กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนารูปแบบความเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพ เชิงกีฬา และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาการประชาสัมพันธ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ของนักท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต

วัตถุประสงค์

- พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานที่เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
กำลังคนมีศักยภาพเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
ภาคขนส่งและโลจิสติกส์มีศักยภาพเพิ่มขึ้น	สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ทั้งหมดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาศักยภาพกำลังคนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัยเพื่อสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็น และยกระดับทักษะเดิมรองรับอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต
- ส่งเสริมและสนับสนุนการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนงาน ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
แผนงานที่ 1 ยกระดับศักยภาพกำลังคนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัยเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต (Re-skill Up-skill และ New skill)	- ผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้น	โครงการพัฒนาศักยภาพกำลังคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัยเพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต กิจกรรมหลัก พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการกำลังคนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย เพื่อรองรับอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต
แผนงานที่ 2 การจัดการห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต	-จำนวนเส้นทางโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบก ทางราง และทางน้ำ	โครงการยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต กิจกรรมหลักที่ 1 พัฒนาระบบขนส่งและโลจิสติกส์สมัยใหม่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมหลักที่ 2 เชื่อมโยงเส้นทางไปสู่พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ECC และกลุ่มจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงานแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานแบบมีส่วนร่วม

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
มลพิษทางอากาศลดลง	สัดส่วนจำนวนวันที่มีคุณภาพอากาศในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
การบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน	สัดส่วนพื้นที่ประสบอุทกภัยและภัยแล้งลดลง (ร้อยละ) ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) ของแม่น้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน (คะแนน)

แนวทางการพัฒนา

1. สร้างจิตสำนึก และส่งเสริมให้ชุมชน หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการใช้พลังงานทดแทนอย่างกว้างขวาง
2. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนอย่างมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

แผนงาน ตัวชี้วัด และโครงการ/กิจกรรม

แผนงาน	ตัวชี้วัด	โครงการ/กิจกรรม
แผนงานที่ 1 ยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนสู่สังคมแห่งการรัก ษาสิ่งแวดล้อม	- การใช้พลังงานสิ้นเปลืองในภาคครัวเรือนหรือชุมชน และภาคเกษตรลดลง	โครงการสร้างต้นแบบด้านการใช้พลังงานทดแทนอย่างมีส่วนร่วม กิจกรรมหลัก การพัฒนาชุมชน หน่วยงานรัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนต้นแบบด้านการใช้พลังงานทดแทน
แผนงานที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนอย่างสมดุลและยั่งยืน	- พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมน้อยลง - พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำลดลง - ปริมาณวัชพืชและขยะมูลฝอยที่กำจัดเพิ่มขึ้น	โครงการเพิ่มศักยภาพบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนแบบยั่งยืน กิจกรรมหลักที่ 1 ก่อสร้าง/ปรับปรุงเขื่อนป้องกันตลิ่งพังหลายริมแม่น้ำสายหลัก กิจกรรมหลักที่ 2 พัฒนาคุณภาพน้ำในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก

5. ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

➔ แผนพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์

“อยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งเรียนรู้ นำเที่ยว นำอยู่ นำลงทุน”

พันธกิจ

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและบริการ
2. บริหารจัดการเมืองและชุมชน
3. การพัฒนาภาคการผลิต การค้าและบริการได้อย่างครบวงจร

เป้าประสงค์รวม (Goal)

1. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน มีสุขภาวะที่ดี ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น มีความยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม และมีความสามัคคีและเอื้ออาทร ตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. ฐานเศรษฐกิจหลักของจังหวัดมีการเติบโตอย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยภาคการผลิตทั้งเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นตามห่วงโซ่การผลิตแบบครบวงจร รวมทั้งสามารถสร้างงานและรายได้จากฐานอาชีพที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายในจังหวัดมากขึ้น
3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และบริหารจัดการอย่างสมดุล เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งขีดความสามารถในการรองรับภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและบริการ สู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : มูลค่าด้านการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ : (1) ส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เกษตรและการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่

(2) พัฒนาคุณภาพการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

(3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการประชาสัมพันธ์เชิงรุกด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่

เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างมีคุณภาพโดยมีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง มีระบบสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการที่เพียงพอ รวมถึงระบบป้องกันสาธารณภัยที่ดี และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กลยุทธ์ : (1) จัดทำดัชนีภาพของเมืองให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะ

(2) ส่งเสริมการเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และการสร้างความปรองดองสมานฉันท์

(3) เตรียมการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชนเมือง อาทิ การแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะ

(4) จัดเตรียมระบบสาธารณสุขโรค สาธารณูปการ และบริการทางสังคม ให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง และเพียงพอกับความต้องการของประชาชน

(5) เสริมสร้างครอบครัวเข้มแข็ง และส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์แก่เด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาภาคการผลิต การค้าและบริการ โดยใช้นวัตกรรม และภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์ : ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัยจากสารพิษ มีคุณภาพ และมูลค่าเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคและสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ และเป็นเขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีกระบวนการผลิตได้มาตรฐานสากล ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
กลยุทธ์: (1) ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้นและสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ เกษตรปลอดภัย (GAP) เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

(2) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำไปสู่พื้นที่เกษตรอย่างครบวงจรโดยการเสริมขีดความสามารถของแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้สามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้น การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสม และสนับสนุนการขุดสระน้ำในไร่นาของเกษตรกร

(3) ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาดและใช้พลังงานทดแทน โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีการผลิต การวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการออกแบบและนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพและรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย ได้มาตรฐานสากล และมีต้นทุนการผลิตที่สามารถแข่งขันได้

(4) ส่งเสริมการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมสู่สากล

(5) ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

(6) ยกระดับศักยภาพกำลังคน ภาคการผลิต การค้า และบริการให้เป็นมืออาชีพโดยเฉพาะการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

6.ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

กรอบนโยบาย ทิศทางและแนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิสัยทัศน์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

“เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาท้องถิ่น สนับสนุนและตอบสนองนโยบายของรัฐ

บนพื้นฐานของความเข้าใจในปัญหาและศักยภาพของท้องถิ่น

มีการบูรณาการบริหารจัดการในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

พันธกิจ

1. จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี
2. จัดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต / สุขภาพ และการกีฬา
3. จัดให้มีการเกษตรอินทรีย์ปลอดภัย
4. จัดให้มีการจัดระเบียบชุมชน สังคมและความสงบเรียบร้อย
5. จัดให้มีการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม
6. จัดให้มีการส่งเสริมการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. จัดให้มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. จัดให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว

9. จัดให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน
10. จัดให้มีการพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
11. จัดให้มีการกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพ / การท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. มีโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภคทั่วถึง
2. ประชาชนมีอาชีพและรายได้พอเพียง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. มีการพัฒนาชุมชนและสังคม มีความเข้มแข็งและสงบเรียบร้อย
4. มีการลงทุนและพาณิชยกรรม ในพื้นที่มากขึ้น
5. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
6. ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และเผยแพร่ให้มากขึ้น
7. มีมาตรฐานการบริหารและบริการการท่องเที่ยวในระดับสากล และมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น
8. เพิ่มจุดมุ่งหมายของ เศรษฐกิจพอเพียง
9. การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

กรอบนโยบาย ทิศทางและแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีกรอบนโยบาย ทิศทางและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายการพัฒนาแต่ละด้าน และภายใต้ยุทธศาสตร์แต่ละด้านจะประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ทางเท้า ท่อระบายน้ำ พร้อมมีการเชื่อมโยงโครงข่ายระหว่างอำเภอ
- 1.2 การขยายเขตประปาหรือก่อสร้างประปาหมู่บ้าน
- 1.3 การขยายเขตบริการโทรศัพท์สาธารณะให้ทั่วถึง
- 1.4 การขยายเขตบริการไฟฟ้าให้ทั่วถึง
- 1.5 การจำกัดน้ำหนักรถทุกของรถยนต์ไม่ให้เกินมาตรฐาน มีการติดตั้งป้ายห้ามมิให้รถทุกชนิดที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดหรือเมื่อรวมน้ำหนักรถกับน้ำหนักบรรทุกทุกชนิด
- 1.6 การจัดทำผังเมืองรวม
- 1.7 การพัฒนาระบบการชลประทานเพื่อการเกษตรอย่างทั่วถึง
- 1.8 การพัฒนาระบบจราจร

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
 - 2.1 การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
 - 2.2 การส่งเสริมและพัฒนาด้านสาธารณสุข
 - 2.3 การส่งเสริมด้านสวัสดิการชุมชน
 - 2.4 การป้องกันยาเสพติด
 - 2.5 การสงเคราะห์ สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์
 - 2.6 การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ
 - 2.7 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากอุบัติเหตุทางถนน ภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการกระทำของมนุษย์
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย
 - 3.1 การรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
 - 3.2 การมีส่วนร่วมทางด้านการเมืองท้องถิ่น
 - 3.3 การส่งเสริมประชาธิปไตย / การมีส่วนร่วม
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์
 - 4.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผน
 - 4.2 การส่งเสริมการลงทุน
 - 4.3 การส่งเสริมการพาณิชย์
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 5.1 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 5.2 การจัดระบบบำบัดน้ำเสีย
 - 5.3 การกำจัดและจัดการขยะ
 - 5.4 การควบคุมมาตรฐานความดังของเสียง / ผู้รบกวน
 - 5.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหาจากภัยธรรมชาติ

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 6.1 การส่งเสริมและพัฒนาในด้านการศึกษา
- 6.2 การส่งเสริมคุณธรรมด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 6.3 การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และฟื้นฟูบูรณะโบราณสถาน โบราณวัตถุ

7. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

- 7.1 การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
- 7.2 การสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว
- 7.3 การบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- 7.4 การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว
- 7.5 การป้องกันอุบัติเหตุจากการท่องเที่ยว
- 7.6 การอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- 7.7 การเพิ่มจำนวนและระยะเวลาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

8. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน

- 8.1 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
- 8.2 การสร้างและพัฒนาการรวมกลุ่ม (Cluster)
- 8.3 การส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่
- 8.4 การสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ
- 8.5 การส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความยากจน
- 8.6 การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน / ท้องถิ่น
- 8.7 การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- 9.1 การสร้างจิตสำนึกและพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐ
- 9.2 การเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติ และการบริการประชาชน
โดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
- 9.3 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการและ
การตรวจสอบควบคุม

การนำกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนางค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการจัดทำโดยคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นกรอบแนวทางในการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะอนุกรรมการประสานแผนระดับอำเภอที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่

1. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
5. การสาธารณสุข
6. การส่งเสริม การฝึก และการประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง

26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ ประกาศกำหนด
32. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
33. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
34. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
35. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
36. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ
37. การจัดการดูแลสถานี่ขนส่งทางบกและทางน้ำ
38. การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือสหการ
39. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
40. การจัดตั้งดูแลตลาดกลาง
41. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม
42. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

7. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (พ.ศ. 2567 – พ.ศ. 2571)

❖ วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรหลักแห่งการพัฒนา ท้องถิ่นเข้มแข็ง มุ่งสู่คุณภาพชีวิตที่ดี”

พันธกิจการพัฒนาท้องถิ่น

1. มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี
2. มีการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต
3. มีการจัดระเบียบชุมชน สังคมและความสงบเรียบร้อย
4. มีการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนทางเศรษฐกิจ และพาณิชย์กรรม
5. มีการส่งเสริมการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. มีการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. มีการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
8. มีการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน
9. มีการส่งเสริมการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
10. มีการส่งเสริมพัฒนาการบริหารและการพัฒนาองค์กร ตามหลักธรรมาภิบาล

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

1. โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม สะดวก รวดเร็วและปลอดภัยใช้ได้ทุกฤดูกาล สาธารณูปโภค ทัวถึงและได้มาตรฐาน
2. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ เพียงพอ การศึกษา สาธารณสุขได้มาตรฐานและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. ชุมชนและสังคม มีความสงบเรียบร้อย
4. มีการลงทุนและพาณิชย์กรรม ในพื้นที่มากขึ้น
5. มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น
6. ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์และเผยแพร่ให้มากขึ้น
7. มีนักท่องเที่ยวเพิ่มจำนวนมากขึ้น
8. มีเครือข่ายความร่วมมือและการรวมกลุ่มในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง
9. ประชาชนเข้าถึงระบบการเมืองการปกครองและมีบทบาทในกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น
10. การบริหารการพัฒนาองค์กร มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งหมด
8 ประเด็นยุทธศาสตร์ มี 24 เป้าประสงค์ 64 กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์ที่ 1 พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ตามแผนพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

แนวทางที่ 1.1.1 บูรณาการโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบกและทางน้ำ

แนวทางที่ 1.1.2 ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนนเชื่อมโยงโครงข่ายถนนสายหลักและสายรอง

แนวทางที่ 1.1.3 พัฒนาและปรับปรุง สิ่งปลูกสร้าง เพื่อรองรับระบบขนส่งทางน้ำ

เป้าประสงค์ที่ 2 เพิ่มขีดความสามารถการคมนาคมขนส่งให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางที่ 1.2.1 พัฒนาศักยภาพของถนนและสะพานที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางที่ 1.2.2 ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน สะพาน ทางระบายน้ำรองรับการขยายตัวของ
ชุมชนเมือง

แนวทางที่ 1.2.3 มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

เป้าประสงค์ที่ 3 บูรณาการร่วม เพื่อพัฒนาและดำเนินโครงการงานอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

แนวทางที่ 1.3.1 ก่อสร้าง ปรับปรุง อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รองรับยุทธศาสตร์ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางที่ 1.3.1 สนับสนุนบริการและบูรณาการร่วมภาครัฐและภาคเอกชน

2. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข

เป้าประสงค์ที่ 1 เกษตรสร้างสรรค์

แนวทางที่ 2.1.1 ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

แนวทางที่ 2.1.2 พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ครบวงจร

แนวทางที่ 2.1.3 พัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้มีมาตรฐาน

แนวทางที่ 2.1.4 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายอาชีพ

เป้าประสงค์ที่ 2 สังคมและชุมชนเข้มแข็ง

แนวทางที่ 2.2.1 พัฒนาสังคมผู้สูงอายุ

แนวทางที่ 2.2.2 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

แนวทางที่ 2.2.3 การสร้างเครือข่ายทางสังคม

แนวทางที่ 2.2.4 การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชน

เป้าประสงค์ที่ 3 ประชาชนมีสุขภาพดีอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 2.3.1 เพิ่มพูนความรู้เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง

แนวทางที่ 2.3.2 ส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย

แนวทางที่ 2.3.3 พัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายสุขภาพ

แนวทางที่ 2.3.4 ป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาด

3. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ 1 จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญ
ของจังหวัดภาคกลางตอนบน

แนวทางที่ 3.1.1 พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสร้างสรรค์ เพื่อการเรียนรู้
ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ที่ 2 การให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นไปตามมาตรฐานสากล

แนวทางที่ 3.2.1 พัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี
และส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการธุรกิจท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์ที่ 3 นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในระดับมาตรฐานสากล

แนวทางที่ 3.3.1 ส่งเสริมการป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ 4 การเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว

แนวทางที่ 3.4.1 การสร้างความประทับใจและสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทย
และชาวชาติ

แนวทางที่ 3.4.2 การบูรณาการร่วมกันทั้งภาครัฐ – เอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ที่ 5 ยกระดับศูนย์กีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์กีฬาครบวงจร

แนวทางที่ 3.5.1 ก่อสร้างสนามกีฬาหลากหลายประเภทที่เป็นมาตรฐานสากล และนำเทคโนโลยี
เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ

แนวทางที่ 3.5.2 จัดระเบียบพื้นที่ภายในสนามกีฬาเพื่อให้ประชาชนได้เล่นกีฬาตามความสมัครใจ

เป้าประสงค์ที่ 6 ประชาชนสุขภาพดีอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 3.6.1 ส่งเสริมการออกกำลังกายที่หลากหลายให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัย

เป้าประสงค์ที่ 7 พัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

แนวทางที่ 3.7.1 สร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานรองรับการพัฒนาให้นักกีฬา
ในทุกกระดับ

แนวทางที่ 3.7.2 ยกระดับการบริการทางการกีฬาให้มีมาตรฐาน

แนวทางที่ 3.7.3 บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาให้นักกีฬา
เป็นเลิศ ประสบความสำเร็จในระดับชาติ หรือในระดับที่สูงขึ้น

แนวทางที่ 3.7.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม และการแข่งขันในทุกระดับ
เพื่อความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว และนันทนาการ
(Sport Tourism) เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

แนวทางที่ 3.7.5 สร้างและพัฒนาปรับปรุงสนามกีฬาทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ

4. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เป้าประสงค์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

แนวทางที่ 4.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาให้โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการเรียน การสอนให้
บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

แนวทางที่ 4.1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพสามารถพัฒนาตนเอง ได้เต็มศักยภาพ และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ

เป้าประสงค์ที่ 2 จัดหา สนับสนุน และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา

แนวทางที่ 4.2.1 จัดหาสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์สำหรับการจัดการเรียน การสอนให้เพียงพอ มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4.2.2 ปรับปรุงซ่อมแซมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

แนวทางที่ 4.2.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอน

เป้าประสงค์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แนวทางที่ 4.3.1 ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ

แนวทางที่ 4.3.2 ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมจัดทำความร่วมมือทางวิชาการ

เป้าประสงค์ที่ 4 ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ สืบสานงานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ 4.4.1 ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ สืบสาน งานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ 5 ส่งเสริม สนับสนุน ทำนุบำรุงศาสนาให้คงอยู่สืบไป

แนวทางที่ 4.5.1 ส่งเสริม สนับสนุนผู้นำศาสนา เด็ก เยาวชน และประชาชน ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน ในศาสนา และถ่ายทอดหลักคำสอนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

แนวทางที่ 4.5.2 ทำนุบำรุงศาสนสถาน เพื่อให้ศาสนิกชนใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

5. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ที่ 1 อยุธยาเมืองสะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 5.1.1 อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่ 5.1.2 เผ่าระวัง ควบคุมและจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล

แนวทางที่ 5.1.3 สร้างจิตสำนึก รณรงค์ ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเครือข่ายเผ่าระวัง ควบคุม และจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล

แนวทางที่ 5.1.4 การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศน์

แนวทางที่ 5.1.5 การเป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัด จากความร่วมมือของภาคประชาชน และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ

6. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย

เป้าประสงค์ที่ 1 เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- แนวทางที่ 6.1.1 ส่งเสริม สนับสนุน การบูรณาการภาครัฐ ภาคประชาชนในการจัดการสาธารณภัย
อย่างมีประสิทธิภาพ
- แนวทางที่ 6.1.2 จัดให้มีศูนย์บริการจัดการภัยและเฝ้าระวังดูแลรักษาความสงบ ความปลอดภัยใน
พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพและการลงทุน

เป้าประสงค์ที่ 1 ส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม/เกษตรกรรม

- แนวทางที่ 7.1.1 ส่งเสริมพัฒนาระบบการจัดการตลาดกลางเพื่อเกษตรกร
- แนวทางที่ 7.1.2 ส่งเสริมด้านการพาณิชย์หรือผู้ประกอบการในจังหวัด

เป้าประสงค์ที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการการจดทะเบียนรายได้

- แนวทางที่ 7.2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการจดทะเบียนรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
พระนครศรีอยุธยาโดยสามารถวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการกระบวนการ
จดทะเบียนต่าง ๆ
- แนวทางที่ 7.2.2 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจดทะเบียนรายได้

เป้าประสงค์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพท้องถิ่น

- แนวทางที่ 7.3.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ
- แนวทางที่ 7.3.2 ส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

8. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์ที่ 1 เป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาล

- แนวทางที่ 8.1.1 สร้างจิตสำนึกและพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลอย่าง
ต่อเนื่อง
- แนวทางที่ 8.1.2 พัฒนาคุณภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างเต็มสมรรถนะ เพื่อความก้าวหน้า
ในอาชีพ
- แนวทางที่ 8.1.3 การพัฒนาโครงสร้างและระบบการทำงานในองค์กรให้มีการปฏิบัติงานโดยใช้ทรัพยากร
อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ
- แนวทางที่ 8.1.4 ปรับปรุง และพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน
- แนวทางที่ 8.1.5 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- แนวทางที่ 8.1.6 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
- แนวทางที่ 8.1.7 บูรณาการเครือข่ายและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- แนวทางที่ 8.1.8 นำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กรและพัฒนาทันสมัยอยู่เสมอ

8.จุดยืนทางยุทธศาสตร์

1. เพิ่มขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐานและบริการคมนาคมให้มีประสิทธิภาพ คุ่มค้า และทั่วถึง สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย
2. ส่งเสริมและพัฒนาในด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีรายได้ การศึกษาและสาธารณสุข ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนและสังคมมีความสงบเรียบร้อย ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. มีการลงทุนและการประกอบการมากขึ้น
5. ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
6. ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาระบบทางการศึกษา ศาสนา จารีตประเพณีให้คงสืบต่อไป
7. ส่งเสริมและพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว
8. มีการบริหารจัดการองค์กร มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสามารถ ให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักธรรมาภิบาล

9.แผนงาน

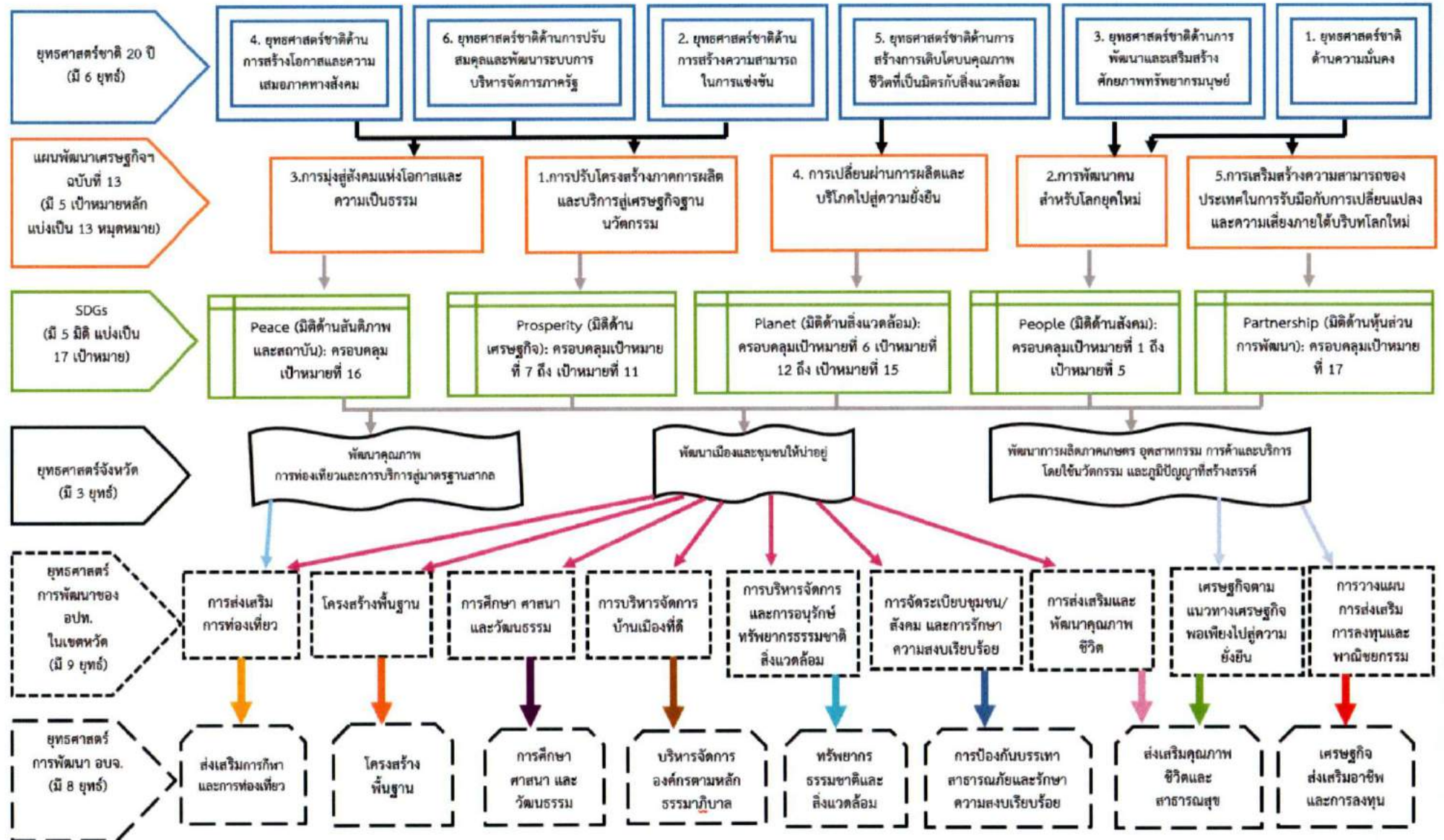
- (1) แผนงานงบกลาง
- (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป
- (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน
- (4) แผนงานการศึกษา
- (5) แผนงานสาธารณสุข
- (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์
- (7) แผนงานเคหะและชุมชน
- (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ
- (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา
- (11) แผนงานการเกษตร

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

10. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
1	2.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	1.การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม		2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	1.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1.บูรณาการโครงข่ายคมนาคมขนส่งทางบกและทางน้ำ 2.ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนนเชื่อมโยงโครงข่ายถนนสายหลักและสายรอง 3.พัฒนาและปรับปรุง สิ่งปลูกสร้างเพื่อรองรับระบบขนส่งทางน้ำ 4.พัฒนาคุณภาพของถนนและสะพานที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 5.ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน สะพานทางระบายน้ำรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง 6.มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน 7.ก่อสร้าง ปรับปรุง อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รองรับยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 8.สนับสนุนบริการและบูรณาการร่วมภาครัฐและภาคเอกชน	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	กองช่าง

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
2	3. ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	2.การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	 	2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ 3.พัฒนาการผลิตภาคเกษตรอุตสาหกรรม การค้าและบริการ โดยใช้นวัตกรรม และภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์	2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพพัฒนาคุณภาพชีวิต 8.ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ความยั่งยืน	2.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข	1.ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ 2.พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ครบวงจร 3.พัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้มีมาตรฐาน 4.ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายอาชีพ 5.พัฒนาสังคมผู้สูงอายุ 6.พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มผู้ด้อยโอกาส 7.การสร้างเครือข่ายทางสังคม 8.การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชน 9.เพิ่มพูนความรู้เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง 10.ส่งเสริมสุขภาพตามกลุ่มวัย 11.พัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายสุขภาพ 12.ป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออุบัติใหม่และโรคระบาด	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	กองสวัสดิการสังคม

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
3	2.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 4.ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม	3.การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม		1.พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและการบริการสู่มาตรฐานสากล 2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	7.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยว	1.พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ 2.พัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการธุรกิจท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล 3.ส่งเสริมการป้องกันและรักษาความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว 4.การสร้างความประทับใจและสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวชาติ 5.การบูรณาการร่วมกันทั้งภาครัฐ - เอกชนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว 6.ก่อสร้างสนามกีฬาหลากหลายประเภทที่เป็นมาตรฐานสากล และนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ 7.จัดระเบียบพื้นที่ภายในสนามกีฬาเพื่อให้ประชาชนได้เล่นกีฬาตามความสมัครใจ 8.ส่งเสริมการออกกำลังกายที่หลากหลายให้กับประชาชนทุกกลุ่มวัย 9.สร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานรองรับการพัฒนานักกีฬาในทุกระดับ 10.ยกระดับการบริการทางการกีฬาให้มีมาตรฐาน 11.บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนาให้นักกีฬาเป็นเลิศ ประสบความสำเร็จในระดับชาติ หรือในระดับที่สูงขึ้น 12.ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรม และการแข่งขันในทุกระดับ เพื่อความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการท่องเที่ยว และนันทนาการ (Sport Tourism) เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ 13.สร้างและพัฒนาปรับปรุงสนามกีฬาทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอ	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรม และการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	กองการ ท่องเที่ยว และกีฬา

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
4	3.ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	2.การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่	 	2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	6.ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม	4.ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม	<p>1.ส่งเสริมและพัฒนาให้โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ</p> <p>2.ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพสามารถพัฒนาตนเอง ได้เต็มศักยภาพ และมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ</p> <p>3.จัดหาสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์สำหรับการจัดการเรียน การสอนให้เพียงพอ มีคุณภาพ</p> <p>4.ปรับปรุงซ่อมแซมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ อาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้</p> <p>5.สนับสนุนและส่งเสริมให้สถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการ บริหาร และการจัดการเรียนการสอน</p> <p>6.ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ</p> <p>7.ส่งเสริมให้สถาบันการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมจัดทำ ความร่วมมือทางวิชาการ</p> <p>8.ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ สืบสาน งานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน</p> <p>9.ส่งเสริม สนับสนุนผู้นำศาสนา เด็ก เยาวชน และประชาชน ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ และศาสนาอื่นๆ ให้ ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนในศาสนา และถ่ายทอดหลักคำสอนเพื่อ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข</p> <p>10.ทำนุบำรุงศาสนสถาน เพื่อให้ศาสนิกชนใช้ประกอบพิธีกรรมทาง ศาสนา</p>	<p>(1) แผนงานงบกลาง</p> <p>(2) แผนงานบริหารงานทั่วไป</p> <p>(3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน</p> <p>(4) แผนงานการศึกษา</p> <p>(5) แผนงานสาธารณสุข</p> <p>(6) แผนงานสังคมสงเคราะห์</p> <p>(7) แผนงานเคหะและชุมชน</p> <p>(8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน</p> <p>(9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ</p> <p>(10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา</p> <p>(11) แผนงานการเกษตร</p>	กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
5	5.ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน	 	2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	5.ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อม	5.ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2.เฝ้าระวัง ควบคุมและจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล 3.สร้างจิตสำนึก อนุรักษ์ ส่งเสริม และสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายเฝ้าระวัง ควบคุม และจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล 4.การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศน์ 5.การเป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัด จากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และส่งเสริมให้เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	กองสาธารณสุข

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนารองครปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
6	1.ด้านความมั่นคง	5.การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่		2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	6.ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย	1.ส่งเสริม สนับสนุน การบูรณาการภาครัฐ ภาคประชาชนในการจัดการสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ 2.จัดให้มีศูนย์บริการจัดการภัย และเฝ้าระวังดูแลรักษาความสงบความปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	สำนักปลัดฯ

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
7	5.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	4.การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน		3.พัฒนาการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าและบริการ โดยใช้นวัตกรรม และภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์	4.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม	7.ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพ และการลงทุน	1.ส่งเสริมพัฒนาระบบการจัดการตลาดกลางเพื่อเกษตรกร 2.ส่งเสริมด้านการพาณิชย์หรือผู้ประกอบการในจังหวัด 3.การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยสามารถวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ กระบวนการจัดเก็บต่าง ๆ 4.นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บรายได้ 5.ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ 6.ส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	(1) แผนงานงบกลาง (2) แผนงานบริหารงานทั่วไป (3) แผนงานการรักษาความสงบภายใน (4) แผนงานการศึกษา (5) แผนงานสาธารณสุข (6) แผนงานสังคมสงเคราะห์ (7) แผนงานเคหะและชุมชน (8) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ (10) แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา (11) แผนงานการเกษตร	กองสวัสดิการสังคม

ที่	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580)	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (เป้าหมายหลัก)	SDGs	ยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก
8	6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	3.การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความ เป็นธรรม		2.พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่	9.ยุทธศาสตร์การพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	8.ยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้านบริหาร จัดการองค์กร ตามหลัก ธรรมภิบาล	<p>1.สร้างจิตสำนึกและพัฒนาให้เป็น บุคลากรที่ดีและมีคุณภาพตามหลัก ธรรมภิบาลอย่าง ต่อเนื่อง</p> <p>2.พัฒนาคุณภาพของบุคลากรในการ ปฏิบัติงานอย่างเต็มสมรรถนะ เพื่อ ความก้าวหน้าในอาชีพ</p> <p>3.การพัฒนาโครงสร้างและระบบการ ทำงานในองค์กรให้มีการปฏิบัติงาน โดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมี ประสิทธิภาพ</p> <p>4.ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน</p> <p>5.เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ บทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด</p> <p>6.ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น</p> <p>7.บูรณาการเครือข่ายและเสริมสร้าง ความเข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต</p> <p>8.นำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กร และพัฒนาทันสมัยอยู่เสมอ</p>	<p>(1) แผนงานงบกลาง</p> <p>(2) แผนงานบริหารงานทั่วไป</p> <p>(3) แผนงานการรักษา ความสงบภายใน</p> <p>(4) แผนงานการศึกษา</p> <p>(5) แผนงานสาธารณสุข</p> <p>(6) แผนงานสังคมสงเคราะห์</p> <p>(7) แผนงานเคหะและชุมชน</p> <p>(8) แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน</p> <p>(9) แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ</p> <p>(10) แผนงานอุตสาหกรรมและ การโยธา</p> <p>(11) แผนงานการเกษตร</p>	กองการเจ้าหน้าที่

ส่วนที่ 4

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- เป้าประสงค์**
1. พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ตามแผนพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 2. เพิ่มขีดความสามารถการคมนาคมขนส่งให้มีประสิทธิภาพ
 3. บูรณาการร่วม เพื่อพัฒนาและดำเนินโครงการงานอาคารและสิ่งปลูกสร้าง

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					2567 - 2571
			2567	2568	2569	2570	2571	
1. พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ตามแผนพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	จำนวนหน่วยสร้างและซ่อมบำรุงสายทางและสะพาน	70 โครงการ	60	65	70	75	80	70
2. เพิ่มขีดความสามารถการคมนาคมขนส่งให้มีประสิทธิภาพ	จำนวนเส้นทางที่จะเข้าสถานีขนส่งท่าเทียบเรือและจุดกระจายสินค้า	6 โครงการ	2	4	6	8	10	6
3. พัฒนาโครงข่ายทางหลวงท้องถิ่นกับถนนสายหลัก	จำนวนสายทางที่ก่อสร้างเชื่อมกับจังหวัดใกล้เคียง	6 โครงการ	2	4	6	8	10	6

แนวทางที่ 1.1.2 ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนนเชื่อมโยงโครงข่ายถนนสายหลักและสายรอง

-โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนที่ได้รับการถ่ายโอนและถนนสายหลักที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดถ่ายโอนและถนนสายหลักที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้ก่อสร้างไว้

แนวทางที่ 1.2.2 ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน สะพาน ทางระบายน้ำรองรับการขยายตัวของชุมชนเมือง

- โครงการซ่อมบำรุงสายทางปกติและเร่งด่วน
- โครงการซ่อมบำรุงรักษาแหล่งน้ำ
- โครงการก่อสร้าง ปรับปรุงสะพาน
- โครงการก่อสร้าง ปรับปรุงทางระบายน้ำ
- โครงการพัฒนาระบบขนส่งทางบกและทางน้ำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิตและสาธารณสุข

- เป้าประสงค์
1. สังคมและชุมชนเข้มแข็ง
 2. ประชาชนมีสุขภาพดีอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571
1. พัฒนาสังคมผู้สูงอายุ	จำนวนกลุ่มจัดตั้งของผู้สูงอายุที่ได้รับการส่งเสริม	16 กลุ่ม	16	16	16	16	16	16
2. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	จำนวนกลุ่มจัดตั้งของผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับการส่งเสริม	16 กลุ่ม	16	16	16	16	16	16
3. การสร้างเครือข่ายทางสังคม	จำนวนกลุ่มจัดตั้งของกลุ่มเครือข่ายทางสังคมที่ได้รับการส่งเสริม	16 กลุ่ม	16	16	16	16	16	16
4. สนับสนุนการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในจังหวัดและควบคุม	-จำนวนครั้งเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศอ.ปส.จ.อย.	12 ครั้ง/ปี	12	12	12	12	12	60
	-จำนวนโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดที่ดำเนินการหรือสนับสนุนจังหวัด	2 โครงการ/ปี	2	2	2	2	2	10
5. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหาหายาเสพติดในจังหวัด	-จำนวนหน่วยงาน/องค์กร/กลุ่ม/ชมรม ที่เข้าร่วมกิจกรรม	10 เครือข่าย/ครั้ง	10	10	10	10	10	50
	-ความพึงพอใจของเครือข่ายที่เข้าร่วมกิจกรรม	ร้อยละ 80	>80%	>80%	>80%	>80%	>80%	>80%
6. ประชาชนสูงอายุ ผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง คนพิการ ผู้ป่วยติดเตียง เข้าถึงข้อมูลความรู้ปัจจัยเสี่ยงสุขภาพ	-จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงข้อมูล/ความรู้ในการดูแลสุขภาพที่สอดคล้องกับสภาพบุคคล	ร้อยละ 10	5%	6%	7%	8%	9%	10%
7. มีศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพอสม.ในจังหวัด	-มีการจัดการฝึกอบรม อสม. อย่างน้อยปีละ 2 รุ่น	2	2	2	2	2	2	2

แนวทางที่ 2.2.1 พัฒนาสังคมผู้สูงอายุ

- โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ
- โครงการวันผู้สูงอายุและวันครอบครัว

แนวทางที่ 2.2.4 การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับชุมชน

- โครงการส่งเสริมศักยภาพเด็กและเยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- โครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- โครงการพัฒนาเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในจังหวัด

แนวทางที่ 2.3.3 พัฒนาศักยภาพแกนนำเครือข่ายสุขภาพ

- โครงการพัฒนาศักยภาพ อสม.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายการแพทย์ฉุกเฉินในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านส่งเสริมการกีฬาและการท่องเที่ยว

- เป้าประสงค์**
1. จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัดภาคกลางตอนบน
 2. การให้บริการด้านการท่องเที่ยวเป็นไปตามมาตรฐานสากล และการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว
 3. ยกระดับศูนย์กีฬาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นศูนย์กีฬาครบวงจร พัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571
1. พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ	-จำนวนที่เพิ่มขึ้นของเส้นทาง และกิจกรรมการท่องเที่ยว	15	1	2	3	4	5	15
	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจ	80	80.5	81	81.5	82	82.5	81.5
2. พัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการธุรกิจท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล	-จำนวนที่เพิ่มขึ้นของการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว และการส่งเสริมผู้ประกอบการ	15	1	2	3	4	5	15
	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจ	81.5	80.5	81	81.5	82	82.5	81.5
3 ก่อสร้างสนามกีฬาเป็นมาตรฐานสากลและนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการและจัดระเบียบพื้นที่สนามกีฬา เพื่อให้ประชาชนได้เล่นกีฬา	-จำนวนที่เพิ่มขึ้นของสิ่งก่อสร้างตามมาตรฐานและเทคโนโลยี	15	1	2	3	4	5	15
	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจ	80	80.5	81	81.5	82	82.5	81.5
4. ส่งเสริมการออกกำลังกายครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มวัย	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนคนออกกำลังกาย	2	1	1.5	2	2.5	3	2
	-ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของความพึงพอใจ	80	80.5	81	81.5	82	82.5	81.5

แนวทางที่ 3.1.1 พัฒนาเส้นทางและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างสรรค์ เพื่อการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตภูมิปัญญาชาวบ้านอย่างมีประสิทธิภาพ

- โครงการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว “ชวนเพื่อนบ้าน ลัดเลาะเกาะเมืองอยุธยา”
- โครงการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว “ไหว้พระกิน เที่ยว วันเดียวในอยุธยา”

แนวทางที่ 3.2.1 พัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้านที่ดี และส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการธุรกิจท่องเที่ยวสู่

- โครงการฝึกอบรมและศึกษาดูงานอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวแบบบูรณาการ
- โครงการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

แนวทางที่ 3.5.1 ก่อสร้างสนามกีฬาหลายประเภทที่เป็นมาตรฐานสากลและนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ

- โครงการก่อสร้างสนามกีฬายิงปืน ภายในสนามกีฬาจังหวัดฯ
- โครงการปรับปรุงสนามเทนนิส ภายในสนามกีฬาจังหวัดฯ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทางการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- เป้าประสงค์**
1. พัฒนาคุณภาพการศึกษา และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
 2. จัดทำ สนับสนุน และพัฒนาทรัพยากรทางการศึกษา
 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 4. ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571
1. สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ	ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น	ร้อยละ 82	80	81	82	83	84	82
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง มีประสิทธิภาพ	ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 57	55	56	57	58	59	57
3. ศาสนาได้รับการทำนุบำรุงให้คงอยู่สืบไป	ร้อยละของศาสนสถานในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการทำนุบำรุงศาสนา	ร้อยละ 57	55	56	57	58	59	57

แนวทางที่ 4.1.1 ส่งเสริมและพัฒนาให้โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ

แนวทางที่ 4.2.1 จัดหาสื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนให้เพียงพอ มีคุณภาพ

แนวทางที่ 4.4.1 ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ สืบสาน งานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

-โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนด้านภาษาต่างประเทศของโรงเรียนในสังกัด
-โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โครงการจัดซื้อแบบเรียน แบบฝึกเสริมทักษะสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อุดหนุนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาโครงการสืบสานวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ 1. อยุธยาเมืองสะอาดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย						
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571	
1. ภาควิชาเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมเข้าถึงข้อมูล มีความรู้ความเข้าใจในการติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-เกิดกลุ่ม/เครือข่ายในการติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหา และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม	1 กลุ่ม
2. มีการตรวจติดตาม ควบคุม ป้องกันคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งมลพิษในความรับผิดชอบ	-ตรวจติดตามอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง	2 ครั้ง
3. มีระบบบริหารจัดการขยะที่ถูกต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	-มีการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะที่ผ่านการประเมิน	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ	1 ระบบ

แนวทางที่ 5.1.2 เฝ้าระวัง ควบคุมและจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล

- 1.โครงการจัดซื้อน้ำยาวิทยาศาสตร์
- 2.โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียภายในตลาดกลางเพื่อเกษตรกร

แนวทางที่ 5.1.3 สร้างจิตสำนึก รมรงค์ ส่งเสริมและสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เครือข่ายเฝ้าระวัง ควบคุม และจัดการมลพิษทางน้ำ ทางอากาศ ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล

1. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการรับมือ ตอบโต้กรณีฉุกเฉินเพลิงไหม้บ่อขยะ
2. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม (อบรมขยะอันตราย /ลดคัดแยกขยะ / ธนาคารขยะชุมชนหรือโรงเรียน / อดล.)
3. โครงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ คัดแยกขยะ หรือการบริหารจัดการขยะ

แนวทางที่ 5.1.5 การเป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยรวมของจังหวัด จากความร่วมมือของภาคประชาชน และส่งเสริมให้ออกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ

1. โครงการจ้างเหมาบริหารจัดการขยะโดยการแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง (RDF)
2. สัมปทานขยะโดยการรื้อรอนขยะเก่าเพื่อแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง (RDF)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและรักษาความสงบเรียบร้อย

เป้าประสงค์ 1. เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571
1. ความปลอดภัยของประชาชน	ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับบริการ	40 ครั้ง/ปี (จำนวนครั้งที่ช่วยเหลือ)	40	40	40	40	40	40
2. บูรณาการด้านการจัดการความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด	ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมเครือข่ายด้านการจัดการและบรรเทาสาธารณภัย	100	100	100	100	100	100	100
3. การสร้างความเข้มแข็งของประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด	ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมต่อการบรรเทาสาธารณภัย	100	100	100	100	100	100	100

แนวทางที่ 6.1.1 ส่งเสริม สนับสนุน การบูรณาการภาครัฐ ภาคประชาชน ในการจัดการสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ

-โครงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันอุทกภัย เช่น กระสอบทราย, ทราย
-โครงการสนับสนุนเครื่องจักร, เครื่องสูบน้ำ

แนวทางที่ 6.1.2 จัดให้มีศูนย์บริการจัดการภัยและเฝ้าระวังดูแลรักษา ความสงบ ความปลอดภัยในพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

-โครงการฝึกอบรมป้องกันเด็กจมน้ำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพและการลงทุน

- เป้าประสงค์
1. ส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม/เกษตรกรรม
 2. การพัฒนาระบบบริหารจัดการการจ้ดเก็บรายได้
 3. ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพท้องถิ่น

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					
			2567	2568	2569	2570	2571	2567 - 2571
1. ส่งเสริมการลงทุนและพาณิชย์กรรม	-ร้อยละของการเติบโตของเศรษฐกิจ	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี	4	6	8	10	12	8
2. ส่งเสริมและพัฒนาระบบบริหารจัดการ	-ร้อยละการเพิ่มขึ้นของรายได้ของ ประชากรต่อหัวเฉลี่ย	เพิ่มขึ้น ร้อยละ 2 ต่อปี	4	6	8	10	12	8
3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ	-จำนวนกลุ่มอาชีพที่ได้รับการส่งเสริม	16 กลุ่ม	16	32	48	64	80	48
4. ส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	-จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการ ส่งเสริม	16 กลุ่ม	16	32	48	64	80	48

แนวทางที่ 7.1.1 ส่งเสริมพัฒนาระบบการ
จัดการตลาดกลางเพื่อเกษตรกร

-โครงการปรับปรุง ก่อสร้างฯ และพัฒนาบริเวณ
ตลาดกลางเพื่อเกษตรกร

แนวทางที่ 7.2.2 นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
มาใช้ในการจัดเก็บรายได้

-งานพัฒนาและเพิ่มการจัดเก็บรายได้ นำระบบ
แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการ
จัดเก็บรายได้

แนวทางที่ 7.3.2 ส่งเสริมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

-โครงการส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมฝึกอาชีพกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 8 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์		1. เป็นองค์กรแห่งธรรมาภิบาล							
เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย					2567 - 2571	
			2567	2568	2569	2570	2571		
1. มีบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ ตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง	-ร้อยละบุคลากรได้เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตร ตามสมรรถนะ แต่ละสายอาชีพอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละ 100	96	97	98	99	100	100	
2. พัฒนาโครงสร้างระบบการทำงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ	-จำนวนครั้งการประชุมติดตามและประเมินผลพัฒนาโครงสร้างระบบการทำงานอย่างต่อเนื่อง	8 ครั้ง	4	6	8	10	12	30	
3. บุคลากรมีคอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงานอย่างทั่วถึง ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	-ร้อยละบุคลากรทุกคนมีคอมพิวเตอร์ใช้ในการปฏิบัติงาน	ร้อยละ 100	96	97	98	99	100	100	
4. มีสถานที่ทำงานที่กว้างขวาง และมีสภาพแวดล้อมที่ดี	-มีสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีในการปฏิบัติงาน	100	90	95	100	100	100	97	
5. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยทั่วกัน	-ประเภทของการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2 ช่องทาง	9	7	8	9	10	>10	9	
6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	-มีเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด	6	2	4	6	8	10	30	
7. มีเครือข่ายที่เข้มแข็งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	-มีเครือข่าย	6	2	4	6	8	10	30	
8. มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กรและพัฒนาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง	-มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กร	6	2	4	6	8	10	30	

แนวทางที่ 8.1.1 สร้างจิตสำนึกและพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง

แนวทางที่ 8.1.6 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

-โครงการฝึกอบรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมในองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

-โครงการเวทีการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
-โครงการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการร่วมกัน

